

မျှော်မှန်းချက် (Vision)

အားလုံးပါဝင်ပြီး နိုင်ငံတကာနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုစနစ် ထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံ၍ အာဟာရပြည့်ဝစေပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်။

နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်း ထုတ်ဝေသည်

၁၃၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၉ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

(13-2-2019) အမှတ် (၇၄၀)

www.moali.gov.mm

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ် ကြံသီးနှံစံကွက်ရိတ်သိမ်းပွဲ တက်ရောက် အားပေး မိမိတာဝန်ယူထားသည့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍများအလိုက် စာရင်းဇယားများ တိကျခိုင်မာမှုရှိစေရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရန် မှာကြား

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၃၁

စိုက် ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မှုနှင့် စားသုံးမှုလိုအပ်ချက်၊ ပိုလှုံ့မှုစသည့်စာရင်းဇယားကိန်းဂဏန်းများသည် နိုင်ငံတော်၏ အနာဂတ်စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲချမှတ်ရာတွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးအပေါ် တိုက်ရိုက်သက်ရောက်မှုရှိနေသည်ကို သတိချုပ်ပြီး မိမိတို့တာဝန်ယူထားသည့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍများအလိုက် စာရင်းဇယားများ တိကျခိုင်မာမှုရှိစေရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း ယနေ့နံနက် ၈ နာရီခွဲက နေပြည်တော် ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ် လယ်ယာကျေးရွာအုပ်စု၌ ကျင်းပသည့် ကြံသီးနှံအထွက်နှုန်းမှန်ကန်ရေးအတွက် စံကွက်ရိတ်သိမ်းပွဲ အခမ်းအနားတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကြံသီးနှံ စံကွက်ရိတ်သိမ်းပွဲနှင့် အထွက်နှုန်းတွက်ချက်ခြင်းများကို ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့က ကြည့်ရှုစစ်ဆေး အားပေးကြသည်။ (ပုံ) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနသည် မြေအသုံးချမှု အခြေအခြေနှင့်လယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းများ ကောက်ယူပြုစုထုတ်ပြန်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး စာရင်းဇယားနှင့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် တိကျမှန်ကန်ရေး၊ သီးနှံစံကွက်စိုက်ပျိုးမှု၊ ရိတ်သိမ်းမှု၊ အထွက်နှုန်းကို သီးနှံ တစ် မျိုးချင်းမျိုးကွဲ အလိုက် ကောက်ယူလျက်ရှိရာ သီးနှံများ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ အထွက်နှုန်းနှင့် အမှန်ထွက်၊ ကိန်းဂဏန်းတိကျမှန်ကန်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်သကြားအထွက်နှုန်းဆန်းစစ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို အထောက်အကူဖြစ်စေရေးတို့အတွက် ရည်ရွယ်ကာ စံကွက်ရိတ်သိမ်းမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ နေပြည်တော် ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ်၌ ယခုနှစ်ကြံရာသီတွင် စိုက်ဧက ၂၀၀၆ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး ယနေ့ကြံသီးနှံစံကွက်ရိတ်သိမ်းပွဲတွင် တစ်ဧကလျှင် ၅၃ ဒသမ ၁၇ တန်နှုန်း ထွက်ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူနှင့် အတူ ဒုတိယဝန်ကြီးဦးလှကျော်၊ နေပြည်တော်ကောင်စီဝင်ဦးအေးမောင်စိန်နှင့်ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ၊ ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ကြံစိုက်တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးသက်နိုင်ဦးက ကြံသီးနှံအထွက်နှုန်း မှန်ကန်ရေးအတွက် စံကွက်ရိတ်သိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုလည်းကောင်း၊ စာရင်းအင်းဌာနခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူးက စံကွက်ရိတ်သိမ်းမည့် အစီအစဉ်များကို လည်းကောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ဂျပန်-မြန်မာ လယ်ယာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ အသင်ပြင်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၂၈

မြန်မာ နိုင်ငံသည် ပထဝီအနေအထားအရ အရေးပါမှု၊ ရေမြေသဘာဝအရင်းအမြစ်များ ကြွယ်ဝမှု၊ သမမျှတသောရာသီဥတုနှင့်လုပ်သားအင်အားပေါများမှုအခြေခံကောင်းများရှိနေသည့်အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခြေခံအခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရှိနေပါကြောင်း၊ ယနေ့ ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် Agri-business and Value Chain Development စီမံကိန်းကို စာ - ၂ သို့

အသေးစား ရေနေသတ္တဝါ မွေးမြူရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူတက်ရောက်

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၃၁

၃ ပုပိုင်းဇုန် ကျေးလက်လူမှုဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် အသေးစားရေနေသတ္တဝါမွေးမြူရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ Park Royal ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသည်။

အပူပိုင်းဇုန် ကျေးလက်လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် အသေးစားရေနေသတ္တဝါမွေးမြူရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်း အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက နေပြည်တော်ရှိ Park Royal ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း အပူပိုင်းဇုန်တွင် ပါဝင်သည့် မန္တလေး၊ မကွေးနှင့်စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် နေထိုင်သည့် ပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း

ရရှိရေးနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုများကို ကြိုကြိုဆိုင်ဆိုင်ကျော်လွန်နိုင်ရေးအတွက် ထိရောက်မှုရှိသည့် အစီအမံများချမှတ်၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

စာ - ၂ သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ မလေးရှားနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍများတွင် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေး ဆွေးနွေး

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၃၀

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ယနေ့နံနက် ၁၁ နာရီက ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ မလေးရှားနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E. Mr. Zahairi Baharimအား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံးဧည့်ခန်းမ၌တွေ့ဆုံ၍ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍများတွင် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေး ဆွေးနွေးကြသည်။ (ပုံ)

ယင်းသို့တွေ့ဆုံရာတွင် နှစ်နိုင်ငံ အကြား လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ နားလည်မှုစာချုပ်သွာ အရ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ၊ ရေထွက်ပစ္စည်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးကို စွဲရပ်များကို လည်းကောင်း၊ စားသောက်ကုန်ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှုလွယ်ကူချောမွေ့စေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် နည်းပညာရပ်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များကို လည်းကောင်း၊ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် သင်တန်းသားများ အပြန်အလှန်စေလွှတ်ခြင်းကိစ္စရပ်များကို လည်းကောင်း၊ အပင်ပိုးမွှားရောဂါ ကင်းရှင်းရေးကဏ္ဍများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေမှုများ၊ စက်မှုသီးနှံ နှစ်ရှည်ပင်များဆိုင်ရာ အကျိုးတူရင်းနှီးမြုပ်နှံဆောင်ရွက်နေမှုများ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ အပါအဝင် ပြည်ပဈေးကွက်များသို့ ရေထွက်ပစ္စည်းတင်ပို့နေမှုများကို လည်းကောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ MOALI ပြန်ကြားရေး

ရှေ့ပိုင်း - အသေးစား မှ

အပူပိုင်းဇုန်ဒေသတွင် ငါးနှစ်ကြာ လုပ်ဆောင်မည့်စီမံကိန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ကျေးလက် လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရေး အတွက် အသေးစားရေနေသတ္တဝါမွေးမြူရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းအား ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲခဲ့ပြီး စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို JICA မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့်အတူ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုစီမံကိန်းသည် ဒေသနေပြည်သူများ၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး ဆန်းစစ်လေ့လာမှုပြုလုပ်ထားခြင်းနှင့် ဒေသအခြေအနေနှင့် သင့်တော်မှုရှိသည့် ရေနေသတ္တဝါမွေးမြူရေးနည်းစနစ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး စပါး-ငါးမွေးမြူရေးစနစ်နှင့် သွင်းအားစု အနည်းငယ်သာ ထည့်သွင်းရသည့် မွေးမြူရေးစနစ်သာ ပါဝင်ခြင်း၊ ဒေသငါးထုတ်လုပ်သူများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး အမာခံ

ငါးမွေးတောင်သူများအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နေပြီး ယင်းတို့မှတစ်ဆင့် ဒေသအတွက် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သည့် ငါးသားပေါက်များထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်သည့် ငါးမွေးတောင်သူများထံသို့ နည်းပညာဆိုင်ရာ အရေးပါသည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ငါးသားပေါက်ဖြန့်ချိခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

သတင်းစဉ်

ရှေ့ပိုင်း - ဂျပန်-မြန်မာမှ

အမြန်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံ MAFF နှင့် JICA တို့နှင့်အတူ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးမဟာဗျူဟာနှင့် ချိတ်ဆက်လျက် အစားအစာတန်ဖိုးကွင်းဆက်တစ်လျှောက် လိုအပ်ချက်များကို အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့က နီးကပ်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက်စေပြီး နှစ်ဖက်အကျိုးဖြစ်ထွန်း အောင်မြင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက နေပြည်တော် Park Royal Hotel တွင် ကျင်းပသည့် ဂျပန်-မြန်မာလယ်ယာကဏ္ဍပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေးတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဦးကျော်မင်းဦးက ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ဂျပန်နိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန (MAFF) ညွှန်ကြားရေးမှူး Mr.KUMAGAI Toru က မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံ ဆောင်ရွက်မည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာများကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

အစည်းအဝေးသို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များဖြစ်ကြသည့် ဦးကျော်မင်းဦး၊ ဒေါက်တာခင်ဇော်နှင့် ဦးကျော်ဌေး ဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဂျပန်နိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန (MAFF) မှ ညွှန်ကြားရေးမှူး မစ္စတာ ကူမဂအိတိုရ (Mr.KUMAGAI Toru) နှင့် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ

ဂျပန်နိုင်ငံသံရုံးမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဖိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် မြန်မာ-ဂျပန် နှစ်နိုင်ငံမှ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များပူးပေါင်း၍ Business Matching ဆောင်ရွက်ရန်များ၊ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ သားငါးကဏ္ဍနှင့် သမဝါယမကဏ္ဍများစသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံလိုသည့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ပူးပေါင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမဟာဗျူဟာ (ADS) နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသည့် စီးပွားရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာများ၊ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့် အရည်အသွေးပြည့်မီရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဆိုင်ရာများ၊ လယ်ယာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် ကဏ္ဍများတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံရန်ကိစ္စရပ်များ၊ ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းနှင့် ပုံစံများ ချမှတ်ဆွေးနွေးကြသည်။

အဆိုပါ စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးနှင့် အစားအစာတန်ဖိုးကွင်းဆက်တစ်လျှောက် ဖွံ့ဖြိုးမှု Agri-business and Value Chain Development စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

မြန်မာကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၃၀

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) နှင့် ကိုရီးယား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (KOPIA) တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် စီမံကိန်းသုံးခု သဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲအခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက်က စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန နဝရတ်ခန်းမတွင်ကျင်းပရာ သဘော

တူညီမှုစာချုပ်ကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးနိုင်ကြည်ဝင်း ဦးဆောင်သောအဖွဲ့နှင့် KOPIA မှ Dr.Kim Dae Ho တို့ပါဝင်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

သဘောတူစာချုပ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလူးမျိုးများဖြန့်ဝေမှုစနစ် ထူထောင်ခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဂျုံအဓိက စိုက်ပျိုးသည့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့၏ ဂျုံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးအတွက် အရည်အသွေးပြည့်မီသော ဂျုံမျိုးများဖြန့်ဖြူးခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် နည်းပညာပေးသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏

အဓိကစားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန်စပါးသီးနှံအတွက် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် သုတေသနလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါသုတေသနလုပ်ငန်းများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အထိ သုံးနှစ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ တောင်သူများသည် အရည်အသွေးပြည့်မီသော သီးနှံမျိုးများကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် သိုလှောင်ရာတွင် လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့ချနိုင်မည် ဖြစ်ကာ တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေးကို များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

အယ်ဂရီဘီစီ
မြတ်စိုး(လွင်)
အမှုဆောင်အယ်ဂရီဘီစီ
တင်ကြည်လွင်
သတင်းအင်အားစု

ဆန်းညွန့် (ရေနံချောင်း)၊
 သိန်းဖေ၊ အင်ပင်သန်းဌေးအောင်၊
 ဖော်ကျွန်းမြင့်အောင်
 ဟာမာတင့်(မြင်းခြံ)၊
 ရွှေ (လှိုင်သာယာ)၊
 ခင်မေကြည် (မန္တလေး)၊
 ဇော်နိုင်ဝင်း (မုံရွာ)၊
 တင်မလတ် (မော်လမြိုင်)၊
 ညောင်ဦးစိုး၊ အောင်နိုင် (ပခုက္ကူ)၊
 ကြေးမုံငယ်၊ ဖြူမာချို (ရန်ကုန်)၊
 မြတ်သတ္တလွင် (ဘားအံ)၊

ထုတ်လေ့
ဦးမျိုးတင့်ထွန်း
မြ - ၀၀၄၁၀

ပုံနှိပ်သူ
ဦးမောင်နီ
မြ - ၀၀၂၆၉
 ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
 မိမ်းလုံမေလမ်းသွယ်
 ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့

ခေါင်းစီးစာလုံး
သက်မော်
စီစဉ်ရေး
စိုးဟန်၊ စွယ်နီ
စာပေ၊ ကာလက္ခ
မြထွန်းသာ
ကြော်ငြာ

လယ်ယာစီးပွားသတင်းအဖွဲ့
ဖြန့်ချိရေး
 စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်
 ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
 ဖြည့်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးရုံးများ
 ရန်ကုန် - စာပေဗိမာန်အရောင်းဆိုင်
 - ဝါမိုးအောင်စာပေ၊
 စာပေဗိမာန်အနီး
 မန္တလေး - မန္တလေးရုံးခွဲ
 စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

သက်သွယ်ရန်
 လယ်ယာစီးပွားသတင်း
 ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
 မိမ်းလုံမေလမ်းသွယ်
 ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့
 ဖုန်း- ၆၆၃၅၀၅
 Email: agribusinessnews2000@gmail.com

အယ်ဂရီဘီစီ **မြန်မာနိုင်ငံသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် မူဆယ် ၁၀၅ မိုင် ကုန်သွယ်ရေးဇုန်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လယ်ယာထွက်ကုန်များ တရုတ်နိုင်ငံသို့ အဓိကတင်ပို့ရာဌာနတစ်ခုဖြစ်သည်။**

ပို့ကုန်အနေဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာထွက်ကုန်များ တင်ပို့နေသကဲ့သို့ သွင်းကုန်အနေဖြင့်လည်း စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်းများ၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ အဓိကတင်သွင်းရာဌာန ဖြစ်သည်။

မူဆယ်ဇုန်မှမြန်မာနိုင်ငံထွက်ရာသီပေါ်သီးနှံကုန်တင်ကားစီးရေ ၁၅၀၀ ကျော်၊ အလုပ်သမားဦးရေ ၁၀၀၀ ကျော်ဖြင့် နေ့စဉ်ကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်လျက်ရှိရာ ထိုဇုန်၏ တစ်နှစ်တာဝင်ငွေသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၅၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကုန်သွယ်မှု၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရှိနေသည် ဆို၏။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖရုံ သွားကားများ၊ ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ နေ့စဉ်ပုံမှန်တင်ပို့လျက်ရှိရာ အရေးပေါ်အခြေအနေမျိုးမဟုတ်ဘဲ ယာယီတင်ကုန်ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့မှုဖြစ်ပေါ်လျှင်ပင် ထိုနေ့အတွက် ငွေကျပ်သိန်းပေါင်းရာချီ၍ ဆုံးရှုံးမှုကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ထိုသို့အထိအခိုက်မခံနိုင်သောထွက်ပေါက်ဂိတ်နှစ်ခုအနက် ပန်ဆိုင် (ဝမ်တိန်)ဂိတ်ထက် ကျင်စန်းကျော့ဂိတ်က ထွက်ကုန်အများဆုံးဟု ဆိုသည်။

ယခုရက်ပိုင်း အဆိုပါကျင်စန်းကျော့ဂိတ်ကို မြန်မာဘက်မှ လုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့် မကြာမီရက်မှ ယာယီပိတ်ပင်ခဲ့ရာ အထိအခိုက်မခံနိုင်သော ကုန်စိမ်းအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည့် ဖရုံသွားသီးနှံများ တစ်နေ့လျှင် တန်ချိန်သုံးထောင်ကျော် (ကျပ်ငွေတန်ဖိုးသိန်းပေါင်း ၉၀၀၀ ကျော်) ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေကြောင်း သိရသည်။

ယခင်က အဆိုပါကျင်စန်းကျော့ဂိတ်မှတစ်ဆင့် ဖရုံသွားကုန်တင်ကားများ တစ်နေ့လျှင် အစီးရေ ၄၀၀ ကျော်ဖြတ်သန်းသွားလာလျက်ရှိရာ ယင်းကဲ့သို့ ယာယီပိတ်လိုက်သဖြင့် အခြားလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ကြူကုတ်၊ ပန်ဆိုင်ဂိတ်မှတစ်ဆင့် တင်ပို့နေရမှုကြောင့် လမ်းခရီးကြမ်းတမ်းခြင်း၊ လမ်းကြောင်းနှင့်ကုန်တင်ယာဉ်မမျှတခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ကာ ပို့ကုန်သစ်သီးများ အပျက်အစီးအလေအလွင့်နှင့်ကြုံတွေ့နေကြရသည်ဆို၏။

အဓိကကြုံတွေ့လာရသည့်အခက်အခဲများမှာ သစ်သီးများပုပ်သိုးခြင်း၊ အရည်အသွေးကျဆင်းခြင်း၊ အလေအလွင့်များလာခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ကြုံတွေ့နေရသော်လည်း မြန်မာကုန်သည်များမှာ သူ့ထက်ငါအပြိုင်ရောင်းချကြရသဖြင့် ပေါက်ဈေးနှင့်အရုံးခံကာ ရောင်းချနေသည်။

လွန်ခဲ့သည့်တစ်လကျော်ခန့်က ဖရုံတစ်တန်လျှင် တရုတ်ယွမ်ငွေ ၂၅၀၀ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ယွမ် ၂၂၀၀ မှ အမြင့်ဆုံး ၁၇၀၀ အထိသာရှိနေခဲ့ပြီး သွားမွှေးတစ်တန်လျှင် ယခင်ယွမ် ၄၀၀၀ မှ ၅၂၀၀ အထိရှိခဲ့ရာမှ ယခုရက်ပိုင်းတွင် တစ်တန်လျှင် ယွမ် ၁၈၀၀ မှ ၂၂၀၀ ဝန်းကျင်သာ ဈေးရှိတော့သည် ဆို၏။

အဆိုပါဂိတ်သည် ဆွတ်ခူးတင်ပို့ပြီး တင်ပို့ဆဲ ဖရုံသွားသီးနှံများကိုသာမက နောက်ထပ်ဆွတ်ခူးရန်ကျန်သည့်စိုက်ကွင်းများအထိပါ ရိုက်ခတ်ကာ အခက်ကြုံနေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုနှစ် မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့်အခက်အခဲနှင့် ဆုံးရှုံးမှုများကိုအခြေခံကာ ရေရှည်တွင် နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုစနစ်များ၊ နယ်စပ်ဂိတ်လုပ်ငန်းများကို ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ကြရန် အခြေအနေက တောင်းဆိုနေပြီဖြစ်သည်။

အဓိကဆောင်ရွက်ပေးရမည့်စနစ်တစ်ခုမှာ တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နေသော ဖရုံသွားရောင်းဝယ်မှုစနစ်ကို လက်ရှိ FOB(ဝမ်တိန်)စနစ်မှ FOBမူဆယ် ၁၀၅ မိုင်အဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် ကုန်သည်လောကမှ ဆန္ဒရှိနေကြပြီး အသီးလှယ်ကွင်းကိုလည်း မြန်မာဘက်တွင်ထားနိုင်ပါက ပိုမိုအဆင်ပြေချောမွေ့နိုင်မည်ဟု ကြားသိရသဖြင့် နည်းလမ်း ရှာကြံဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုတိုက်တွန်းလိုက်ရပေသည်။ ။

သမဝါယမအမှုထမ်းများ ရုံးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ပွဲစဉ်အမှတ်စဉ် ၁/၂၀၁၈-၂၀၁၉ ပွင့်လှစ်

သမဝါယမ အမှုထမ်းများ ရုံးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုပွဲစဉ်အမှတ်စဉ် (၁/၂၀၁၈-၂၀၁၉) သင်တန်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီခွဲက သမဝါယမသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)၌ကျင်းပရာ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမဦးစီးဌာန တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးဌာနမှူး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမအသင်းစုချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ တိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ အရာထမ်းများ၊ သမဝါယမ သင်တန်းကျောင်း (မကွေး)မှ ကျောင်းအုပ်နှင့်ဆရာ ဆရာမများ၊ မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးအရာရှိနှင့် ဝန်ထမ်းများ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များနှင့် သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် မကွေးတိုင်း ဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးက သင်တန်းဖွင့် အမှာစကားပြောကြားပြီး အဆိုပါ သင်တန်းကို ၂၈.၁.၂၀၁၉ ရက်မှ ၂၆.၂.၂၀၁၉ ရက်အထိ ရက် ၃၀ ကြာ ဖွင့်လှစ်မည် ဖြစ်ပြီး မကွေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးတို့မှ သမဝါယမဦးစီးဌာန အဆင့်ဆင့်မှ ဌာနခွဲစာရေး၊ အကြီးတန်း စာရေး၊ အငယ်တန်းစာရေးသင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူ ၄၀ ဦး တက်ရောက် ကြသည်။

သမဝါယမဦးစီးဌာန

မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနများတွင် အော်ဂဲနစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်များ လျှောက်ထားနိုင်

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၀

မြန်မာ အော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းဖြင့် ထုတ်လုပ်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံများကို ထုတ်လုပ်သူနှင့်စားသုံးသူပြည်သူများအကြား ယုံကြည်အားကောင်းစေရန် အော်ဂဲနစ်စံဆိပ်တင်ရောင်းနိုင်မည့် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပေးသွားမည်ဖြစ်၍ တောင်သူများ ကြိုတင်လျှောက်ထားနိုင်ပြီဟု သိရသည်။

“တောင်သူတွေကို အော်ဂဲနစ်လက်မှတ်ထုတ်ပေးသွားပါမယ်။ ဒီအတွက် တောင်သူတွေအနေနဲ့ လျှောက်မယ်ဆိုရင် လျှောက်လို့ရပါပြီ။ လက်ရှိမှာလည်း အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးတဲ့သူတွေလည်း ရှိနေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအနေနဲ့ ဒီProcess ကို ဆက်တိုက်လုပ်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိမှာ အော်ဂဲနစ်ကို စစ်ဆေးတဲ့ အဖွဲ့ (Inspection Team) တွေက တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ပြည်နယ် မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးရုံး တွေမှာ ယခင်ရှိနေပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့တွေကနေ အော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းအတိုင်း ဒေသအလိုက် လျှောက်ထားတဲ့အပေါ်မှာ စစ်ဆေးပြီးတော့မှ အော်ဂဲနစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးသွားပါမယ်။ ဒီလိုထုတ်ပေးနိုင်ဖို့ကို အော်ဂဲနစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး လိုက်နာရမယ့်ကဏ္ဍခြောက်ခုနဲ့ လုပ်ဆောင်ရမယ့်အပိုင်းတွေကို စီစဉ်နေပါပြီ”ဟု စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးလှမြင့်အောင်က ပြောသည်။

အော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းဖြင့် ထုတ်လုပ်ထားသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သီးနှံများသည် အရည်အသွေး အရည်အချင်းအရ စားသုံးသူများအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကင်း၊ ဓာတုကင်းလွတ်သီးနှံများအဖြစ် စားသုံးနိုင်ကြောင်းကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက အာမခံပေးထားကြောင်း သိရသည်။

“ဒီနေ့ ကျွန်တော်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာက ဓာတုပစ္စည်းတွေသုံးလာတာနဲ့အမျှ ပိုးသတ်ဆေးဓာတ်ကြွင်းတွေမြင့်တာတို့ ဓာတ်မြေဩဇာတွေ အလွန်အကျွံသုံးတာတို့ကြောင့် လူထုရဲ့ကျန်းမာရေးဆိုးကျိုးပြဿနာက ရှိနေပါတယ်။ ဒါတွေ ကင်းလွတ်ဖို့က အော်ဂဲနစ်နဲ့ထုတ်လုပ်သော သာမန်ထုတ်လုပ်တာထက် အထွက်နှုန်းက ကျလာတယ်။ ကျလာတဲ့အမျှ သူ့အတွက် ထိုက်တန်တဲ့ဈေးနှုန်းအပြင် ခိုင်မာတဲ့ဈေးကွက်ရှိဖို့လည်း လိုပါတယ်။ ဒါမှ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တဲ့ တောင်သူလည်း ခံသာမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခုအခါမှာ ဒေသအလိုက် အော်ဂဲနစ်သီးနှံထုတ်ကုန် ရောင်းချတဲ့ဆိုင်ကြီးတွေ၊ စီးတီးမတ်စ်တွေနဲ့ အခြားဆိုင်ကြီးတွေ ပေါ်ပေါက်နေပါပြီ။ ဒါကိုအားပေးဖို့လိုသလို ယုံကြည်စွာနဲ့ စားသုံးကြဖို့ လိုပါတယ်”ဟု ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးလှမြင့်အောင်က ပြောကြားသည်။

စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက် (စနစ်ဆိုင်ရာ)

သီးနှံများ မပျက်စီးရအောင် စနစ်တကျ သိုလှောင်

ပ သားတို့၏ စားနပ်ရိက္ခာ၊ တိရစ္ဆာန်အစားအစာ၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်နှင့် မျိုးစေ့အဖြစ် အသုံးပြုရန် လယ်ယာသီးနှံများကို ကြာရှည်စွာ သိုလှောင်ကြရသည်။

သိုလှောင်သည့်ရည်ရွယ်ချက် ရာနှုန်းပြည့်အောင်မြင်ရန် အရေးကြီးပြီး လယ်ယာသီးနှံများ အချိန်ကြာမြင့်သော်လည်း မူလအရည်အသွေးနှင့်အရေအတွက် လျော့နည်းသွားခြင်းမရှိအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းသည် ပဓာနကျသည့်အချက်ဖြစ်သည်။

စနစ်တကျကြိုတင်ပြင်ဆင်သိုလှောင်ခြင်းမရှိပါက သိုလှောင်ထားစဉ် ကာလအတွင်း လယ်ယာသီးနှံများ ပျက်စီး၊ လျော့နည်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းများ ကြုံရတတ်သည်။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

လယ်ယာသီးနှံများ သိုလှောင်ထားစဉ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေနိုင်သော အကြောင်းအရင်း အဓိကနှစ်ချက်ရှိသည်။ (၁) သက်မဲ့ပယောဂ (Physical Factors) နှင့် (၂) သက်ရှိပယောဂ (Biotic Factors) တို့ဖြစ်သည်။

သက်မဲ့ပယောဂကြောင့် သိုလှောင်သီးနှံများကို တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍လည်းကောင်း ပျက်စီးစေရန် အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။ ကူးစက်ပျံ့နှံ့နိုင်မှုမရှိသော်လည်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်နွယ်မှုရှိသည်။ အင်းဆက်ပိုးမွှားရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုကို အားပေးသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများသည်။ သို့သော် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရလွယ်သည်။ ကုန်ကျစရိတ်သက်သာ၍ ထိရောက်မှုရှိသည်။

သက်မဲ့ပယောဂများတွင် အပူချိန်၊ သီးနှံတွင်းအစိုဓာတ်၊ လေထုစိုထိုင်းဆ၊ အလင်းရောင်၊ လေဝင်လေထွက်၊ သီးနှံအမျိုးအစား၊ ထုပ်ပိုးစနစ်၊ သိုလှောင်မှုစနစ်၊ သန့်ရှင်းမှုစနစ်စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

သက်ရှိပယောဂတွင် ကျောရိုးရှိသတ္တဝါများ၊ မှိုရောဂါများ၊ အင်းဆက်နှင့်မွှားပင့်ကူတို့ ပါဝင်သည်။ သက်ရှိပယောဂများသည် အစေ့အဆန်ကို ဖျက်ဆီးသည်။ ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုမြန်သည်။ သက်မဲ့ပယောဂများနှင့်ပူးတွဲဖျက်ဆီးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းရန် ခက်ခဲသည်။ ပျက်စီးမှုများသည်။ ကုန်ကျစရိတ်များသည့်အပြင် ကိုင်တွယ်အသုံးပြုသူကိုပါ အန္တရာယ်အလွန်ကြီးမားသည်။ သက်ရှိပယောဂသည် သက်မဲ့ပယောဂအပေါ်မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် သက်မဲ့ပယောဂကို ကြိုတင်စီမံခြင်းသည် သိုလှောင်သီးနှံကာကွယ်ရန် အထိရောက်ဆုံးဖြစ်သည်။

သိုလှောင်သီးနှံများမပျက်စီးစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ် နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အဓိကလုပ်ငန်းကြီးနှစ်ရပ်ရှိသည်။ (၁) မသိုလှောင်မီ သီးနှံများနှင့်သိုလှောင်ရုံများတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် (၂) သိုလှောင်ထားစဉ် စနစ်တကျကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းဖြစ်သည်။ သိုလှောင်မှုစနစ်ကို မည်သို့ပင် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သော်လည်း သိုလှောင်ရုံစနစ်မကျလျှင် သီးနှံပျက်စီးနိုင်သည်။ သိုလှောင်ရုံကို မည်သို့ပင် ခေတ်မီစွာ တည်ဆောက်ထားစေကာမူ သီးနှံသိုလှောင်မှုစနစ်မကျလျှင် သီးနှံများပျက်စီးနိုင်သည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွင် သီးနှံအစေ့အဆန်ကို ကောင်းစွာ

ခြောက်သွေ့အောင် နေလှန်းရန် လိုအပ်သည်။ ဖုန်၊ ခဲ၊ သလဲ၊ အမှိုက်၊ ပေါင်းစေ့ကင်းစင်အောင် သန့်စင်ရန် လိုအပ်သည်။ ပိုးကိုက်ထားသော အပွဲအနာပါသော အစေ့အဆန်မဖြစ်စေရန် သတိပြုသင့်သည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များကို ဆေးစီရင်ရန် လိုအပ်သည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်အရောင်အဆင်း၊ အရွယ်အစား၊ အတန်းအစား ခွဲခြားသိုလှောင်ရန် လိုအပ်သည်။ အိတ်သွတ်ရာတွင် အလေးချိန် တိကျမှန်ကန်ရန် လိုအပ်သည်။

သီးနှံအစေ့အဆန်များမသိုလှောင်မီ သိုလှောင်ရုံကို စနစ်တကျကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုသည် အရေးကြီးသည်။ သိုလှောင်ရုံအတွင်း အပြင်ကို လုံးဝသန့်ရှင်းနေအောင် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။ ပင့်ကူအိမ်များဖယ်ရှား၍ သန့်ရှင်းအောင်ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။ တစ်ခါ သိုလှောင်ပြီးတိုင်း အထူးသန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ပေးသင့်သည်။ ကြမ်းခင်းများသန့်ရှင်း၍ အကွဲအကွဲများ ဖာထေးခြင်း၊ သစ်သား ခုံများ သန့်ရှင်းခြင်းများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။ အမိုးအကာ လုံ၊ မလုံ၊ လေဝင်ပေါက်များ ကြွက်ကိုက်ပေါက် ရှိမရှိ ရေတံလျှောက်များ ကောင်းမကောင်း၊ ရေဆင်းပိုက်များ ပိတ်ဆို့မှု ရှိ မရှိ၊ သိုလှောင်ရုံမီးကြိုး အကာအကွယ်ရှိ မရှိ၊ မီးသတ်ဆေးဘူး ကောင်း မကောင်းစသည်တို့ကို ကြိုတင်စစ်ဆေး၍ ပြုပြင်ရန် လိုအပ်သည်။ နောက်ဆုံးအချက်မှာ သိုလှောင်ရုံ အခင်း၊ အကာ၊ အမိုးများကို ဆေးကြိုတင်ဖျန်းပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သီးနှံအစေ့အဆန်များ သိုလှောင်ပြီးသည့် သီးနှံအစေ့အဆန်အိတ်များကို သိုလှောင်ရုံကြမ်းပြင်တွင် ရေးဆွဲထားသော မျဉ်းဝါမျဉ်းအတွင်း အရွယ်အစား၊ အလေးချိန်သတ်မှတ်၍ အပုံများ ပြုလုပ်စီထုပ်ရန် လိုအပ်သည်။ သီးနှံအပုံများအောက်တွင် ၅ ပေ x ၂ ပေ x ၄ လက်မအရွယ်ရှိ သစ်သားခုံများ ခံပေးရမည်။ သစ်သားခုံများကို မျဉ်းဝါမျဉ်းအတွင်း၌သာ ထားရမည်။ သီးနှံအိတ်များကို သစ်သားခုံပေါ်တွင် စီထုပ်ရာ၌ အိတ်အစွန်းထွက်ခြင်း၊ ခုံအစွန်းထွက်ခြင်းများ မဖြစ်စေရန် သတိပြုသင့်သည်။ သီးနှံအိတ်များ၏ အပုံအမြင့်သည် နံရံထက် မပိုစေရပါ။ အပုံပျက်နှုန်းပြည့်အောင် အပေါ်လေဝင်ပေါက်၏ အောက်ဘောင်နှင့် တစ်တန်းတည်း (သို့မဟုတ်) ထုပ်နှင့် ၃ ပေအကွာထားသင့်သည်။

အပုံတစ်ပုံနှင့်တစ်ပုံအကြား နှစ်ပေခွဲ၊ သုံးပေခွဲ ထားသင့်သည်။ အဓိကဝင်လမ်းကို အနည်းဆုံးငါးပေရှိသင့်သည်။ သီးနှံအိတ်အပုံများတွင် နံပါတ်ပြားများတပ်ဆင်ပြီး အပုံမှတ်တမ်းများကို ရေးဆွဲချိတ်ထားရန် လိုသည်။ အပုံများပုံပြီးသောအခါ ယိုဖိတ်နေသော သီးနှံအစေ့အဆန်များကို အပြီးသတ်ရှင်းလင်းပစ်ရန် လိုအပ်သည်။ ပျက်စီးနေသော သီးနှံအစေ့အဆန်များကိုလည်း သိုလှောင်ရုံမှ ချက်ချင်းဖယ်ရှားပစ်ရန် လိုအပ်သည်။ သိုလှောင်ရုံအတွင်းတွင် ပိုနေသော၊ သီးနှံထည့်ရန်

အိတ်အထုပ်များ၊ သစ်သားခုံများကို သေချာစွာစီထုပ်၍ မျဉ်းဝါမျဉ်းအတွင်း၌သာထားသင့်သည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များ ခြင်တွယ်၊ အိတ်သွတ်၊ ဆန်ခါချခြင်းများကို သိုလှောင်ရုံအတွင်း မပြုလုပ်မိရန် အထူးသတိပြုရမည်။

သီးနှံအစေ့အဆန်များ သိုလှောင်ပြီးပါက သိုလှောင်ရုံကို အမြဲစစ်ဆေးနေရန် လိုအပ်သည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များ ယိုဖိတ်မှုရှိ၊ မရှိ၊ အပုံများယိုဖိတ်မှုရှိ၊ မရှိ၊ သီးနှံအိတ်များ ကွဲပြဲမှုရှိ၊ မရှိ၊ သိုလှောင်ရုံကို ညဘက်မီးထွန်းသောအခါ မီးရောင်တွင် ပိုးဖလဲများ ပျံသန်းမှု ရှိ၊ မရှိ၊ သီးနှံအိတ်များတွင် ပိုးကောင်ငယ်များ ရှိ၊ မရှိ၊ သီးနှံအိတ်အပုံများ ပြိုကျမှုရှိ၊ မရှိ၊ သီးနှံအိတ်များတွင် အဖြူအမည်း အညိုကွက်၊ အရောင်ပျက်မှုများရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးနေရန် လိုအပ်သည်။ သီးနှံအိတ်များမှ သီးနှံအစေ့အဆန်မူနာများယူ၍ အစိုဓာတ်နှင့်အပူချိန်ကိုလည်း စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်။

သီးနှံအစေ့အဆန်များကို သိုလှောင်ပြီးချိန်တွင် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်သေးသည်ဆိုပါက ကာကွယ်နှိမ်နင်းရမည့်အဆင့်သို့ ရောက်လာသည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များတွင် ကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်

သော ပိုးအုပ်စုနှစ်အုပ်စုရှိသည်။ ကနဦးကျရောက်ပိုး (Primary Pest) နှင့် ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုး (Secondary Pest) တို့ဖြစ်သည်။

ကနဦးကျရောက်ပိုးသည် သိုလှောင်သီးနှံတွင် ကျရောက်သည့် အပြင် သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင်လည်း ကျရောက်နိုင်သည်။ စိုက်ခင်းမှသည် သိုလှောင်ရုံအထိလိုက်ပါလာပြီး ဆက်လက်စားသောက်ဖျက်ဆီးကြသည်။ ကနဦးကျရောက်ပိုးသည် သီးနှံအိတ်အပုံ၏ အပေါ်ယံမျက်နှာပြင်၌သာ ဖျက်ဆီးလေ့ရှိပြီး အတွင်းသို့ တစ်ပေ၊ တစ်ပေခွဲအထိသာ ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ အတွင်းပိုင်းသို့ နက်ရှိုင်းစွာ ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ကနဦးကျရောက်ပိုးသည် သီးနှံအစေ့အဆန်ကောင်းအကျိုးအပဲ့အားလုံး စားသောက်ဖျက်ဆီးသည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များ အကျိုးအကြေးဖြစ်ခြင်း၊ အပေါက်ဖြစ်ခြင်းစသည့် ဖျက်ဆီးမှုလက္ခဏာဖြစ်လွယ်သည်။ ဖျက်ပိုးများတွင် အဓိကဖျက်ပိုး (Major Pest) နှင့် သာမညဖျက်ပိုး (Minor Pest) ဟူ၍ရှိရာ ကနဦးဖျက်ပိုးအားလုံးသည် အဓိကဖျက်ပိုးများဖြစ်ကြသည်။ ကနဦးဖျက်ပိုးများတွင် နှာတံရှည်ကျိုင်း (သို့မဟုတ်) ဆန်ပိုးသည် ထင်ရှားသည်။ ဆန်၊ ဂျုံစသည့်သီးနှံများကို ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ ဆန်ပိုးသည် အစာမစားဘဲ ခြောက်လမှ ကိုးလအထိ အသက်ရှင်သန်နိုင်သည်။ **ကနဦးကျရောက်ပိုးကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်ပါက ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုးကို အလိုအလျောက် ကာကွယ်နှိမ်နင်းပြီးသား ဖြစ်စေသည်။**

ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုးသည် သိုလှောင်ရုံ၌ ကျရောက်လေ့ရှိသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းတွင် ကျရောက်လေ့မရှိ။ သိုလှောင်ရုံတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ကူးစက်ပျံ့နှံ့ကြသည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များ ပြောင်းရွှေ့ရာမှလည်း ပျံ့နှံ့ကြသည်။ ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုးသည် သိုလှောင်သီးနှံပုံတွင် နေရာအနှံ့အပြားကျရောက်နိုင်ပြီး အတွင်းပိုင်းအထိ နက်ရှိုင်းစွာ ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုးသည် ကနဦးကျရောက်ပိုးများ ဖျက်ဆီးထားသော အကျိုးအပဲ့များ၊ ဒဏ်ရာများ၊ အပေါက်များကို အမှုန့်ဖြစ်သွားသည်အထိ ဆက်လက်ဖျက်ဆီးစားသောက်သည်။ စက်ဖြင့် ကြိတ်ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒဏ်ရာအနာအဆာရသော အစေ့အဆန်များကိုလည်း အမှုန့်ဖြစ်သည်အထိ စားသောက်ဖျက်ဆီးတတ်ကြသည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်ကောင်းများကို ဖျက်ဆီးမှုနည်းပါးသည်။ ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုးများသည် အချို့အဓိကဖျက်ပိုးများအဖြစ် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖျက်ဆီးကြသည်။ မုန့်ညက်ပိုးသည် ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုး ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သိုလှောင်သီးနှံအစေ့အဆန်များအတွက် ပိုး ၂၈ မျိုးအထိ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ သီးနှံအစေ့အဆန်များ နှစ်စဉ် ဆက်တိုက် သိုလှောင်ထားသော သိုလှောင်ရုံတွင် ပိုးမွှားများခိုအောင်းနေလေ့ရှိပြီး ထိရောက်စွာ ကြိုတင်ဆေးဖျန်း ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း မပြုလုပ်

ဖခင်နှစ်ယောက် မိသားနှစ်စု

မြတ်နိုး(လှိုင်)

ယခု ရက်ပိုင်း အသုဘရက်လည် နှစ်ခုသို့ သွားရောက်ခဲ့ရ သည်။ တစ်ဦးက ကျောင်းနေဖက်၏ ဖခင်၊ တစ်ဦးက မိတ်ဆွေ။

(၁)

ကျောင်းနေဖက်၏ဖခင်မှာ ချမ်းသာ သည်။ စည်းစနစ်ရှိသည်။ သားသမီး ငါးဦးစလုံးကို ကောင်းစွာ ပျိုးထောင်နိုင် သည်။ အားလုံးဘွဲ့ရကြသည်။ အလုပ် အကိုင်တွေ၊ အခြေအနေတွေနှင့် တင့်တင့် တယ်တယ်။

ကျွန်တော်ထက် အသက်နည်းနည်း ငယ်သည့်ကျောင်းနေဖက်မှာ ထိုငါးဦး ထဲတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး ဆရာဝန်လည်း ဖြစ်သည်။ သူလည်း ယခုအခါ ပင်စင်စား ဖြစ်ပြီ။ သူ့ဖခင်ကြီးမှာ သူပင်စင်ယူပြီးစ မနေ့တစ်နေ့ကမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖခင်ကြီးကွယ်လွန်ချိန်တွင် သားသမီးတွေက ဘာမျှထောက်ပံ့ဖို့ မလိုဘဲ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိသည်။ သူတို့မိခင် က စောပြီး ကွယ်လွန်ခဲ့သဖြင့် ယခု ဖခင် ကြီးကွယ်လွန်ပြီးသောအခါ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေအမွေခွဲကြရာတွင် ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းက တိုက်အိမ်တစ်လုံးကိုပင် အမွေရလိုက်သေးသည်။

သူ့ဖခင်ကြီး၏ အသုဘရက်လည် နေ့တွင် ကျွန်တော်ရောက်သွားသည်။ မြန်မာမှုထုံးစံအတိုင်း ကူငွေလက်ခံသူ မတွေ့၍ စာအိတ်ကလေးထဲတွင် အသင့် ထည့်ယူလာသည့်ကူငွေကို ကျွန်တော်က သူငယ်ချင်းလက်ထဲသို့ ထည့်လိုက်ရာ ကူငွေလက်မခံပါဟု အတင်းငြင်းသည်။ ဘယ်လိုမှကူညီမရသဖြင့် ကူငွေကို ပြန်ယူခဲ့ရသည်။

(၂)

နောက်အသုဘတစ်ခုက အဖွဲ့ အစည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် မိတ်ဆွေ။ သူကတော့ ဌာနဆိုင်ရာ အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ပင်စင်ယူပြီးတာတော့ ခုနစ်နှစ် ခန့်ရှိပြီ။

ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အငြိမ်းစား ကျောင်းဆရာမ နေသည့်အခါ အိမ်ထောင် သည် သမီးနှစ်ယောက်နှင့်သားတစ်ယောက် မြေးသုံးယောက် ကျန်ရစ်သည်။

သမီးနှစ်ယောက်၏ ခင်ပွန်းများမှာ ပြည်တွင်း၌ပင် ပုဂံလိက ကုမ္ပဏီထောင် ထားကြသည်။

အိမ်ထောင်သည်သမီးနှစ်ယောက် စလုံး စီးပွားရေး အဆင်ပြေကြသည်။

သားမှာ ထိုသမီးနှစ်ယောက် အောက် အငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ ထိုသား ကတော့ နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်လုပ်နေ

သည်။ လစာကောင်းပြီး အဆင်ပြေသည် ဆို၏။ ဖခင်ဆုံးသဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ ပြန်ရောက်နေသည်။

အသုဘရက်လည်တွင် ကျွန်တော် ရောက်သွားရာ သားဖြစ်သူက ဆီးကြို၏။ အခန်းထဲတွင် ရင်းနှီးသည့်မိတ်ဆွေတွေ လည်း ရောက်နေကြသည်။

ကျန်ရစ်သူဆရာမကြီးကလည်း ကျန်းမာရေးသိပ်မကောင်းသဖြင့် အခန်း ထောင့်နား၌ ကုလားထိုင်တစ်လုံးပေါ်တွင် ထိုင်ကာ ဧည့်ခံနေသည်။

မြန်မာမှုထုံးစံအတိုင်း အခန်းတွင်း ရောက်ရောက်ချင်း မျက်လုံးဝေ၍ အကဲခတ်လိုက်ရာ ကူငွေလက်ခံတာ မတွေ့ရ။ ထို့ကြောင့် သားဖြစ်သူ နေရာချ ပေးသည့်စားပွဲတွင် ဝင်၍ထိုင်လိုက်သည်။

မုန့်ဟင်းခါးနှင့်အချိုပွဲများ လာချပေး၏။ စားသောက်ရင်း မိတ်ဆွေများနှင့်

စကားစမြည်ပြောကာ ပြန်ကာနီးတွင် သားဖြစ်သူ၏လက်ထဲသို့ အသင့်ယူလာ သည့် ကူငွေစာအိတ်ကလေးကိုကပ်၍ ပေးလိုက်ရာ “ရှေ့ မေမေ- ဦးလေးရဲ့ ကူငွေ”ဟု သူ့မိခင်ကြီးကို လှမ်းပေးလိုက် သည်။

မိခင်ဖြစ်သူ အငြိမ်းစား ကျောင်း ဆရာမကြီးသည် ရီဝေတုန်ယင်သော လက်ကလေးဖြင့် ကျွန်တော် ကမ်းပေး လိုက်သည့် ကူငွေစာအိတ်ကလေးကို ကိုင်ကာ အားငယ်သောမျက်နှာဖြင့် ကျွန်တော့်ကို ငေးကြည့်ရင်း နှုတ်ဆက် ရှာသည်။

စာ - ၄ သီးနှံများ မှ

ပါက အပျက်အစီးများစွာ ရှိနိုင်သည်။

ဤသို့သော အခြေအနေရောက်ရှိနေပါက ဓာတုဆေးများဖြင့် နှိမ်နင်းမှုသာ ထိရောက်မှုရှိနိုင်သည်။ ဓာတုဆေးများကို သုံးစွဲမည်ဆိုပါက စနစ်ကျမှု၊ ကျွမ်းကျင်မှု အထူးလိုအပ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက နောက်ဆက်တွဲ အန္တရာယ် များစွာရနိုင်သည်။

ဓာတုဆေးများအသုံးပြု၍ ကာကွယ်နှိမ်နင်းမည်ဆိုပါက အောက်ပါ နည်းလမ်း လေးသွယ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

- (၁) ဆေးပက်ဖျန်းကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း
- (၂) ဆေးမှုန့်ဖြင့် လူးနယ်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း
- (၃) မီးခိုးမှိုင်းတိုက်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း
- (၄) အဆိပ်ငွေ့မှိုင်းတိုက်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

ဆေးပက်ဖျန်းကာကွယ်နှိမ်နင်းရာတွင် ဆူမီသီယွန်အတဲလစ်စသည့် ဆေးများသုံး၍ သိုလှောင်ရုံအတွင်းအပြင်၊ သီးနှံအိတ်အပြင်မျက်နှာပြင်များကို ပက်ဖျန်းရန် လိုအပ်သည်။ ဆေးအသုံးပြုရာတွင် ဆေးအစစ် ၁ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိ ထိတွေ့အာနိသင်ဆေး တစ်မျိုးမျိုး အသုံးပြုနိုင်သည်။

ဆေးဖြင့်လူးနယ်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းနှင့် အပုံလိုက် အလွှာလိုက်တွင် ဆေးခဲ၊ ဆေးမှုန့်ထည့်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အသုံးပြုသင့်သောဆေးများမှာ အတဲလစ်ကေ- အိုဘီအို၊ ဆူမီသီယွန်ဆေးတို့ဖြစ်ပြီး သီးနှံအစေ့အဆန်တစ်တန်လျှင် ဆေးမှုန့် ၂၀၀ ဂရမ်မှ ၅၀၀ ဂရမ် နှုန်းအထိ အသုံးပြုရန်ဖြစ်သည်။

မီးခိုးမှိုင်းတိုက်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းရာတွင် ညနေမှောင်ရီပျိုးစအချိန် မီးဖွင့်၍ မီးခိုးမှိုင်းတိုက်ပါက ပို၍ထိရောက်သည်။ အကြိုအကြားရှိ လောက်ကောင် နှင့်ဥပါသေစေနိုင်သည်။

အသုံးပြုရန်ဆေးများ ထိတွေ့အာနိသင်ရှိသောဆေး အီးစီဆေးရည် တစ်မျိုးမျိုး (ဥပမာ-ဆူမီဆီဒင်၊ ထရီတွန်ဒီစစ်)တို့ဖြစ်သည်။ ဆေးပြင်းအားကို ဒီဇယ်ဆီနှင့်ရောစပ်၍ ပြင်းအား ၅ ရာခိုင်နှုန်းရရှိရန် ဖျော်စပ်ပြီးမှ အသုံးပြုရန် ဖြစ်သည်။

အဆိပ်ငွေ့မှိုင်းတိုက်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းတွင် အကြိုအကြားရှိ ပိုး၊ လောက်ကောင်၊ ဥအားလုံး၊ ရုပ်ဖုံးအားလုံးသေစေနိုင်သဖြင့် အထိရောက်ဆုံး နည်းဖြစ်သည်။ အငွေ့ဖြစ်သဖြင့် နေရာတိုင်းသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိနိုင်သည်။ တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ပေးလျှင် ပိုးမွှားများ ကြာရှည်စွာကျရောက်မှုမရှိနိုင်ပေ။ အဆိပ်ငွေ့မှိုင်းတိုက်ရာတွင် ဆေးအမျိုးအစားမှာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုအရ သုံးမျိုးခွဲခြားထားသည်။

- (၁) အခဲအမျိုးအစား (Solid based fumigants)
- (၂) အရည်အမျိုးအစား (Liquid fumigants)
- (၃) ရေဆူမှတ်နိမ့်အမျိုးအစား (Low boiling fumigants) တို့ဖြစ်ကြသည်။

Phostoxin, Gastoxin, Magtoxin, Shenphos တို့သည် အခဲ အမျိုးအစားများ ဖြစ်သည်။ Carbon Tetrachloride, Eltylene Bromide, Eltylene Dichloric တို့သည် အရည်အမျိုးအစားများဖြစ်ကြသည်။ Methy bromide ရေဆူမှတ်နိမ့်အမျိုးအစားများ ဖြစ်ကြသည်။ အဆိပ်ငွေ့မှိုင်းတိုက်ခြင်းသည် လွန်စွာအန္တရာယ်ကြီးမားသဖြင့် အသုံးပြု မည်ဆိုပါက သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို တိတိကျကျ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် အထူးသတိပြုသင့်သည်။

လယ်ယာမြေဥပဒေမူကြမ်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြည်သူ့အသံကြားနာခြင်း အခမ်းအနား ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတွင် ကျင်းပ

အုတ်ဖို ဇန်နဝါရီ ၂၈

ပဲခူး တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် တရားဥပဒေဦးစီးဌာနနှင့် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၊ စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေး၊ ဆည်မြောင်းနှင့်မြေယာကွန်ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြည်သူ့အသံကြားနာခြင်းအခမ်းအနားကို သာယာဝတီခရိုင်၊ အုတ်ဖိုမြို့၊ မြို့တော်ခန်းမတွင် ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားတွင် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဝင်းကိုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး တပ်မတော်သားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးပြည့်ဖြိုးဇော်တို့က အမှာစကား ပြောကြား ကြပြီး ခေတ်ကာလနှင့်လျော်ညီသည့် မြေယာခွန်နှုန်းထားများ ပေါ်ထွန်းစေရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများကို အခွန်ငွေဖြင့် အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ မြေယာခွန်များကို ဥပဒေနှင့် အညီ ကောက်ခံရရှိစေရန်၊ လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်နှင့် အခွန်ပေးဆောင်မှုကို နိုင်ငံသားတိုင်း သိရှိစေရန်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေး ကြပြီး ဆွေးနွေးချက်များကို အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များက မိမိတို့ အဖွဲ့၏ သဘောထားဆန္ဒများတင်ပြ၍ မေးမြန်းချက်များကို တာဝန်ရှိသူများက ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသည်။

အောင်သူဆွေ (မြို့နယ်ပြန်/ဆက်)

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး သမဝါယမလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပ

မြတ် ဇန်နဝါရီ ၂၇

၈ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း သမဝါယမလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆွေးနွေးပွဲကို မြိတ်မြို့နယ်၊ မြို့နယ် သမဝါယမဦးစီးဌာန တိုင်းဦးစီးမှူး၊ မြိတ်မြို့နယ်နှင့်ကျွန်းစုမြို့နယ်တို့မှ မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာန ဦးစီးအရာရှိများနှင့် ဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းစု ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် အမှုဆောင်များ၊ အခြေခံသမဝါယမအသင်း များမှ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ အမှုဆောင်များနှင့်အသင်းသားများ တက်ရောက်ကြသည်။ အလားတူပင် ဆွေးနွေးပွဲကို ပုလောမြို့နယ်၊ မြို့နယ်သမဝါယမ ဦးစီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ဇန်နဝါရီ ၂၄ ရက် ၉ နာရီခွဲက ကျင်းပသည်။

သမဝါယမဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာကို ခြင်းကြားဖြင့် ခံယူခြင်း

ကျွန် တော့ဆွေမျိုးများစွာတို့မှာ ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းနေထိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလေးတွေက သရုပ်ပြဆရာအဖြစ် စတင်အမှုထမ်းပြီး ကလေးသုံးယောက်ရသည်အထိ အဆင်မပြေသေးပါ။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ပျိုးဥယျာဉ်လုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးပညာကို တတ်နိုင်သမျှ လေ့လာခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ဈေး၌ ဆိုင်ခန်းကြီးတစ်ခုဝယ်ယူပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းများ ရောင်းချခဲ့သည်။ ကျွန်တော်နှင့်ကျွန်တော့် မိသားစုဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သကဲ့သို့ ကျွန်တော့်ဆွေမျိုးများကိုလည်း ဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်စေလိုသည်။ ကျွန်တော့်ဆွေမျိုးများတွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့ဖူးသူ တူ၊ တူမမှအစ သားချင်းများစွာ ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်အိမ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး ပညာနှင့်ပတ်သက်သော စာအုပ်များစွာရှိပါသည်။ အဖိုးအခမပေးရဘဲ ကြိုက်သလောက် လေ့လာနိုင်သည်။ ကျွန်တော် သင်ကြားပို့ချသော စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများလည်း အခမဲ့တက်ရောက် လေ့လာနိုင်သည်။ အကြိမ်ကြိမ် ပြန်လည်နားထောင်ခွင့် ရှိသည်။

စိုက်ပျိုးသူအများ နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ တောင်းခံနေသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အရင်းအနှီးနှင့်နည်းပညာ ဖြစ်သည်။ များစွာသောသူများနှင့် အနီးကပ်ဆက်ဆံလေ့လာလိုက်သောအခါ မိမိတို့ တောင်းခံသောအရာကို ဘာမှန်းမသိဘဲ တောင်းခံနေကြောင်း သိလာ ရသည်။ နံချာလှသောဆင်းရဲခြင်းခံစားနေရခြင်းကို သိနေသော်လည်း ထိုဆင်းရဲခြင်းမှ ရုန်းထွက်လိုသောအားထုတ်မှုမရှိ၊ အနည်းဆုံးလမ်းစ ကိုပင် မရှာကြပါ။

ကျွန်တော်ပျိုးဥယျာဉ်လုပ်ငန်းစတင်ပြုလုပ်စဉ်က အဖိုးတန် နှစ်ရှည်ပင်များမရှိသလောက်ဖြစ်သည်။ ကီလိုမီတာကတစ်မျိုးတည်းကို သာ အသုံးပြုခဲ့ရသည်။ ပျိုးဥယျာဉ်လုပ်ငန်း နှစ်အတန်ကြာ လုပ်ခဲ့စဉ် ကပင် အပင်တစ်ပင်လျှင် ကျပ်ထောင်မက သောင်းချီတန်သော အပင် များစွာရှိနေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သိန်းကျော်တန်အပင်တချို့ပင် ရှိနေသည်။ ကျွန်တော့်ဆွေမျိုးများကိုပင် အခမဲ့ပေးနိုင်ပါသည်။ ခေတ်ပေါ်အဖိုးတန် အပင်အချို့ကိုပင် ရောင်းချရုံမက ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ ခရစ်ယာန် ဘုရားကျောင်းများနှင့် စစ်ဘေးရှောင်ကဲ့သို့သော လူမှုအဖွဲ့အစည်းများသို့ ပေးလှူခဲ့ပါသည်။

အပင်သစ်တစ်ပင်ကို ကျပ်တစ်ထောင်နှင့်ဝယ်ရသည့်တိုင်အောင် အမြစ်ပေါက်ဆေးဖြင့် ပျိုးထုပ်စည်းခြင်း၊ ကိုင်းဖြတ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်အတွင်း၌ပင် မျိုးပေါ်လိုက်ပြီး အပင် ၂၀ မှ ၃၀ ပင်မက ရာချီ၍ ပွားလာနိုင်ပါသည်။ ဝယ်ဈေးတစ်ပင် တစ်သောင်းတန်သည့်တိုင်အောင် ထိုသို့ပွားပြီးနောက် တစ်ပင်တစ်ထောင်နှင့်ရောင်းလျှင်ပင် အကျိုးများစွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်သမီးသည် နိုင်ငံခြားမှ အဖိုးတန်အပင်သစ်များ သွင်း၍ အွန်လိုင်းမှရောင်းချပါသည်။ ထိုအပင်မျိုးအပင်ပေါက်တစ်ပင်၏ တန်ဖိုး တစ်ထောင်ကျပ်ကို အပင်ရာထောင်ချီ၍ ဝယ်ယူသူများ ရှိပါသည်။ ဆွေမျိုးများကို အဖိုးတန်မျိုးသစ်အပင်ငယ်များ၊ မျိုးစေ့များပေးသည် သာမက စိုက်ပျိုးပျိုးပွားပုံပါ သင်ပေးပါသည်။

စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်လာသူများ၊ ယနေ့တိုင်အလွန်အမင်းဆင်းရဲနေခြင်းကို အံ့ဩမိပါသည်။ ငှက်ပျော စိုက်ပြီး ငှက်ပျောအကြောင်းမသိ၊ ပီလောပီနီစိုက်ပြီး ပီလောပီနီ ဘာစား သည်ကိုမသိ၊ ဝါးစိုက်ပြီး ဝါးခတ်ရောင်းရန်သာ သိသောသူများမှာ ကျွန်တော့်ဆွေရင်းမျိုးချာများဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် ဘဝကို အောင်မြင်အောင် ထူထောင်ရမည့်အစား အောက်တန်းနောက်တန်း ကျသောအလုပ်အချို့နှင့်သာ ဘဝကို ရင်ဆိုင်လိုကြသည်။

အတန်းပညာ ကြီးကြီးမားမားမရှိ၊ စာရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်ရုံသာ ရှိသော အညာသားတစ်ဦးသည် ရန်ကုန်မြို့သို့ရောက်လာပြီး ကားဝပ်ရှော့တစ်ခုတွင် အလုပ်သင်ဝင်လုပ်ရသည်။ အလုပ်ကို ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်ရရုံမက ပိုင်ရှင်မိသားစု၏ ကြိမ်းမောင်းဆဲဆိုခြင်း၊ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာကိစ္စများခိုင်းစေခြင်းကိုပါ ခံရသည်။ သို့သော် သုံးနှစ်ခန့်ကြာ သောအခါ ဝပ်ရှော့ပညာအတော်အတန်တတ်လာပြီး ကားမောင်းတတ်

လာသည်။ အငှားကားမောင်းရာမှ အိုးပိုင်အိမ်ပိုင်အထိ ၁၀ နှစ်ကျော် ကာလအတွင်း ရရှိသွားသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခြေအနေကို ဖွဲ့ရှိဖြင့် သည်းခံကာ ဝီရိယရှိခြင်းကြောင့် ရလာသောအကျိုးကျေးဇူးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်တူတစ်ယောက် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအထိ စာသင်ဖူးသည်။ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်ရောက်လာပြီး အလုပ်ရှာသည်။ အလုပ်ရေရေရာရာ မရမီ ကပင် အိမ်ထောင်ကျသွားသည်။ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်တွင် အိမ်ငှားဘဝနှင့် ဆက်လက်အသက်ရှင်သည်။ လွန်ခဲ့သော လအနည်းငယ်က ရွာသို့ ပြန်သွားကြောင်း သိရသည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် ကျေးတောမှတက်လာပြီး ကောင်းစွာအခြေမချတတ်ဘဲ လူလုံးမလှဖြစ်နေသူ များစွာရှိနေသည်။

ကျွန်တော့်မိဘများလက်ထက်က ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မြို့တစ်မြို့တွင် အထိုက်အလျောက် စားနိုင်သောက်နိုင်သော မိသားစု တစ်စု ရှိခဲ့သည်။ ဖခင်ကြီးအသက် ၆၀ မတိုင်မီ ကွယ်လွန်သွားသောအခါ သားနှစ်ဦးက ရန်ကုန်မြို့ပေါ်တက်ပြီး အငှားကားမောင်းရန်အတွက် မိခင် မှဆုံးမကြီးအား စည်းရုံးခဲ့သည်။ ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ရှိသမျှ အားလုံးဆုံးပါးပြီး ဘဝပျက်ကြရသည်။ သားစဉ်မြေးဆက်ဆင်းရဲရုံမက ကျန်းမာရေးပါ ထိခိုက်ကြရသည်။ တစ်ချိန်က ဂုဏ်သိက္ခာကြီးစွာဖြင့် နေခဲ့သော သားမြေးများမှာ ရန်ကုန်မြို့၏အနိမ့်ဆုံးအခြေအနေတွင် လူလုံး မလှဖြစ်သွားရသည်မှာ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်သော အခြေအနေရှိလျက်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကို အထင်သေး၊ ကျောခိုင်းခြင်းကြောင့် ရရှိသောကျိန်စာ ဖြစ်သည်။

မွေးရပ်မြေမှစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း အထင်မကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေး ပညာကိုလည်း အထင်သေး၊ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်တွင် လူသားတစ်ယောက်၏ ဂုဏ်သိက္ခာမရှိသောဘဝတွင်နေထိုင်ပြီး မြို့သားယောင်ယောင် ဟမ်းဖုန်း ကိုင်၍ အူကြောင်ကြောင်နေရသောဘဝနှင့် အချိန်ဖြုန်းနေသူများစွာကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော့်အိမ်သည် စက်မှုလက်မှုရုပ်ကွက်နှင့်နီးနေ၍ နယ်မှ အလုပ်လာလုပ်သောသူများကို အခန်းငယ် ၂၀ ကျော်ခန့် ငှားထားသည်။ အသက်ငယ်ငယ်ဘဝအတွက် မည်သည့်ပြင်ဆင်မှုမျှ မရှိသေးဘဲ မိဘများမျက်ကွယ်တွင် မိမိသဘော ဖြင့် လိုက်ပြေး၊ အိမ်ထောင်ထူပြီး အခန်းကျဉ်းလေးကို စပေါ်မပေး နိုင်၍ တစ်လစာ အိမ်လခ ငါးသောင်းမှ ခုနစ် သောင်းထိ ပေး၍ ငှားနေကြရ သည် ။

နယ်ရှိ မိဘလက်ငုတ် စိုက်ပျိုးရေးကို စွန့်ခွဲပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင် လက်လုပ်လက်စားအလုပ်လုပ်ပြီး နေစားစရိတ်ကြီးမားသည့်ဒဏ်ကို ခါးစည်းခံ၍ မြို့သားကဲ့သို့ ဝတ်စား၊ နေထိုင်၊ သွားလာ၊ ပျော်ရွှင် နေကြသည့်ဘဝကို ကြည့်ရသည်မှာ အားရစရာမရှိ။ နောင် ၁၀ နှစ် ကြာသောအချိန်၌ အသက် ၅၀-၆၀ ရောက်ကြ သောအခါ ကိုယ်ပိုင်အိမ်နှင့်နေနိုင်မည့်လမ်းစပင် မမြင်ပါ။ ယင်းတို့ရရှိသော လစဉ် ဝင်ငွေနှင့်ရန်ကုန်မြို့၏ အလွန်ကြီးလှသော မြေဈေးကို အိပ်မက်ရန်ပင် မလွယ်ပါ။ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က ကြားဖူးသည့်စကားတစ်ခွန်းကို သတိရမိသည်။ **“အနေရလှချည်လား”**၊ **“မျက်ကန်းတစ္ဆေမကြောက်”** ဟူ၍ဖြစ်သည်။ **အကယ်၍ စိုက်ပျိုးရေးကို အမှန်တကယ်စောက်ချပြီး မိဘများ ရိရာကျေးလက်၌ပင် အသက်ရှင်ခြင်းက ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဂုဏ်သိက္ခာအပြည့်ဖြင့် အသက်ရှင်နိုင်ပါသည်။** ချောင်းကိုပစ်ပြီး မြစ်ကို ရှာသောလူငယ်များ၏ အနာဂတ်ကို စဉ်းစားရုံဖြင့် စိတ်လေးမိသည်။ **အကယ်၍ စိုက်ပျိုးရေးကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ အလုပ်လုပ်ပါက ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း ဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်နိုင်ပါသည်။**

ချစ်တီးများခေတ်က လယ်သမားအများစုမှာ ချစ်တီးများထံ လယ်ဆုံးပါးကြသည်။ လယ်ပိုင်ရှင်ဘဝမှ လယ်လုပ်သားဘဝသို့ ကျဆင်း ရသည်။ ထိုစဉ်ကာလမှပင် လယ်လုပ်သားဘဝမှ လယ်ဧကများစွာပိုင်သော လယ်သမားများရှိခဲ့သည်။ ရေဆန်ကို ဆန်တက်ရသည်မှာ ခက်ခဲပါသည်။ ရေစုန်နှင့်မျောပါသကဲ့သို့ မလွယ်ကူပါ။ သို့သော် အောင်မြင်ခြင်း ဆုလဒ်ကို ကြီးမားစွာရရှိရန်မှာ ရေဆန်ကို ဆန်တက်ရန်သာ ရှိသည်။

စိုက်ပျိုးရေးပညာသည် အလွန်မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားထိုက်သော အလုပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာနှင့်အတတ်ပညာ မပါဘဲ ပြုလုပ်နေပါက တိုးတက်ရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။ စိုက်ပျိုး ရေးပညာသည် ဆေးပညာ၊ အင်ဂျင်နီယာပညာ၊ အိုင်တီပညာများ ကဲ့သို့ မခဲယဉ်းသော်လည်း သိပ္ပံအမြင်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ လေ့လာရန် လိုအပ်ပါသည်။ စာရေးစာဖတ်တတ်ရုံသူများပင် ဆီလျော်သော၊ ထိရောက်သော၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာနှင့်နည်းပညာများကို ဆည်းပူး နိုင်ပါသည်။

ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသိပညာများနှင့် နည်းပညာများသာမက သွင်းအားစုများအနေနှင့် အံ့ဖွယ်အပင်များ သာမက အံ့ဖွယ်ဆေးဝါးများ၊ မြေဩဇာများ လက်တစ်ကမ်းမှာပင် ရှိနေပါသည်။ ယုတ်စွအဆုံး မြန်မာ့သဘာဝ ရေမြေတောတောင်အတွင်း ၌ပင် အဖိုးတန်သော သယံဇာတများစွာရှိနေပါသည်။ ရေနံတွင်း၊ ရွှေတွင်း၊ ကျောက်စိမ်းတွင်းကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ အပင်များ၊ မြေဩဇာများ၊ ဇီဝနွဲ့ဆွပစ္စည်းကဲ့သို့ အဖိုးတန်စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများစွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။

အနောက်နိုင်ငံများတွင် မှန်လုံအိမ်များ၊ အဆင့်မြင့်နည်းပညာများ ကွန်ပျူတာများဖြင့် လက်လှမ်းမမီသောနည်းပညာများထက် မိမိတို့လက်တစ်ကမ်း မှ ရယူနိုင်သော ဆီလျော်သောနည်းပညာများနှင့် သယံဇာတများကို မမြင်နိုင်ခြင်းမှာ ကျိန်စာသင့်ခြင်းဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ သာမန်စိုက်ပျိုးသူများပင် လက်လှမ်းမီနိုင်သော နည်းပညာ များနှင့် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုအသစ်များကို ရှာဖွေရာတွင် မသမာသော သူများ၏ စီးပွားရေးထောင်ချောက်တွင် မကျဆင်းမိရန်ကိုလည်း သတိပြုရန် လိုအပ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အရင်းအနှီးငွေမည်မျှရနိုင်မည်။ အသိပညာ လုံလောက်မှု “စ” နိုင်မည်ဟု ဆိုနေမည့်အစား မိမိတို့ရှိသည့် အခြေအနေမှ “စ” ပါ။ “စ” သည့်အချိန်မှာ လေ့လာပါ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် ဆင်းရဲ တွင်းမှလွတ်မြောက်နိုင်မည်။ မြန်မာလူငယ်များ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖြင့် ဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြပါစေ။

မြန်မာ့လယ်ယာထွက်ကုန်ပို့ကုန်သီးနှံတွေကို အမယ်ပေါင်းများစွာ တင်ပို့နေပါတယ်။ နှံ့စားသီးနှံများမှာ ဆန်နဲ့အစေ့ထုတ်ပြောင်း၊ ပဲမျိုးစုံသီးနှံများကတော့ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ပဲလွမ်း၊ ဆီထွက်သီးနှံတွေက မြေပဲနဲ့နမ်း၊ သစ်သီးဝလံပို့ကုန်တွေက ဖရဲ၊ သခွားမွှေး၊ သရက်၊ ကျွဲကော၊ ထောပတ်၊ ကော်ဖီ၊ ဝဥ၊ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်တွေက ချင်း၊ နနွင်း၊ ငရုတ်ကောင်းစတာတွေ ပါဝင်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အဲဒီပို့ကုန်တွေကနေ နိုင်ငံခြား ဝင်ငွေ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် ရှာပေးနေလို့ နိုင်ငံအဖို့ အားထားရတဲ့ပို့ကုန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ လယ်ယာထွက်ကုန်ပို့ကုန်သီးနှံတွေ ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ဖို့ အရှိန်အဟုန်နဲ့ ကြိုးပမ်းနေပါတယ်။ ဆန်ပို့ကုန်တန်ချိန်လေးသန်းအထိ မျှော်မှန်းထားပြီး အစေ့ထုတ်ပြောင်းကိုလည်း တိုးပြီးတင်ပို့နိုင်ဖို့ ရည်မှန်း ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ပဲမျိုးစုံနဲ့ဆီထွက်သီးနှံတွေကိုလည်း ဝယ်လက်နိုင်ငံတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ကမ်းလှမ်းနေပါတယ်။ သရက်၊ ကျွဲကော၊ ဖရဲ၊ သခွားမွှေး၊ ထောပတ် စတဲ့သစ်သီးဝလံတွေကိုလည်း သီးနှံအလိုက် အစုအဖွဲ့တွေက ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေပါတယ်။ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်တွေဖြစ်တဲ့ ချင်းနဲ့နနွင်းကိုတော့ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွေကို ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ဖို့ စီမံနေပါတယ်။

ပြည်ပဝယ်လက်နိုင်ငံတွေကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြရာမှာ အထူးသတိပြုရမယ့်အချက်ကတော့ အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ ကိုက်ညီအောင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြဖို့ လိုအပ်တဲ့ အပြင် ဝယ်လက်နိုင်ငံတွေရဲ့ နှစ်ခြိုက်မှုအထောက်အကူအညီအောင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ပြည်ပဝယ်လက်နိုင်ငံတွေဟာ သီးနှံတစ်ခုချင်းစီရဲ့ အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းတွေ အပြင် နိုင်ငံအလိုက် သီးခြားနှစ်ခြိုက်ကြတဲ့ အထောက်အကူတွေ ရှိပါတယ်ဆိုတာ သိရှိလာရပါတယ်။

ဆန်ဆိုရင် အီးယူနိုင်ငံတွေက ဆန်လုံးရှည် (Long grain) မဟုတ်ဘဲ ဆန်လုံးလတ် (Medium grain) ကို ဝယ်လိုတဲ့ဆန္ဒရှိတယ်။ အာဖရိကနိုင်ငံတွေကလည်း အလားတူပါပဲ။ တရုတ်နိုင်ငံမှာဆိုရင် ဘာမှရွေးမနေဘူး။ ဆန်ဆိုပြီးရော ဝယ်ပါတယ်။ မြန်မာ့ဆန်ကွဲကိုတောင် အငန်းမရဝယ်ယူနေတာတွေ ရပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ထောပတ်သီးအမျိုးပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ခန့်ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ နှစ်မျိုးလောက်ကိုပဲ ဝယ်လက်နိုင်ငံတွေက ဝယ်လိုကြပါတယ်။ အစေ့သေးတယ်၊ အနံ့မွှေးနေတယ်၊ အသားနူးညံ့ပြီး ညက်တယ်၊ အသားပါဝင်မှု များတယ်၊ အလုံးပုံသဏ္ဍာန်ပြေပြစ်တယ်ဆိုတဲ့ မျိုးတွေကိုပဲ ဝယ်လိုကြပါတယ်။

ဖရဲသီးဆိုရင်လည်း အလုံးကြီးထက် အလုံးလတ် ပုံသဏ္ဍာန်မှန်၊ အစေ့နဲ့အရသာချိုမွှေး၊ အသားနူးညံ့တဲ့ အရည်အသွေးနဲ့ပွနေတာကို ပိုပြီးကြိုက်ကြပါတယ်။ သရက်သီးဆိုရင်တော့ စိန်တလုံးသရက်ကို အလုံးလတ်၊ အဝါရောင်တောက်ပ၊ အလုံးညီမှ တရုတ်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူတို့က နှစ်ခြိုက်ကြပါတယ်။ အီးယူနိုင်ငံတွေကဆိုရင် စိန်တလုံးသရက်ကို အသီးကြီးကို မလိုချင်ကြဘူး။ တစ်လုံးအရွယ်အစား ၂၅၀ မှ ၃၀၀ ဂရမ်အရွယ်အစားကို ပိုပြီး မက်မောကြပါတယ်။ ဝယ်လိုတဲ့ဆန္ဒရှိကြပါတယ်။

မြန်မာ့ကျွဲကောကိုလည်း ဝယ်လက်နိုင်ငံတွေက ကမ်းလှမ်းနေကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းမီတဲ့ကျွဲကောအမျိုးအစားကို ဝယ်ချင်သလောက် ပမာဏပြည့်မီအောင် မရောင်းနိုင်ကြပါဘူး။ ဝယ်လက်နိုင်ငံတွေနှစ်ခြိုက်တဲ့ အရည်အသွေးအရွယ်အစားက အသားပန်းရောင်၊ အနီရောင် (ပတ္တမြားမျိုး) အရသာချိုမွှေး၊ အရည်ရွှမ်း၊ အရည်အိတ်ကြီး၊ အမျှင်ပါဝင်မှုမရှိ၊ စားပြီးလျှင် ပါးစပ်ထဲမှာ အဖတ်မကျန်ဘဲပျော်သွား၊ အခွံကပ်မှုမရှိ၊ ခွာရလွယ်၊ အခွံပါး၊ အရွယ်အစား အလုံးလတ်၊ အရွယ်ညီတဲ့ အလုံးတွေကို ပိုပြီးဝယ်လိုအားကောင်းပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် ဒီလိုမျိုးတွေကို ဇန်နဝါရီက သတ်မှတ်စိုက်ပျိုးဖို့ လိုပါတယ်။

ပဲမျိုးစုံထဲက ပဲတီစိမ်းဆိုရင် အရွယ်အစားအလတ်၊ အရောင်စိမ်းဝါရောင် (ပဲတီရွှေဝါမျိုး) ကို ဂျပန်တို့၊ အိန္ဒိယတို့က ပိုပြီးနှစ်ခြိုက်ကြတယ်။ ပဲပင်ပေါက်ဖောက်ပြီး စားသုံးကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ- ရေဆင်း-၁၊ ရေဆင်း - ၈၊ ရေဆင်း - ၉ အရောင်စိမ်းဝါရှိပြီး အထွက်လည်း ကောင်းတယ်။

ဆီထွက်သီးနှံ ထဲက ဆိုရင်တော့

ဧကထောင်ချီပြီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြဖို့ စီမံသင့်ပါတယ်။

ပြည်ပပို့ကုန်လယ်ယာသီးနှံထွက်ကုန်များ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြတဲ့နေရာမှာ အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းပြည့်မီဖို့အပြင် ပြည်ပဝယ်လက်နိုင်ငံက ဘယ်သီးနှံ ဘယ်အမျိုးအစားမျိုးကို ပိုမိုနှစ်ခြိုက်သလဲ။ ဝယ်လိုအားဆန္ဒရှိသလဲဆိုတဲ့ အထောက်အကူ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများဘက်က ကြိုတင်သိရှိကြဖို့ လိုပါတယ်။ ဈေးကွက်ထောက်လှမ်းလေ့လာနေဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါမှာသာ ပြည်ပဝယ်လက်နိုင်ငံများရဲ့ ဆန္ဒတို့၊ နှစ်ခြိုက်မှုတို့နဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်ပြီး ဈေးကောင်းလည်း ရမယ်၊ ဈေးကွက်လည်း နေရာရမယ်၊ ဝယ်သူနဲ့ ရောင်းသူ ဆန္ဒတူပြီး တင်ပို့မှုမှာလည်း

မြေပဲဆိုရင် ဆီထွက်ရာခိုင်နှုန်းများ၊ အထွက်နှုန်းလည်းကောင်းပြီး အဆန်အရောင်လည်းလှတဲ့ မကွေး (၁၂)၊ ဆင်းပဒေသာ (၁)၊ ဆင်းပဒေသာ (၂)၊ ဆင်းပဒေသာ (၇) တို့ကို ပိုပြီးဝယ်လိုအားကောင်းပါတယ်။

နမ်းဆိုရင်လည်း အနက်ရောင်၊ အထွက်နှုန်းကောင်း၊ ဆီပါဝင်မှုများတဲ့ ဆင်းရတနာ ၂၊ ဆင်းရတနာ ၄၊ ဂျော့နက်တို့ကို ဝယ်လက်တွေက နှစ်ခြိုက်ကြပါတယ်။ နမ်းဖြူကျတော့ ဆီပါဝင်မှုများ၊ အထွက်လည်းကောင်း၊ သက်တမ်းလည်းတိုတဲ့ ဆင်းရတနာ ၁၊ ဂျူနီပတ်၊ ဆင်းရတနာ ၄၊ ရွှေတဆုပ်၊ သာထွန်းဖြူမျိုးတွေက ဝယ်လိုအားကောင်းနေပါတယ်။ နမ်းနီနနမ်းနီညိုဆိုရင်တော့ နမ်းနီ ၂၅/၁၆၀ ဂုံးစိမ်း၊ ဘုတ်မွှေး၊ မကွေး ၂/၂၁၊ မကွေး ၇/၉၊ ရသေ့ကျော်မျိုးတွေကို ပိုပြီးကြိုက်ပါတယ်။

ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်ထဲကဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံက ချင်းနနွင်းဟာ အခြားနိုင်ငံက မျိုးတွေထက် အရည်အသွေးသာလွန်တဲ့အတွက် ဝယ်လိုအားကောင်းနေပါတယ်။ မြန်မာ့ချင်းဟာ လူတွေရဲ့ သွေးလည်ပတ်မှုကိုအားပေးတဲ့ Enzyme ပါဝင်မှုမှာ အခြားနိုင်ငံများမှာရှိတဲ့မျိုးတွေထက် ထူးကွာ ပါဝင်တဲ့အတွက် ပိုပြီးနှစ်ခြိုက်ကြပါတယ်။ ဒီလိုမျိုးတွေကို

အဲဒီစီမံချက်အတိုင်း မြေပြင်မှာ အမှန်တကယ်ဖြစ်လာအောင် ဦးစားပေးကြီးကြပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။ မြေပြင်မှာလည်း အမှန်အတိုင်း လက်တွေ့ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အဲဒီနိုင်ငံတွေမှာ ပြည်ပတင်ပို့တဲ့အခါ အမြဲအံဝင်ခွင့်ကျ ဖြစ်နေတာတွေကြာရတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ ပြည်ပပို့ကုန်သီးနှံတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဦးစားပေးဖော်ဆောင်တာမျိုး မရှိသလောက် အားနည်းတာ တွေ နေရပါတယ်။ သူ့ဟာသူ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိနေတာလေးကို အချိန်တန်တော့ ဟိုနိုင်ငံပို့လိုက် ဒီနိုင်ငံပို့လိုက်လောက်ပဲ ရှိနေသေးတယ်။ ပြည်ပပို့ကုန် လယ်ယာထွက်ကုန်သီးနှံတွေကို အမျိုးအစားအလိုက် ဘယ်နိုင်ငံက ဘယ်လောက်ဝယ်မလဲ၊ ဘယ်လိုအမျိုးအစား အရည်အသွေးတွေကို နှစ်ခြိုက်ကြသလဲ၊ ဈေးကွက်ထောက်လှမ်းလေ့လာစမ်းပြီး အမျိုးအစား တစ်မျိုးချင်းအလိုက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တဲ့စီမံချက်ကို စနစ်တကျရေးဆွဲပြီး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ဖို့ ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။

ဒါမှာသာ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်မှာ ပုံမှန်နေရာလည်းရနေမယ်၊ ပို့ကုန်ပမာဏလည်း တိုးမြှင့်နိုင်မယ်၊ ဒီလိုမှမဟုတ်ရင် သီးနှံအမယ်တစ်ခုကို စိုက်ပျိုးလိုက်၊ မစိုက်ပျိုးလိုက်ဆိုရင် ဈေးကွက်ပျောက်ပျောက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေရှည်မခံဘူးဖြစ်နေမယ်။

၁၉၉၈-၉၉ ခုနှစ်လောက် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက ငရုတ်ကောင်းတန်ချိန်တစ်သိန်းကျော် ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၁၈၀၀ ကျော်တောင် ရရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်ကို အားကျပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ အဲဒီတုန်းက ငရုတ်ကောင်း တစ်ခေတ်ထဲဖူးပါတယ်။ နောက်တော့လည်း ကောက်ရိုးမီးလို ပွဲပြီးမီးသေဖြစ်သွားပြီး သုံးနှစ်ခန့်အကြာမှာ ဇာတ်သိမ်းသွားခဲ့တာ ဒီနေ့ထိပြန်ပေါ်မလာတော့ပါဘူး။ ဒီလို စီမံချက်မျိုးနဲ့ဆိုရင်တော့ ငွေကုန်လုပ်ငန်းပြီး အောင်မြင်မှုရဖို့အလွန်ခက်ခဲမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ဗီယက်နမ်နဲ့မြန်မာဟာ လတ္တီတွဒ်တစ်ပြေးညီလှနီးပါးရှိပါတယ်။ မဖြစ်စရာအကြောင်း မရှိပါဘူး။ တကယ် စိတ်ရော ကိုယ်ပါနှစ်ပြီး မလုပ်ခဲ့ကြလို့ မဖြစ်တာလို့ပဲ သုံးသပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့အတူပါပဲ။ အနောက်နိုင်ငံတချို့မှာ အဲဒီခေတ်က ကော်ဖီတွေများများထုတ်လုပ်ပြီး တစ်တန်ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀၀၀ မှ ၄၀၀၀ ရနေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံကလည်း အားကျပြီး တို့နိုင်ငံမှာလည်း ကော်ဖီစိုက်လို့ရတာပဲဆိုပြီး ကော်ဖီစိုက်ပျိုးရေး စီမံကိန်းတွေ တစ်နိုင်ငံလုံး မှီလိုပေါက်သွားခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ကုန်လိုက်တဲ့ပိုက်ဆံတွေပါပဲ။ “မြေလပ်ကျန် - ကော်ဖီစိုက်” ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်တွေ ထောင်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး စိုက်လိုက်ကြတာ မကြာပါဘူး။ အဲဒီ ပြောခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း နိဂုံးချုပ်သွားရော ကော်ဖီစီမံကိန်းလည်း ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားလိုက်တာ ဒီနေ့အထိပါပဲ။ ခြံစည်းရိုးကြက်ဆူစီမံကိန်းလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာက ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ အဲဒီလို ငါးပွက်ရာ ငါးစာချတဲ့ ပေါ်ပင်တစ်ပွဲထိုးလုပ်ခဲ့တဲ့ စီမံကိန်းတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိခဲ့ပါတယ်။

ပြည်ပပို့ကုန်လယ်ယာထွက်ကုန်တွေ တိုးမြှင့်တင်ပို့ဖို့အတွက် သီးနှံအမယ် တစ်မျိုးချင်း တိကျရေရာသေချာတဲ့စီမံကိန်း၊ စီမံချက်နဲ့ဖော်ဆောင်နိုင်မှသာ မြေပြင်မှာ လက်တွေ့အရာထင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ပွဲထိုးစီမံချက်နဲ့ဆိုရင်တော့ ငရုတ်ကောင်း၊ ကော်ဖီ၊ ခြံစည်းရိုးကြက်ဆူတွေရဲ့ ရှေးကဖြစ်ခဲ့တဲ့နမူနာအတိုင်း ဖြစ်သွားမှာ ဧကန်မလွဲပါပဲ။

ဆန်စပါးကိုပြောရရင် ဘယ်ဆန်မျိုး၊ ဘယ်နိုင်ငံက ဘယ်လောက်ပမာဏဝယ်ယူမှာလဲ သေချာဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီဈေးကွက်အခြေအနေပေါ် မူတည်ပြီး

pm; t kfrq d&# em* wf

ဆိ အုန်းပင်များကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် အများဆုံးစိုက်ပျိုး၏။ စက်မှုကုန်ကြမ်းအဖြစ် အရေးပါသော ဆီအုန်းပင်များကို ထိုင်းနိုင်ငံ ဦးစားလုပ်ကိုင် ထည့်သွင်း ထုတ်လုပ်သည်။ သို့သော် အင်ဒိုနီးရှားနှင့်မလေးရှားကို မမီပေ။

ထိုင်းနိုင်ငံသည် စားအုန်းဆီတင်ပို့ ရောင်းချခြင်းမှ နိုင်ငံခြားငွေကို အထိုက် အလျောက် ရရှိလျက်ရှိရာ ယခုအခါတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ စားအုန်းဆီတင်ပို့ရောင်းချမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရတော့မည်ဟု ထိုင်းပြည်တွင်းကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဌာနအကြီးအကဲက ပြောဆိုလိုက်သည်။

ဥရောပယူနီယံသည် စားအုန်းဆီ ဝယ်ယူအသုံးပြုမှုကို ပိတ်ပင်ရန် ရှိလာသောကြောင့် ကမ္ဘာ့စားအုန်းဆီအရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းမှာလည်း မှေးမှိန်လာဖွယ်ရှိသည် ဟု ထိုင်းနိုင်ငံပြည်တွင်းကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဆက်လက်ပြောဆိုသွားသည်။

ဥရောပယူနီယံနိုင်ငံအချို့သည် မော်တော်ယာဉ်လောင်စာထဲ၌ စားအုန်းဆီကို ထည့်သွင်းအသုံးပြုလျက်ရှိရာ ၂၀၁၉ ဇန်နဝါရီမှအစပြု၍ စားအုန်းဆီများကို

ဝယ်ယူအသုံးမပြုရန် ဥရောပပါလီမန်က ဆုံးဖြတ်လိုက်သောကြောင့် စားအုန်းဆီ အများဆုံးတင်ပို့ရောင်းချနေသော အာရှ နိုင်ငံများ၌ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွား တော့၏။

ဥရောပကော်မရှင်၏ ရန်ပုံငွေ အထောက်အပံ့ဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စားအုန်းဆီ အသုံးပြုမှုအပေါ် လေ့လာ ဆန်းစစ်ခဲ့ရာ၌ စားအုန်းဆီနှင့်ပုံပုံပုံမှ ထွက်သောအဆီသည် သွယ်ဝိုက်သော နည်းဖြင့် ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ကို ဖြစ်စေကြောင်း၊ စားအုန်းဆီနှင့်ပုံပုံပုံ များကိုစိုက်ပျိုးရန် သစ်တောများစွာကို ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းရသည့် အတွက် သစ်တောများပြုန်းတီးကြောင်း၊ သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်းသည် ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ကို တိုးပွားစေသည်ဟု လေ့လာဆန်းစစ်ချက် တွင် ဖော်ပြထား၏။

ဇီဝလောင်စာအတွက် စားအုန်းဆီကို အသုံးပြုမှုသည် တိုးပွားလာ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဒေသအတွင်းမှ ထုတ်လုပ်သော သိုးစာဖြစ်သည့် ရိတ်၏ အစေ့မှထုတ်လုပ်ရရှိသောအဆီထက် ဈေးပိုချိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

ဥရောပယူနီယံမှ နှစ်စဉ်ဝယ်ယူ တင်သွင်းနေသော စားအုန်းဆီ၏ တန်ဖိုးမှာ ယူရို ၆ ဘီလီယံခန့်ရှိရာ ထိုသို့ တင်သွင်းသော စားအုန်းဆီ၏ ထက်ဝက်ကို ဇီဝဒီဇယ်ထိထည့် ထည့်သွင်း အသုံး ပြု၏။

ဥရောပယူနီယံသည် ဖန်လုံအိမ် အာနိသင်ကို ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်ရောက်လျှင် ၁၉၉၇ ခုနှစ်ကထက် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း လျှော့ချသွားရန် ဦးတည်ထား၏။

ထိုင်းပြည်တွင်းကုန်သွယ်ရေးဌာန အကြီးအကဲ၏ အဆိုအရ ကမ္ဘာတွင် စားအုန်းဆီပိုလျှံနေကြောင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား တွင် တန် ၄ ဒသမ ၃ သန်း၊ မလေးရှား တွင် တန် ၂ ဒသမ ၃ သန်းနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ တွင် တန် လေးသိန်းဖြစ်၏။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဆီအုန်းပင်များကို မြေ ၅ ဒသမ ၀၆၉ သန်းရိုင်းပေါ်၌ စိုက်ပျိုးထား၏။ ယခုနှစ်တွင် ရာသီဥတု အခြေအနေကောင်းသောကြောင့် စားအုန်း ဆီတန်ပေါင်း ၁၅ ဒသမ ၃ သန်း ထွက် မည်ဟု ခန့်မှန်းထား၏။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တန် ၁၄ ဒသမ ၂ သန်းသာ ထွက်ခဲ့၏။

၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ စားအုန်းဆီ အထွက်ကောင်းမည်ဟု မျှော်လင့်ထား၏။

ဥရောပယူနီယံ၏ စားအုန်းဆီ ဝယ်ယူမှုကို ပိတ်ပင်မည့်သတင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့စားအုန်းဆီဈေးကွက်သည် ဒယိုင်း ဖြစ်နေ၏။

(ဘန်ကောက်ပို့စ် ၂၈.၁.၂၀၁၉)

ကမ္ဘာတွင် လူအများဆုံးဆင်နွှဲသည့် ဘာသာရေးပွဲတော်

ဒိ နိယနိုင်ငံ အလာဟာဘတ်မြို့ အောက်ဖိပီတင်းတစ်ပုဒ်တွင် ကမ္ဘာ၌ လူအများဆုံးလာရောက်ဆင်နွှဲသည့် ဘာသာရေးပွဲတော်တစ်ခုသည် ၂၀၁၉ ဇန်နဝါရီ ၁၅ ရက်၌ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များအထွဋ်အမြတ်ထားရာ ဂင်္ဂါမြစ်၊ ယမုန်နာမြစ်နှင့်ဆာရာဝါတီမြစ်သုံးသွယ်ဆုံရာရေပြင်တွင် စတင်လိုက်ပြီဟု ဖော်ပြထားသည်။

အဆိုပါဘာသာရေးပွဲတော်မှာ ရက်သတ္တ ခုနှစ်ပတ်ကြာမည်ဖြစ်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များအပြင် ကမ္ဘာအနှံ့မှ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်ပေါင်း သန်း ၁၀၀ ခန့် လာကြွဖွယ် ရှိသည်ဟု အောက်ဖိပီက ခန့်မှန်းချက်ပေးထား သည်။ ကမ္ဘာတွင် လူအများဆုံး လာရောက်သော ဘာသာရေးပွဲတော် ဖြစ်၏။

ကန်ဘီလာဟုခေါ်သော အဆိုပါ ဟိန္ဒူဘာသာရေးပွဲတော်မှာ လူတို့တွင် ကပ်ငြိနေသည့်မကောင်းမှုများကို အဆိုပါ သုံးပွင့်ဆိုင်မြစ်ရေများက ဆေးကြောပစ် လိုက်သည်ဟုသော ပွဲတော်ဖြစ်သည်။ ပွဲတော်ကို ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ရာချီကြာခဲ့ပြီဟု သိရသည်။

အရက်မတက်မီ ထောင်ပေါင်း များစွာသော ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးများသည် “ဆန်ဂန်မ်း”ဟုခေါ်သော မြစ်သုံးပွင့်ဆိုင် နေရာရှိ ရေအေးထဲသို့ဆင်း၍ သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်ကြပြီး မြစ်ကမ်းနံဘေးမှ လူများက ဟိန္ဒူနတ်ဘုရား “ရှီဗာ”ကို ပူဇော်ရင်း ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

သန်းပေါင်းများစွာသော လူများ သည် မြစ်ထဲသို့ဆင်းရန် တန်းစီကြရ သည်ဟု သိရသည်။

အဆိုပါပွဲတော်ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ၌ လူပေါင်း သန်း ၁၂၀ လာခဲ့ ကြသည်ဟု သိရသည်။

ပွဲတော်ရက်အတွင်း တစ်နေ့ထဲ၌ လူပေါင်းသန်း ၃၀ သည် အဆိုပါ မြစ်ဆုံ ရေထဲသို့ ဆင်းကြသည်ဟုလည်း သိရသည်။

“ဒီပွဲတော်ကာလမှာ ဘုရားတွေ အားလုံး ဒီဘာသာရေးအထွဋ်အမြတ် ထားရာနေရာကို ရောက်လာကြတယ်”ဟု အသက် ၆၀ အရွယ် ဟိန္ဒူဘာသာဝင် တစ်ဦးက ပြောသည်။

ပွဲတော်လုံခြုံရေးအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ ဝင်ပေါင်း ၃၀၀၀၀ ကို နေရာချထားရ၏။

ဘုရားပွဲသို့လာသူများက ယာယီ တည်းခိုရန်ပြုလုပ်ထားသောစခန်းမှာ ၄၅ စတုရန်း ကီလိုမီတာကျယ်သည်ဟု

ပဖးမာ&t wGf vrfavဗုဖ်

လမ်း လျှောက်ခြင်းသည် ငွေကြေးကုန်ကျမှုအနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး အချိန်မရွေး နေရာဒေသမရွေး လှုပ်ရှား၍ရသော ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ လမ်းလျှောက်ခြင်းဖြင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုမှာ မရှိသလောက် နည်း၏။

လမ်းမှန်မှန်လျှောက်ခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးအကျိုးကျေးဇူးများ ရ၏။ ဥပမာ-သွေးတိုးကျခြင်း၊ ကိုလက်စထရော နည်းလာခြင်းနှင့် နှလုံးကျန်းမာရေးကို ကောင်းစေ၏။ ထို့ပြင် အရိုးများကိုလည်း သန်မာစေပြီး ကြွက်သားများကိုလည်း အားကောင်းလာစေ၏။

အဝတ်ကိုဝတ်ပြီး လမ်းလျှောက်ရင်း တစ် ကိုယ်လုံး နွေးလာသောအခါ ထိုအဝတ်ကို ဖယ်ရှားပါ။

- လမ်းလျှောက်ရာတွင် အစပထမ ၌ ခပ်မှန်မှန်သာ လျှောက်ပါ။ ထို့နောက် ခြေလှမ်းနှုန်းကို တိုးမြှင့်ပြီး လျှောက်ပါ။ ဤသို့လျှောက်ရင်း အသက်ကိုလည်း

ဖော်ပြပါ ကျန်းမာရေးအကျိုး ကျေးဇူးများကို အပြည့်အဝရရန် အောက်ပါ အကြံပြုချက် များကို လိုက်နာပါ။

- ရည်မှန်းချက်များချမှတ်ပြီး အစီအစဉ်လုပ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ပါ။
- ရည်မှန်းချက်များ ချမှတ်ရာ၌ အနည်းဆုံး ၁၀ မိနစ်မှ ၁၅ မိနစ်အထိ လမ်းလျှောက်ခြင်းကို စတင်ပြီး တဖြည်းဖြည်း အချိန်တိုးသွားပါ။ ရက်သတ္တတစ်ပတ်လျှင် အနည်းဆုံး သုံးကြိမ်ထက် မလျှော့ပါနှင့်။
- လမ်းလျှောက်ရာတွင် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ**
  - ခြေထောက်နှင့်အံကိုက်ရှိသော ပျော့ပျောင်းသည့်ဖိနပ်ကို စီးပါ။ ဖိနပ် အောက်ပိုင်းခြေကုပ်ကောင်းပါစေ။ ချောမွေ့သော အောက်ခံဖိနပ်ပြားများကို မသုံးသင့်။
  - ခြောက်သွေ့သောအဝတ်နှင့် လမ်းလျှောက်ရာ၌ ကန့်သတ်မှု မပြုသော အဝတ်များကို ဝတ်၍ လမ်းလျှောက်ပါ။
  - ဦးထုပ် (သို့မဟုတ်) ခေါင်းစွပ်၊ နေကာ၊ လေကာမျက်မှန်ကို သုံးပါ။
  - အေးသောရာသီတွင် ထူထူထဲထဲ

မှန်မှန်ရှုပါ။ ၎င်းနောက် သတ်မှတ်ထား သော လမ်းလျှောက်ချိန်ပြည့်ခါနီး၌ လမ်းလျှောက်နှုန်းကို တဖြည်းဖြည်း လျှော့ချလိုက်ပါ။

- ခရီးဝေးလမ်းလျှောက်ခြင်း၊ တောင်ပေါ်တက်ခြင်း၊ လှေကားများကို အတက်အဆင်းလုပ်ခြင်းသည်လည်း ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြု၏။
- ဘေးကင်းရန် ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ**
  - လမ်းလျှောက်မည့် ပတ်ဝန်းကျင် ကို ရွေးပါ။
  - ဥပမာ - လေကောင်းလေသန့် ရမည့် မြစ်ဆိပ်လိုနေရာမျိုး။
  - အဖော်များနှင့်လမ်းလျှောက်ပါ။ ဆဲလ်ဖုန်းကို ဆောင်ထားပါ။ သင်မည်သူ မည်ဝါဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား စာရွက်၊ ကဒ်ပြား-ဥပမာ ယာဉ်မောင်း လိုင်စင်ကို ဆောင်သွားပါ။
  - သင့်မိသားစုဝင် များအား မည်သည့်နေရာတွင် လမ်းလျှောက်မည်၊ မည်သည့်အချိန်တွင် လျှောက်မည်ကို အသိပေးထားပါ။
  - အလင်းရောင်အားမကောင်းမီ လမ်းလျှောက်ပါက တောက်ပသော အဝတ်၊ ရောင်ပြန်ဟပ်သောအဝတ်ကို ဝတ်၍ လျှောက်ပါ။
  - သင်လမ်းလျှောက်မည့်နေရာ၌ ချိုင့်များရှိ မရှိ၊ လမ်းချော မချောကို စိစစ်ပါ။ ကျောက်လုံးများ၊ ကျောက်စရစ် များပေါ်တွင် လမ်းမလျှောက်ပါနှင့်။
  - လမ်းလျှောက်ပြီးသည်နှင့် ချွေးစို နေသောအဝတ်ကိုလဲပါ။ ချွေးများကို စင်အောင်သုတ်၍ ခြောက်သွေ့သော အဝတ်ကိုလဲဝတ်ပါ။ ရေကိုချက်ချင်း မချိုးပါနှင့်။

သိရသည်။

စားသောက်ဆိုင်များ၊ ယာယီလမ်း များနှင့်ဈေးတန်းများကိုလည်း ပြုလုပ် ပေးထားရ၏။

မတ်လ ၄ ရက်တွင် ပြီးဆုံးမည့် အဆိုပါဘာသာရေးပွဲတော်ကို ယူနက်စကို က ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းထားကြောင်း သိရသည်။

(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၁၆.၁.၁၉)

လမ်းလျှောက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျန်းမာရေးပညာရှင်များနှင့်တွေ့ဆုံပြီး သူတို့၏အကြံပေးချက်ကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပါလေ။

(စထရိတ်တိုင်းမ်စ် ၁၄.၁.၁၉)

မြန်မာအော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းအသိပေးကြေညာခြင်းအခမ်းအနား လှည်းကူးမြို့နယ် ဟင်းသီးဟင်းရွက် သစ်သီးဝလံ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဗဟိုဌာနနှင့် ကျင်းပ အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံပြီး အာဟာရပြည့်ဝသော စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ဖူလုံစွာစားသုံးနိုင်ရေး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြောကြား

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၆

စိုက် ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အော်ဂဲနစ်နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် သိရှိလိုက်နာရန်နှင့် အော်ဂဲနစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်လျှောက်ထားရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် မြန်မာအော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းအသိပေးကြေညာခြင်းအခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက လှည်းကူးမြို့နယ် ဟင်းသီးဟင်းရွက် သစ်သီးဝလံသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဗဟိုဌာနနှင့် ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကျေးလက်လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးရန်လင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တောနှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီး ဦးဟံထွန်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ သစ်သီးဝလံနှင့်ပန်းမန်အသင်းဥက္ကဋ္ဌနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများ၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များမှ တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံပြီး အာဟာရပြည့်ဝသော စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို ပြည်သူများဖူလုံစွာ စားသုံးနိုင်ရေးအတွက် အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး စနစ်တကျဖွံ့ဖြိုးလာစေရေးနှင့် အော်ဂဲနစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် စံချိန်စံညွှန်းများကို တိကျစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရေးတို့ကို ရည်ရွယ်၍ အာဆီယံအော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းများကို အခြေခံပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် မြန်မာအော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းများကို ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်သည် မြေဆီလွှာ၊ ဂေဟစနစ်နှင့် လူသားများအပါအဝင် သက်ရှိများကို မထိခိုက်စေဘဲ ရေရှည်တည်တံ့စေသည့် ထုတ်လုပ်မှုစနစ်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော သွင်းအားစုများကို အသုံးမပြုခြင်း၊ သက်ရှိများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့ ဆက်စပ်မှုရှိခြင်း၊

ဟင်းရွက်စိုက်ခင်းများ၊ အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း၊ မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းနှင့် နည်းပညာပေးစိုက်ခင်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်ခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။

အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် များစွာရှိသော်လည်း အဓိကဆိုလိုရင်းမှာ ပြင်ပသွင်းအားစုများကို အသုံးပြုခြင်းထက် ဂေဟစနစ်အစီအမံများအပေါ်တွင်သာ အားထားရန် ဖြစ်သည်။ ဓာတုသွင်းအားစုများဖြစ်သည့် ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ပေါင်းသတ်ဆေးများ၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးဝါးများ၊ မျိုးဗီဇပြုပြင်ထားသည့်မျိုးစေ့နှင့် စပ်မျိုးများ၊ တာရှည်ခံဆေးများ၊ အစားအစာဖြည့်စွက်ပစ္စည်းများ၊ ဓာတ်ရောင်ခြည်သုံးပြုခြင်းများကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုဘဝများအပေါ်

ဆိုးကျိုးများမသက်ရောက်စေရန် ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသည့်စနစ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

“အစားအစာ ဒါမှမဟုတ် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်တွေကို အော်ဂဲနစ်လို အညွှန်းတပ်ပြီဆိုရင် အဲဒီကုန်ပစ္စည်းကို သတ်မှတ်ထားတဲ့ အော်ဂဲနစ်နည်းလမ်းတွေ၊ စံညွှန်းတွေအတိုင်း ထုတ်လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အော်ဂဲနစ်စနစ်နဲ့ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာမှာ လိုက်နာရမယ့် သတ်မှတ်ချက်တွေကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ထုတ်ပေးရေးအဖွဲ့က ရေးဆွဲပြီး အော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းတွေ အသေးစိတ်ဖော်ပြပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးလှမြင့်အောင်က ပြောကြားသည်။

အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံပြီး ဘေးကင်းရေးနှင့်အာဟာရပြည့်ဝရေးတို့အတွက် အော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းများစွာကို

နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ရေးဆွဲလိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိနေကြရာ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း အာဆီယံအော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်းများကိုအခြေခံပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေများနှင့်ကိုညီမှုရှိစေရန် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်းကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ပညာရှင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်စသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ပညာရှင်များဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး၏ အနှစ်သာရများ မထိခိုက်စေဘဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်တစ်လျှောက် စိုက်ပျိုးသူများ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ရေးဆွဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

MOALI ဖြန့်ကြားရေး

ဈေးကွက်ဝင် အရည်အသွေးကောင်း၊ အထွက်ကောင်း ရေဆင်း ၉ ပဲစင်းငုံမျိုးသစ် ရှာဖွေတွေ့ရှိ

ပဲ စင်းငုံသီးနှံသည် ပြည်ပပို့ကုန် ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံဖြစ်သည့်အပြင် တောင်သူများဝင်ငွေတိုးတက်စေကာ အာဟာရပြည့်သီးနှံဖြစ်ရုံမျှမက တစ်ပင်လုံးအစိတ်အပိုင်းများကို ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်သည့်သီးနှံ (Zero Waste Crop) ဖြစ်သောကြောင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးသင့်သည့် သီးနှံဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) ရေဆင်းရှိ ပဲမျိုးစုံသီးနှံသုတေသနဌာနမှ တာဝန်ခံ ဒေါ်မြတ်နွယ်နွယ်နှင့် သုတေသနအရာရှိ ဒေါ်ခင်ပပအေးတို့ ဦးဆောင်၍ သုတေသနလက်ထောက်-၃ ဒေါ်ပြည့်ဖြိုးသီပဝင်သော သုတေသနပညာရှင်အဖွဲ့က ဈေးကွက်ဝင်အရည်အသွေးကောင်း၊ အထွက်ကောင်း၊ အလားအလာကောင်းသည့် ပဲစင်းငုံမျိုးသစ်ရရှိရန်အတွက် ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ဒေသမျိုးများစုဆောင်းခြင်း၊ မျိုးကွဲများစမ်းသပ်စိုက်ပျိုးလေ့လာခြင်း၊ ကြိုက်နှစ်သက်သည့်လက္ခဏာပါသည့် မျိုးများကို ရွေးချယ်လေ့လာခြင်း၊ ဒေသအသီးသီးရှိ သုတေသနခြံများ (မကွေး၊

ညောင်ဦး၊ မြင်းခြံ၊ ပခုက္ကူ၊ အောင်ပန်း) တွင် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ စံပြကွက်များအား မုံရွာ၊ ရမည်းသင်း၊ မြင်းခြံ၊ ပခုက္ကူနှင့် အောင်ပန်းစသည့် ဒေသများတွင် စိုက်ပျိုး၍ တောင်သူများအား မျိုးရွေးချယ်စေခြင်းစသည့် သုတေသနလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ရေဆင်း-၉ ပဲစင်းငုံမျိုးသစ်အဖြစ် ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ရေဆင်း-၉ ပဲစင်းငုံမျိုး၏ အရည်အသွေးလက္ခဏာများမှာ (၁) တောင်ပေါ်မြေပြန့် ဒေသမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် သက်လတ်မျိုးဖြစ်ခြင်း၊ (၂) အပင်ပုံသဏ္ဍာန်မှာ ပင်ပြန့်ဖြစ်ခြင်း၊ (၃) တစ်ပင်ပါ သီးတောင့်များခြင်း၊ (၄) အစေ့အရောင်လှခြင်း၊ (၅) တစ်စကအထွက်ကောင်းခြင်းစသည်တို့ ဖြစ်သည်။

တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသမရွေး စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဈေးကွက်ဝင်၊ အရည်အသွေးကောင်း အထွက်နှုန်းကောင်းသည့် အဆိုပါ ရေဆင်း-၉ ပဲစင်းငုံမျိုးသစ်ကို မျိုးစေ့ကျမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီ (TSC) တွင် မျိုးသစ်အဖြစ် မှတ်ပုံတင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး တောင်သူများ စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် မျိုးပွားများသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

oi bkyefrsm at mji r i wktvufkt0i f v, f mp lyaow i fw GAlunji myg?

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ လှည်းကူးမြို့နယ် ငမိုးရိပ်ဆည်ရေသောက် နွေစပါးတစ်စပ်တစ်ဆက်တည်း စိုက်ကွင်းများ စမ်းသပ်ကွက်များ၊ စံပြုကွက်များ၊ SRI စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသောစပါးစိုက်ခင်းများ ကြည့်ရှု၊ တောင်သူများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံ

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၂၆

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဦးကျော်မင်းဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းနှင့်ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ လိုက်ပါလျက် ယနေ့နေ့လယ်ပိုင်းက လှည်းကူးမြို့နယ်၊ အင်းတကော်မြို့၊ သနပ်ပြင်ကျေးရွာရှိ ငမိုးရိပ်ဆည်ရေသောက် နွေစပါး တစ်စပ် တစ်ဆက်တည်း စိုက်ကွင်းများတွင် စိုက်ပျိုးနေသော စမ်းသပ်ကွက်များ၊ စံပြုကွက်များ၊ SRI စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသောစပါးစိုက်ခင်းများကို ကြည့်ရှုပြီး ဒေသနေတောင်သူများနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်စွာ တွေ့ဆုံသည်။ (ပုံ)

ယင်းသို့ တွေ့ဆုံစဉ် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးက စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက် ရေးသာမက သီးနှံ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန်နှင့် သဘာဝမြေဆီဩဇာ ထက်သန်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန် တို့အတွက် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးရန် လိုအပ်ချက်များ၊ လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးလာမှုပြဿနာ နှင့်သီးနှံများ အချိန်မီစိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်း

နိုင်ရန် လိုအပ်ချက်များ ကူညီဖြည့်ဆည်း ပေးရန်ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးပြောကြား သည်။ ဆက်လက်၍ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်း က နည်းပညာပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ပေး နေမှုများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်း ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဒေသအတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ဖူလုံစေရေး ဆောင်ရွက် နေမှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် ကေဘူကရိတ်မြို့နယ်၊ ထို့ကော်ကိုးဒေသ နောင်တယာနယ်မြေ KNU KNLA (PC) ၊ မြဝတီမြို့နယ်

ဆုံဆည်းမြိုင်ဒေသ ဒီမိုကရေစီ အကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA) နှင့် လှိုင်းဘွဲ့ မြို့နယ်မှ ငြိမ်းချမ်းရေးအကျိုးဆောင် မိသားစုဝင်များပါဝင်သော ကရင်ပြည်နယ် မှ လေ့လာရေးရောက်ရှိနေကြသည့် တောင်သူလယ်သမားများနှင့် အတူ သနပ်ပြင်ကျေးရွာ ကောက်စိုက်လုံမေများ က SRI စနစ်ဖြင့် တပျော်တပါးစိုက်ပျိုး နေမှုများကို လည်းကောင်း၊ ကြား ပေါင်းလိုက်ကိရိယာဖြင့် တမန်းနှိုး ပေါင်းလိုက်နေမှုများကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှုအားပေးကြကြောင်း သတင်း ရရှိသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်နှင့်အဖွဲ့ ပြည်နယ်ပွဲပြီးတိုးတက်ရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများ ကွင်းဆင်း စစ်ဆေး အားပေး

ဘားအံ ဖေဖော်ဝါရီ ၂

ကရင် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်၊ ပြည်နယ်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဦးစောမြင့်ဦး၊ လျှပ်စစ်ဝန်ကြီး ဦးစိုးလှိုင်နှင့်အဖွဲ့သည် ယနေ့ညနေ ၄ နာရီက ဘားအံမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန၏ လေ့ကျင့်ရေးနှင့်သုတေသနဌာန (ကမော့ကပိုမြို့)တွင် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းနေသော ပိုးစာစိုက်ခင်းကို ကွင်းဆင်း ကြည့်ရှုသည်။ (ပုံ)

သည်။ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ဖေဖော်ဝါရီ ၃ ရက်က ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်၊ အနန်းကွင်းကျေးရွာ ကျေးလက် ဒေသလျှပ်စစ်မီးရရှိရေးအတွက် Sula Teach Solutions Co.,Ltd နှင့် MRFF Power Co.,Ltd တို့က ဆောင်ရွက်နေ သော 400 KW Hybrid MicroGrid System ဖြင့် ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးစနစ် ဖြင့် တစ်ရွာလုံး ၂၄ နာရီ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးကာ ကျေးရွာပြည်သူများနှင့်ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံ အားပေးသည်။ ထို့နောက် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက တောင်သူနည်းပညာပေးဆောင်ရွက် ထားသော ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ပစ္စည်း များဖြင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုး ထားမှု၊ မှိုစိုက်ပျိုးပြသထားမှုများကို ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် နှင့်အဖွဲ့သည် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် အတွင်းရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့်

၎င်းတို့မှမွေးဖွားလာသော အသက်နှစ်နှစ် အောက် ကလေးသူငယ် များအား ထောက်ပံ့ငွေများအဖြစ် ကိုယ်ဝန်ဆောင် ၂၂၈၇ ဦးနှင့် နှစ်နှစ်အောက် ကလေး ၇၂၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၃၀၀၉ ဦးအတွက် ငွေကျပ် ၁၁၆၇၄၅၀၀၀ (တစ်ထောင်တစ်ရာ ခြောက်ဆယ့်ခုနစ်သိန်းလေးသောင်း ငါးထောင်တိတိ)ကို ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပြီး ခန်းမ၌ နည်းပညာပေးပြသထားသော ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းသော သီးနှံများ စိုက်ပျိုးနည်း၊ ငမြှောင်တောင်ပိုး ကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်ထားရှိမှု၊ ဒေသ

တွင်းစားဖိုဆောင် သီးနှံအသစ်နှင့် ရာသီ မရွေးစိုက်ပျိုးထွက်ရှိနိုင်သော သီးနှံစိုက်ပျိုး နည်းများ၊ မှိုစိုက်ပျိုးမွေးမြူနည်းများကို ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။ အလားတူပင် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် နှင့်အဖွဲ့သည် ကျိုက်ခုံမြို့ရှိ ပြည်သူလူထု နှင့် အမျိုးသမီးများအားတွေ့ဆုံ၍ ထောက်ပံ့ငွေများပေးအပ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ မှိုစိုက်ပျိုးနည်းနှင့်ငမြှောင် တောင်ပိုးကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်ထားရှိ မှုများကို ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။

မြတ်သဉ္ဇာလှိုင်

အဆိုပါ ပိုးစာစိုက်ခင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ဂျပန်နိုင်ငံ JICA၊ Daimatsu.,Co.Ltd တို့ ပူးပေါင်း၍ “ပိုးချည်ငင် လက်ရက်ကန်းထုတ်လုပ်ခြင်း နှင့် အရည်အသွေးမြင့် ပိုးချည်မျှင် ထုတ်လုပ်သည့် ဂျပန်နည်းပညာများကို ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအတွက် မိတ်ဆက် ဖြန့်ဖြူးပေးမှုလေ့လာရေးစီမံကိန်း” အရ ပိုးစာသုံးစကစိုက်ပျိုးထားပြီး ဖေဖော်ဝါရီ ၁၈ ရက်တွင် ပိုးများစတင်မွေးမြူမည်ဟု သိရသည်။ ဆက်လက်၍ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် နှင့်အဖွဲ့သည် ကမော့ကပိုမြို့တွင်း ပိုးမွေးမြူရန် ပြင်ဆင်ထားမှုများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး ကမော့ကပိုမြို့ဝန်ထမ်း များအား တွေ့ဆုံအားပေးကာ ဒေသ ဝင်ငွေတိုးတက်စေသော နိုင်ငံခြားပို့ကုန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် အားလုံးတက်ညီလက်ညီ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ရန် ဆွေးနွေးမှာကြား

စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့် လယ်ယာသုံးပစ္စည်း ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲ ကုန်းကြမ်းမြို့နယ်တွင် ကျင်းပ

တောင်သူပညာပေးစိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့်လယ်ယာသုံးပစ္စည်းထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲကို ဇန်နဝါရီ ၂၁ ရက်နံနက်ပိုင်းက ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ ကုန်းကြမ်းမြို့နယ် ရှောက်ကိုင်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနခရိုင်ဦးစီးမှူး ဦးအောင်မျိုးဝေက GAP နည်းပညာများကိုလည်းကောင်း၊ ခရိုင်သီးနှံကာကွယ်ရေးတာဝန်ခံက ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းကိရိယာများ စနစ်တကျအသုံးပြုခြင်းနည်းလမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးအောင်ဆန်းမြင့်က လက်ဖက်အထွက်တိုးရေးနည်းစနစ်များကိုလည်းကောင်း ပညာပေးဆွေးနွေးသည်။ ထို့နောက် ဒေသဦးစီးအဖွဲ့ဝင် ဦးအိုက်ကောနှင့်တာဝန်ရှိသူများက ဆေးဖျန်းပုံးများကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများထံသို့ ပေးအပ်သည်။

သီးနှံကာကွယ်ရေး သရက်ချောင်းတွင် ကွင်းဆင်း

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး သရက်ချောင်းမြို့နယ် စော်ဖျားကျေးရွာ နွေစပါးစိုက်ခင်းများ၊ ဖူးစားပြောင်းစိုက်ခင်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် သီးနှံအလိုက် သီးနှံကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဇန်နဝါရီ ၂၈ ရက်နံနက်ပိုင်းက ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ တိုင်းဒေသကြီး သီးနှံကာကွယ်ရေးတာဝန်ခံ ဒေါ်ကြွယ်စန္ဒာ၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဒေါ်တင်မာအေး၊ နယ်မြေတာဝန်ခံ ဦးမောင်မောင်မြင့်နှင့် အဖွဲ့က ပိုးသတ်ဆေးအမျိုးအစားများ၊ နှုန်းထားများ ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းစနစ်များကို ကွင်းဆင်းပညာပေးဆောင်ရွက်ကြသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့သည် ဖူးစားပြောင်းသီးနှံတွင် ငမြောင်တောင် (Fall Armyworm) မကျရောက်စေရေး၊ ကွင်းဆင်းကင်းထောက်လုပ်ငန်းနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လှည့်လည်ပညာပေးဆောင်ရွက်ကြသည်။

တောင်သူပညာပေး ဆွေးနွေးပွဲ သနပွင်တွင် ကျင်းပ

စိုက်ပျိုးရေးရာသီအလိုက်၊ သီးနှံအလိုက် တောင်သူပညာပေးဆွေးနွေးပွဲကို ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်နံနက်ပိုင်းက သနပွင်မြို့နယ် မင်းရွာကျောင်းစုကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီး ဓမ္မာရုံတွင်ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ တက်ရောက်ကြသည်။ အဆိုပါပညာပေးဆွေးနွေးပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယဦးစီးမှူး ဦးစောခိုင်ထွန်းက မြေယာစနစ်တကျပြုပြင်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာစနစ်တကျသုံးစွဲခြင်း၊ သီးနှံအလိုက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော မျိုးကောင်း၊ အထွက်ကောင်း၊ စားကောင်း၊ ဈေးကွက်ဝင်သည့်မျိုးစေ့များကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကြိုတင်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ နွေစပါးသီးနှံတွင် ဖြတ်ပိုးနှင့်ဆစ်ပိုးများကို ဂရုစိုက်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ ပဲတီစိမ်းနှင့်ပဲမျိုးစုံသီးနှံများကို ပိုးမွှားရောဂါ စနစ်တကျ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျညှိနှိုင်းအသုံးပြုခြင်း၊ သီးနှံအလိုက် သိပ္ပံနည်းကျစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးရေးကို ပညာပေးဆွေးနွေးသည်။

သီးနှံစိုက်စွမ်းအားမြှင့်တင်ရေးအတွက် ဆောင်းသီးထပ်နေကြာသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး ကွင်းလက်တွေ့ပြပွဲကို ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်မြို့နယ် မထောရူကျေးရွာတွင် ဇန်နဝါရီ ၃၀ ရက် နေ့လယ်ပိုင်းကကျင်းပရာ ပြည်နယ်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်လျှပ်စစ်ဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်ဖြူက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။ အဆိုပါကွင်းလက်တွေ့ပြပွဲသို့ ပြည်နယ်စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဦးဘော့စကို၊ သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီး ဦးတီရယ်တို့နှင့်အတူ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများ၊ တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

နေကြာသီးနဲ့ ကွင်းလက်တွေ့ပြပွဲ လွိုင်ကော်တွင် ကျင်းပ

လက်တွေ့ပြပွဲအတွင်း ကယားပြည်နယ်ဦးစီးမှူး ဦးမျိုးခန့်က မိုးအစေ့ထုတ်ပြောင်း ဧက ၆၀၀၀၀ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ ဆောင်းနေကြာသီးထပ်စိုက်ပျိုးမည့် အစီအမံများကို ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး လက်ရှိ အစေ့ထုတ်ပြောင်းစိုက်ခင်းများတွင်လည်း ငမြောင်တောင် (Fall Armyworm) ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်သတိ ပြုကာကွယ် နှိမ်နင်းရေးကို ဆွေးနွေးသည်။ ဆက်လက်၍ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးသန့်စင်ကျော်က မိုးရာသီအစေ့ထုတ်ပြောင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်အပြီး ဆောင်းသီးထပ်နေကြာသီးနှံတိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးမည့် အစီအမံများ၊ တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းများ၊ နေကြာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆက်စပ်သည့် ပျားမွေးမြူထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဆီစက်လုပ်ငန်းများ ဆက်နွှယ်နေမှုများကို ဆွေးနွေးတင်ပြသည်။

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် (ဖြူးနယ်မြေကျောင်းခွဲ) လယ်ယာသီးနှံအထူးပြု နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ သင်တန်းပေးအပ်ပွဲ ကျင်းပ

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် (ဖြူးနယ်မြေကျောင်းခွဲ) မှ လယ်ယာသီးနှံအထူးပြု နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသားကျောင်းသူများသည် ဇန်နဝါရီ ၂၁ ရက်နံနက်ပိုင်းက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ကျင်းပသည့် လယ်ယာသီးနှံကဏ္ဍများ လေ့လာဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ကြသည်။ အဆိုပါကျောင်းသားကျောင်းသူများကို ကျောင်းအုပ် ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦး (တွဲဖက်ပါမောက္ခ)က ဦးဆောင်ပြီး ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လယ်ယာကဏ္ဍများကို အထူးပြုလေ့လာရာ ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူး ဦးယဉ်ထွေးက မြေဆီလွှာဘာသာရပ်၊ မျိုးစေ့ဘာသာရပ်၊ သီးနှံကာကွယ်ရေးဘာသာရပ်၊ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းစနစ်ဘာသာရပ်၊ လယ်ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘာသာရပ်များကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးပြီး ဓာတ်ခွဲခန်းများကို လက်တွေ့ရှင်းလင်းပြသည်။ ထို့နောက် လေ့လာရေးအဖွဲ့အား သနပွင်မြို့နယ်တွင် မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဒေါ်ကြွယ်မြင့်နှင့်ဝန်ထမ်းများက နွေစပါးစိုက်ပျိုးထားရှိမှု၊ စံပြကွက်၊ စမ်းသပ်ကွက်

ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု၊ လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်မှု၊ သီးနှံစိုက်စွမ်းအားတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်နေသည့် အခြေအနေများ၊ သီးနှံပုံစံများကို လက်တွေ့ရှင်းလင်းပြသည်။ (ပုံ)

သိန်းပေ စုစည်းတင်ပြသည်။

ယခင်တစ်ပတ်မှအဆက်

ခန္ဓာကိုယ်အတွက် အဆီ

ရေချိုးပြီးကာစအချိန် ကိုယ်ခန္ဓာကို တဘက်နှင့်သုတ်ပြီး အစိုဓာတ် မခြောက်သွေ့ခင် အုန်းဆီလိမ်းခြင်းဖြင့် အရေပြားကို အစိုဓာတ်ထိန်း ပေးစေသည့်အပြင် သင်းပျံ့သည့်အုန်းဆီရနံ့ကြောင့် တစ်နေ့လုံး ကမ်းခြေ သို့ရောက်ရှိသည်ဟု ခံစားမိနိုင်၏။ အုန်းဆီသည် သဘာဝကပေးစွမ်း သည့် နေရောင်ဒဏ် ကာကွယ်သည့် SPF 4 ဖြစ်၏။

ယားနာလိမ်းဆေးဆီ

ပိုးကောင်ကိုက်ခြင်းကြောင့် ယားယံခြင်း၊ ထိခိုက်ပွန်းပဲ့ဒဏ်ရာ ဖြစ်ခြင်းတို့အတွက် အုန်းဆီသည် ရေပန်းအစားဆုံးသော လိမ်းဆေး တစ်မျိုးဖြစ်၏။

ဆံကေသာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းဆေး

ဆံသားခြောက်သွေ့သည့်ဆံကေသာကို ခေါင်းမလျှော်မီတစ်ရက် အချိန်တွင် ဆံကေသာ အနံ့လိမ်းကျံပေးပြီး တစ်ညတာအချိန်ယူပြီးမှ လျှော်ပေးခြင်းဖြင့် ခြောက်သွေ့သည့်ဆံကေသာကို ရေဓာတ်ဖြည့်ပေးရာ ရောက်ပြီး နက်ပြောင်စိုလက်တောက်ပသည့် ဆံကေသာပိုင်ရင် ဖြစ်လာမည်ဖြစ်၏။

ညလိမ်းကရင်မ်

အုန်းဆီကို မျက်နှာပြင်နှင့် တစ်ကိုယ်လုံးအနံ့လိမ်းပြီး တစ်ညအိပ် ခြင်းဖြင့် မျက်နှာပြင်တွင် အစိုဓာတ်အားဖြည့်ပေးခြင်း၊ မျက်နှာပြင် ပေါ်ရှိ အိုမင်းရင့်ရော်စေသည့် အရေးကြောင်းများကို သက်သာစေ ခြင်းနှင့် ဝင်းလက်တောက်ပချောမွတ်သည့် မျက်နှာပြင်နှင့် အသားအရေ ပိုင်ရှင် ဖြစ်စေမည်ဖြစ်၏။

ဆံကေသာကို ပျော့ပျောင်းနူးညံ့စေခြင်း

အုန်းဆီကို ဦးရေအနံ့လိမ်းထားခြင်းသည် ဦးရေပြားနှင့် ဆံကေသာ အားလုံးကို သဘာဝပျော့ဆေးဖြင့် နှပ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်ပြီး ဦးရေပြားနှင့် ဆံကေသာကို အစိုဓာတ်ထိန်းထားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်သည့်အတွက် ကြမ်းတမ်းပျက်စီးနေသည့် ဆံကေသာများကို ပြုပြင်ပေးရာရောက်ပြီး ပျော့ပျောင်းနူးညံ့စေမည်ဖြစ်၏။

နူးညံ့စိုလက်တောက်ပစေခြင်း

အလုပ်ကြမ်းများ လုပ်ကိုင်ရသူများနှင့် ရာသီဥတုကြောင့် လက်ဖဝါး၊ ခြေဖဝါးများ ကြမ်းတမ်း အက်ကွဲခြင်းများ ဖြစ်ပါက အုန်းဆီကို ခြေဖဝါး လက်ဖဝါးများတွင် ညစဉ်လိမ်းပြီးမှ အိပ်ခြင်းဖြင့် ကြမ်းတမ်းသည့် အရေပြားများကို နူးညံ့စိုလက် တောက်ပလာစေမည် ဖြစ်၏။

အနံ့ဆိုးများမှ သက်သာစေခြင်း

အိမ်တွင်အနံ့ဆိုးများထွက်နေပါက အုန်းဆီ၊ အာဒါလွတ်မှုန့်၊ ပြောင်းဖူးကော်မှုန့်၊ မုန့်ဖုတ်ဆီနှင့် ရနံ့မွှေးအဆီတို့ကို သမအောင် ရောစပ်ပြီး ရနံ့ဆိုးများမှ သက်သာစေနိုင်သည့်ဆေးအဖြစ် အိမ်တွင် အလွယ်တကူပြုလုပ် အသုံးပြုနိုင်၏။

နှင်းခူနာပျောက်ဆေး

နှင်းခူနာဝေဒနာခံစားနေရသူများအတွက် အုန်းဆီကို အနာပေါ် တွင် လိမ်းပေးခြင်းသည် ဒဏ်ရာကို အလွယ်တကူသက်သာ ပျောက်ကင်းစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။ အုန်းဆီသည် ရောင်ရမ်းနာဆန့်ကျင်ခြင်းနှင့် ယားယံဆန့်ကျင်ရုဏ်သတ္တိရှိသည့်အတွက် နှင်းခူနာအပါအဝင် ယားနာဖြစ်ပွားသည်နေရာများတွင် အသာအယာလိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့်

အုန်းဆီနှင့် ဆံကေသာ အရေပြား အကျွမ်းအညံ့ကို အိမ်တွင်းကုထုံးများ

ဝေဒနာကိုသက်သာစေနိုင်သည့် အိမ်တွင်းကုထုံးဆေး တစ်လက်ဖြစ်၏။

ခြေသည်းလက်သည်း ပန်းကုံးနာပျောက်ဆေး

ခြေသည်းလက်သည်းများ၏ အောက်ခြေရှိ ပန်းကုံးအခြေတွင် အရေပြားများကွာပြီး နာကျင်ခြင်းများ မကြာခဏဖြစ်လေ့ရှိကြ၏။ ယင်းအနာမဖြစ်စေရန် ခြေသည်းလက်သည်းများ၏အောက်ခြေတွင် အုန်းဆီကို နေ့စဉ်လိမ်းထားပေးခြင်းဖြင့် သန့်ရှင်းလှပပြီး အနာအဆာ

ကင်းသည့် ခြေသည်းလက်သည်းများကို ပိုင်ဆိုင်စေမည်ဖြစ်၏။

ဒဏ်ရာလိမ်းဆေးဆီ

မို့နှင့်ဘက်တီးရီးယားများကြောင့် ဖြစ်ပွားတတ်သည့်ရောဂါများကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အုန်းဆီကို အိမ်တွင်အလွယ်တကူ ရရှိအသုံးပြု နိုင်သည့်ဆေးဝါးတစ်လက်အဖြစ် အိမ်တိုင်းဆောင်ထားပြီး အသုံးပြု သင့်၏။

အမာရွတ်ပျောက်လိမ်းဆေးဆီ

အုန်းဆီကို အိမ်တွင်အလွယ်တကူထားပြီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာနှင့် ယားယံခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပွားလာသည့် ဒဏ်ရာအမာရွတ်များ အပေါ်တွင် လိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့် အမာရွတ်များကို အချိန်တိုအတွင်း သက်သာစေမည် ဖြစ်၏။

ရင်လူးဆေး

ချွဲသလိပ်များကြောင့် ရင်ကျပ်ခြင်း၊ နှာပိတ်ခြင်းကြောင့် ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ယားယံခြင်းနှင့် အအေးမိခြင်းတို့အတွက် အုန်းဆီသည် အကောင်းဆုံးသော အိမ်တွင်းကုထုံးလိမ်းဆေးအဆီဖြစ်၏။ ပန်းကန်လုံး တစ်လုံးထဲတွင် အုန်းဆီထမင်းစားဇွန်းနှစ်ဇွန်း၊ ယူကလစ်ဆီ ငါးစက်နှင့် ပက်ပါမင့်ဆီ နှစ်စက်တို့ကို ရောစပ်ပြီး သမအောင်မွှေးပေးပြီး ပုလင်း တစ်လုံးထဲတွင် ထည့်ထားပါ။ ချွဲသလိပ်ကျပ်ခြင်း၊ ရင်ကျပ်ခြင်း၊ နှာခေါင်းပိတ်ခြင်းအပါအဝင် အထက်တွင်ဖော်ပြထားခဲ့သည့် ဝေဒနာများ ခံစားရပါက ရင်ဘတ်၊ လက်၊ နှာခေါင်း တစ်လျှောက်နှင့်လက်ဖဝါး၊ ခြေဖဝါးအပါအဝင် ဝေးနာခံစားရသည့် နေရာအနှံ့တွင် အချိန်မရွေး လိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာများကို အလွယ်တကူ သက်သာစေမည် ဖြစ်၏။

အအေးမိသက်သာပျောက်ဆေး

အုန်းဆီသည် အအေးမိခြင်းကြောင့်ခံစားလာရသည့် နာကျင်ခြင်း နှင့် ယားယံခြင်းဝေဒနာကို သက်သာစေရန် အထောက်အကူပြုသည့် ဆေးတစ်လက်ဖြစ်၏။ အုန်းဆီသည် နှုတ်ခမ်းတစ်ပိုက်ရှိ ပိုင်းရပ်စ်ပိုးမွှား များကြောင့် လည်ချောင်းနာခြင်း အာသီးရောင်ခြင်း အစရှိသည့်ဝေဒနာ များဖြစ်ပွားစေသည့် ပိုးမွှား ပွားများလာခြင်းကို ရပ်တန့်စေနိုင်စွမ်းရှိ၏။

မျက်တောင်ရှည်ဆေးဆီ

အုန်းဆီတွင် ဖက်တီးအက်စစ်ကြွယ်ဝစွာပါဝင်သည့်အတွက် မျက် တောင်များရှည်ပြီး သန့်စွမ်းခြင်းကို အထောက်အကူပြုသည့်အတွက် မျက်တောင်ရှည်ဆေးကို အိမ်တွင် အလွယ်တကူပြုလုပ်အသုံးပြုနိုင်၏။ ဖန်ပုလင်းငယ်တစ်လုံးထဲတွင် အုန်းဆီထမင်းစားဇွန်းတစ်ဇွန်း၊ သံပရာ ရည်တစ်စက်နှင့် လာဗင်ဒါဆီ တစ်စက်တို့ကို သမအောင် ရောစပ်ပေးပါ။ ရရှိလာသည့်အဆီကို ညအိပ်ရာဝင်ခါနီးတိုင်း လိမ်းကျံပြီးမှ အိပ်စက်ခြင်း ဖြင့် မျက်တောင်ရှည်စေရန် အထောက်အကူပြုစေမည် ဖြစ်၏။

ဆံသားမပျက်စီးစေရန် ကာကွယ်ဆေး

အားလပ်ရက်များတွင် ကမ်းခြေသို့အပန်းဖြေခရီးထွက်ခြင်း၊ ရေကူး ခြင်းပြုလုပ်တတ်သူများအတွက် နေဒဏ်နှင့်ရေဒဏ်တို့ကြောင့် ဆံသား အဖျားပိုင်းနှစ်ခွဖြစ်ပြီး ကွဲထွက်ခြင်း၊ ခြောက်သွေ့ကြမ်းတမ်းခြင်းများနှင့် ကြုံတွေ့ရတတ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ရေထဲသို့မဆင်းမီ ဆံကေသာအား အုန်းဆီလူးပြီးမှ ဆင်းခြင်း၊ ရေကူးရေဆော့ပြီးနောက်ပိုင်း ဆံကေသာကို သေချာစနစ်တကျလျှော်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင်လည်း အုန်းဆီကို လိမ်းပေး ခြင်းဖြင့် ဆံကေသာပျက်စီးခြင်းမှ ကာကွယ်ရာရောက်ပြီး လှပသည့် ဆံကေသာကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်မည်ဖြစ်၏။

စာ - ၈ ပြည်ပဝယ်လက် မှ

ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်မျိုး၊ ဘယ်လောက်စိုက်မယ်ဆိုတဲ့ တိကျရောသေချာတဲ့ စီမံကိန်း စီမံချက်နဲ့လုပ်သွားနိုင် မှသာ အဝင်ခွင့်ကျမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် တော့ ပြည်ပနိုင်ငံဝယ်လက်က ကမ်းလှမ်းလို့ ပို့တော့မယ်ဆိုတော့မှ အိုးနင်းခွက်နင်းဖြစ်နေကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ထောပတ်သီးဆိုရင် အထက်မှာဖော်ပြခဲ့တဲ့ မျိုးနှစ်မျိုးကို ပြည်ပဝယ်လက်တွေက နှစ်ခြိုက်တယ်။ ကမ်းလှမ်းတယ်ဆိုရင် အဲဒီထောပတ်သီးမျိုးနှစ်မျိုးကို ကိုင်းဆက်နည်းတွေနဲ့ မျိုးတွေပွား၊ ဧကတွေ ထောင်ချီ ပြီး စိုက်ပျိုးနိုင်အောင် စီမံဖို့လိုပါတယ်။ ရှိပြီးသား အပင်က သီးထွက်ရလို့ ရောင်းနိုင်ရင်လည်း ရောင်းပါ။ ဒါမှသာ ရေရှည်သီးထွက်ရရှိနေပြီး နိုင်ငံတကာမှာ

လည်း ဈေးကွက်နေရာရပြီး တည်မြဲနေမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။

စိန်တလုံးသရက်နဲ့ဖရဲသီးကို အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းအဆင့်မီဖို့အပြင် အလုံးရဲ့အရွယ်အစားပါ စကားပြောလာတယ်ဆိုရင် အဲဒီလိုအုပ်ချက် ဖြည့်ဆည်း နိုင်ဖို့ မလွဲမသွေ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ဖရဲသီးရဲ့အလုံးသဏ္ဍာန်ကို ဈေးကွက်အကြိုက်လိုက်ပြီး စတုရန်းပုံလိုချင်သလား၊ တြိဂံပုံလိုချင်သလား၊ အသည်းပုံလိုချင်သလား၊ ပုံစံ အမျိုးမျိုး ပုံသွင်းထုတ်လုပ်ပေးနေပါတယ်။ ဒါနည်းပညာ အသုံးချပြီး တီထွင်ဆန်းသစ်တာပါ။ အမှန်ကတော့ လိုချင်တဲ့ပုံသဏ္ဍာန်ကို ပုံစံခွက်အသုံးပြုပြီး အသီးကို အဲဒီပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်း ကြီးထွားစေတဲ့ နည်းပညာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာမှ မခက်ခဲပါဘူး။

မြန်မာ့ဖရဲသီးနဲ့ကျွဲကောသီးကိုလည်း လိုချင်တဲ့ အရွယ်အစားပုံသဏ္ဍာန်ကို ပုံစံခွက်နဲ့ဖန်တီးယူလို့ ရပါတယ်။ ဈေးကွက်ကတောင်းဆိုလာတဲ့ အရွယ် အစား၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို တီထွင်ကြံဆဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အာဟာရနဲ့ထိန်းချုပ်ပြီး ထုတ်လုပ်တဲ့ နည်းပညာလည်း ရှိပါတယ်။ စိန်တလုံးသရက်ဆိုရင် အီးယူနိုင်ငံတွက် လိုချင်တဲ့ နှစ်ခြိုက်တဲ့အလုံးအရွယ် အစား၊ အလေးချိန်ကို ပုံစံခွက်တွေ၊ အာဟာရ ထိန်းချုပ်အသုံးပြုမှုတွေနဲ့ ဖန်တီးယူနိုင်တဲ့နည်းပညာ တွေ ရှိပါတယ်။ တကယ့်မြေပြင်မှာ လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ကြဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

အခြားသီးနှံတွေဖြစ်တဲ့ မြေပဲ၊ နှမ်းနဲ့ပဲမျိုးစုံ၊ ချင်း၊ နှင်းတို့ကိုလည်း ပြည်ပက နှစ်ခြိုက်တောင်းဆို ကမ်းလှမ်းလာတဲ့အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းအတိုင်း

ရအောင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးတဲ့မျိုးတွေကိုရွေးချယ်ပြီး တစ်ကွင်း တစ်စပဲတည်းကန်ထရိုက်လယ်ယာစနစ်၊ GAP အသုံးပြုစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်တွေနဲ့ စနစ်တကျ စီမံချက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ကြဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

ဒါမှသာ ဝယ်သူရောင်းသူ အချိတ်အဆက်မိပြီး အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် တော့ ဝယ်သူရောင်းသူအချော်နေပြီး ပြည်ပပို့ကုန် တိုးမြှင့်တင်ပို့ဖို့ကိုလည်း အဟန့်အတားဖြစ်နေမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပြည်ပပို့ကုန်လယ်ယာထွက်ကုန် သီးနှံတွေ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ဖို့ ဝယ်လက်နိုင်ငံတွေရဲ့နှစ်ခြိုက်မှုအထောက်အကူ ကိုက်ညီ အောင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုက် ရပါတယ်။

မောင်စိုက်ပျိုး (ကန့်ဘလူ)

စာအုပ်သတင်း

Goodbye America

ရေးသူ - ရွှေကူမေနှင်း

ယခုနှစ် စာဆိုတော်နေ့မှစ၍ အသက် ၈၀ နှင့်အထက် ကန်တော့ခံ စာရေးဆရာမကြီး ရွှေကူ မေနှင်း၏ ခရီးသွားဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်စာအုပ် ဖြစ်သည်။

ဆရာမကြီးသည် သူ့အလွန် နှစ်ခြိုက်သဘောကျသည့် စာရေးဆရာကြီး မှာ ဆရာမြသန်းတင့်ဖြစ်ပြီး ဆရာကြီး၏ ခရီးသွားဆောင်းပါးများကို အကြိုက်ဆုံးဟု ဆိုသည်။

ဆရာကြီး မြသန်းတင့်၏ “ငွေသောင်ယံ၊ ဟွန်ဒါယဉ်ကျေးမှု၊ မေရီပိုဗေးနှင့် အီကွေတာညများ” ခရီးသွားရသစာအုပ်ကို ဆရာမကြီး ရွှေကူမေနှင်းကဲ့သို့ပင် ခရီးသွား စာပေနှစ်သက်သူများကလည်း နှစ်သက်ရုံ သာမက “စ”ထားခဲ့ရပါသည်။

ယခုတော့ ဆရာမကြီးကိုယ်တိုင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ BADA အဖွဲ့၏ ဖိတ်ကြားချက်ကြောင့် သွားရောက်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံများကို ဂျာနယ်များတွင် တစ်လလျှင် လေးပုဒ်ကျရစ်လတိုင်တိုင် စဉ်ဆက်မပြတ် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည့် ဆောင်းပါး ၃၂ ပုဒ်ကို စာချစ်ပရိသတ်များအတွက် သုတ၊ ရသရေးဟန်ဖြင့် ရေးသား တင်ဆက်ခဲ့ရာမှ တစ်စုတစ်စည်းတည်းစာအုပ်အဖြစ် တင်ဆက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဖြန့်ချိရေး - ရန်အောင်စာပေ ၂
၀၉၅၁၉၅၆၂၉

အစောဆုံးအစားအသုံးပြုမှုနှင့် အခြေအနေများကို ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးကာ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊ ပိုးသတ်ဆေးအမျိုးအစားနှင့် သုံးစွဲနည်းများကို တောင်သူများအား လက်တွေ့ပြသကာ ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန့်ဝေပေးသည်။ (၃)

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၁၀

ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန တိုင်းဦးစီးမှူး ဦးကျော်ကျော်နှင့် သီးနှံကာကွယ်ရေးတာဝန်ခံများ ပါဝင်သောအဖွဲ့သည် ယနေ့နံနက်ပိုင်းက တိုက်ကြီးမြို့နယ် ကြွေပုဂံချောင်းကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း အစောထုတ်ပြောင်းစိုက်ခင်းများနှင့်မတ်ပဲစိုက်ခင်းများ၌ ငမြောင်တောင်ရောဂါပိုးကျရောက်မှု အခြေအနေများကို ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးကာ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊ ပိုးသတ်ဆေးအမျိုးအစားနှင့် သုံးစွဲနည်းများကို တောင်သူများအား လက်တွေ့ပြသကာ ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန့်ဝေပေးသည်။ (၃)

တိုက်ကြီးမြို့နယ်အတွင်း အစောထုတ်ပြောင်း ၂၀၄၂ ဧကစိုက်ပျိုးထားပြီး ဆွေးနွေးပွဲသို့ အစောထုတ်ပြောင်းစိုက်တောင်သူ ၈၂ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။ ငမြောင်တောင်ကျရောက်မှု အနည်းငယ်သာ ရှိသည်ဟု သိရသည်။ တိုက်ကြီးမြို့နယ်အတွင်း နွေစပါးစိုက်ဧက ၅၂၀၀၀၊ ပဲမျိုးစုံစိုက်ဧက ၄၅၀၀၀၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ဧက ၁၀၂၀ လျာထားချက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

မြင့်စိုး

မျိုးမြန်မာ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှုရေရိယာအပါအဝင် လယ်ယာကဏ္ဍဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း (IAIDP)

ဈေးနှုန်းတောင်းခံလွှာပိတ်ခေါ်ခြင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနမှ ADB ချေးငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှုရေရိယာ အပါအဝင် လယ်ယာကဏ္ဍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း (IAIDP) အတွက် အောက်ပါ မော်တော်ယာဉ် (Brand New) များကို မြန်မာကျပ်ငွေဖြင့် ဝယ်ယူလိုပါသဖြင့် ဈေးနှုန်း တင်သွင်းလွှာ (RFQ) များ ဖိတ်ခေါ်အပ်ပါသည်။

1. Wagon	၂ စီး
2. Mini Bus	၁ စီး
3. Pick Up-Double Cap	၃ စီး

၂။ အထက်ပါစည်းဝယ်ယူခြင်းအတွက် ADB Procurement Guideline ပါ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ဈေးနှုန်းတင်သွင်းလွှာပုံစံ (RFQ) များကို E-mail. No. laidp.mm@gmail.com သို့ ရုံးချိန်အတွင်း လျှောက်ထားတောင်းခံနိုင်ပါသည်။ (လာရောက်ဝယ်ယူရန်မလိုပါ။)

၄။ ဈေးနှုန်းတင်သွင်းလွှာ (RFQ) များကို ၂၀.၂.၂၀၁၉ ရက်နေ့၊ နေ့လယ် ၁၄:၀၀ နာရီ နောက်ဆုံးထားပြီး အောက်ပါလိပ်စာအတိုင်း လူကိုယ်တိုင်လာရောက်တင်သွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

U Tint Lwin
Director (Procurement Department)
Irrigation & Water Utilization Management Department
Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation
Office No.43, Nay Pyi Taw

ကျေးလက်ဟာသ

ပြုံးမိပါရဲ့ - - -

အောင်ကြည်မိုး (စစ်တွေ)

ကျွန်တော်သည် စစ်တွေမြို့ပေါ်မှာ တုတ်တုတ် ခေါ် သုံးဘီးတက္ကစီမောင်းပြီး မိသားစုဝမ်းရေး ဖြေရှင်းနေရသူတစ်ယောက်ပါ။

တစ်နေ့ - - -
“သုံးဘီးအားရဲ့လား”

လူငါးယောက် လက်တား၍ငှားသည်။ မနက်ကတည်းက ဆိုင်ကယ်ပျက်နေလို့ ညနေကျမှ ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှေ့က ထွက်လာတဲ့အချိန် - - -

“သင်္ဘောဆိပ်အနီးနားက ကြာအောင်တည်းခိုခန်းကိုသွားချင်လို့ ဘယ်လောက်ပေးရမို့လဲ” ဆိုပြီး ဈေးမေးကြသည်။

နေလည်းစောင်းနေပြီ။ စစ်တွေမြို့က ရန်ကုန်မြို့လိုမဟုတ် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံမရှိတော့ ရုံးဆင်းချိန် ဆိုပေမယ့် စစ်တွေမြို့နှင့်အနီးတစ်ဝိုက်က လူတွေအားလုံးလိုလို မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ရုံးတက်၊ ရုံးဆင်းကြသည်။ ဒါကြောင့် ခရီးသည်ရစရာ အကြောင်းမရှိ။ မကြာခင် နေဝင်မိုးချုပ်တော့မှာမို့ နောက်နေ့အတွက် ဆီဖိုးရရင် ပြီးရောသဘောအနေနဲ့

“၂၀၀၀ ပဲ ပေးပါဗျာ”ဟု ကျွန်တော်ပြောလိုက်သည်။
ခရီးသည်များသည် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် နယ်နိမိတ်ကပ်လျက်ရှိနေသည့် ချင်းပြည်နယ်အောက်ပိုင်း ပလက်ဝမြို့နယ်ကလာကြပြီး ဘူးသီးတောင်မြို့သို့ သွားလည်ကြမည်ဖြစ်သဖြင့် ဘူးသီးတောင်မြို့သို့ အမြန်ရေယာဉ်ဆိပ်ကမ်းနှင့်နီးသည့် ကြာအောင်တည်းခိုခန်းမှာ သွားအိပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း သူတို့အချင်းချင်းပြောစကားအရ သိလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ကြာအောင်တည်းခိုခန်းရောက်လျှင် တစ်ယောက်ကို ငွေ ၂၀၀၀ ကျပ်နှုန်းလာပေးကြသဖြင့် ကျွန်တော်က “တစ်ယောက် ၂၀၀၀ မဟုတ်ဘူးဟု ပြောဖို့ကြိုကာရိုသေး သူတို့ထဲကတစ်ယောက်က “ခင်ဗျားပြောတုန်းက ၂၀၀၀ ဆိုပြီး အခု တည်းခိုခန်းရောက်တော့မှ ၃၀၀၀ ဆိုပြီး အပိုတောင်းချင်လို့လား၊ ဒါမျိုးတွေ ရိုးနေပြီ၊ မပေးနိုင်ဘူး၊ ယူချင်ယူ၊ မယူချင်နေ” ဆိုပြီး ရန်စကားပြောကာ တည်းခိုခန်းထဲကို ခပ်မြန်မြန်ဝင်သွားတော့သည်။

ကျွန်တော်က ခင်ဗျားတို့ မှားနေပြီလို့ ထပ်ပြောရန်ဟန်ပြင်လိုက်ရုံရှိသေး တည်းခိုခန်းဝင်ပေါက် ကနေ သူတို့တစ်အုပ်လုံးက “ကျုပ်တို့မှားတာမဟုတ်ဘူး၊ ခင်ဗျား မှားနေတာ”ဟု ဒေါသဖြင့် ထပ်ပြောကြပြန်သည်။ ကြာလျှင် ရန်ဖြစ်မှာစိုး၍ စကားအစသတ်ကာ ပြန်ထွက်လာခဲ့ရပါတော့သည်။

ဪ - - - လူတွေလူတွေ မတရားတဲ့ပိုက်ဆံကို မလိုချင်လို့ မဟုတ်ပါဘူးဆိုတာတောင် စကားဆုံးအောင် နားမထောင်ကြဘဲ ရန်လုပ်ခံလိုက်ရသေးတယ်။ ဒီကလူက ပိုနေတဲ့ပိုက်ဆံ ပြန်ပေးချင်လို့ ပြောနေတာတောင် စကားကိုဆုံးအောင် နားမထောင်ကြ။

ဒီနေ့အဖို့တော့ ၂၀၀၀ ကျပ်တန်ခရီးကို တစ်သောင်းကျပ်ရလိုက်သဖြင့် တက္ကစီသမား ကျွန်တော် အောင်ကြည်မိုး ဆိုင်ကယ်သိမ်းပြီး အိမ်အပြန် နေည့်ရင် လေပျို့တတ်လို့ နေ့တိုင်း Grand အပြာ တစ်စိတ်ပြားသာ သောက်နေကျပေမယ့် ဒီနေ့အဖို့ Grand အပြာ ပုလင်းတစ်ဝက်မှာပြီး နေ့တိုင်း မြည်းနေကျ ငါးနီတူခြောက်သုပ်အစား ဈေးကြီးသည့် ဝက်ခေါင်းသုပ်နဲ့ကြက်ကြော်တွဲကာ အပန်းဖြေပြီး အိမ်အပြန် မျက်နှာပန်းလှဖို့ မိန်းမနဲ့ကလေးတွေအတွက် ခေါက်ဆွဲကြော်ပါ ပါဆယ်ဆွဲခဲ့ရင်း ပြန်တွေးမိတိုင်း ပြုံးမိပါရဲ့။

ပြည်တွင်းသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

(လက်ကားဈေးနှုန်းများ) (ကျပ်)

Main table containing market data for various agricultural products like rice, oil, and other commodities, organized into multiple columns and rows with sub-sections like 'Rice Market', 'Oil Market', etc.

ဈေးကွက်အတွင်း သီးနှံအလိုက် သုံးသပ်ချက်များ

ရန်ကုန် ပဲတီရွှေဝါ၊ ကုလားပဲ (လုံးဝါ)
ပဲတီရွှေဝါမှာ ပဲသစ်ပေါ်ချိန်ဖြစ်သော်လည်း အထွက်နှုန်းမမြင့်ဘဲ ခန့်မှန်းထားခြင်း၊ တရုတ်ဝယ်လက်များမှ အရည်အသွေးပေါ့ပူတည်၍ ဈေးပေးအဝယ်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပဲတီရွှေဝါဈေးနှုန်းများ ယခင်အပတ်ထက် ဈေးမြင့်ခဲ့သည်။ ကုလားပဲ (လုံးဝါ)များအား တက်ဈေးကွက်၌ ယခင်လများက ဈေးထိန်းရောင်းချမှုများရှိခဲ့ပြီး၊ ပြည်ပဝယ်လက်များမှ အစဉ်အဆက်တို့ကြောင့် ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ပဲဟောင်းလက်ကျန်များ အဝင်ရှိခဲ့သော်လည်း၊ ပဲသစ်ပေါ်ချိန်နီးလာခြင်းကြောင့် လှောင်လက်များမှ ထုတ်ရောင်းမှုရှိလာခြင်းစသည့် အခြေအနေများကြောင့် ကုလားပဲ(လုံးဝါ)ဈေးနှုန်းများ ယခင်အပတ်ထက် ဈေးနှိမ့်ခဲ့သည်။ အေးသန္တာဝင်း (ရန်ကုန်ဈေးကွက်) ဆီထွက်သီးနှံ (မန္တလေးဈေးကွက်) ရောင်းဝယ်မှုအခြေအနေ မန္တလေးဈေးကွက်တွင် ဆီထွက်သီးနှံများအနေဖြင့် မြေပဲ(လုံးဆန်/ဆီဆန်)၊ နှမ်းမျိုးစုံ(ဖြူ/ညို/နက်)၊ ပန်းနု၊ နေကြာတို့ ရောင်းဝယ်စောက်ကားနေပါသည်။ မြေပဲ(လုံးဆန်/ဆီဆန်) ဈေးနှုန်း အနေဖြင့် ယခင်အပတ်က မြေပဲ(လုံးဆန်)နီအား တရုတ်နှစ်သစ်ကူးအတွက် ဝယ်ယူကြသဖြင့် ၁၀၀ ပိဿာလျှင် ၃၀၅၀၀ ကျပ်ခန့်ရှိကြောင်း၊ ယခုအပတ်တွင် တရုတ်နှစ်သစ်ကူးကြောင့် ဝယ်လက်များ လာရောက်မှုမရှိသော်လည်း ဆောင်းမြေပဲများ အစီစဉ်အတိုင်းသွားပြီး၊ အရည်အသွေးကောင်းသောကြောင့် ဈေးနှုန်းမြင့်လှပေခဲ့ကြောင်း၊ ဆီဆန်များ ဆီစက်သမားဝယ်ယူမှုရှိခြင်းကြောင့် ဈေးမသိမသာသဖြင့် ဈေးနှုန်းများ သိရှိရသည်။ နှမ်းမျိုးစုံအခြေအနေကိုလေ့လာပါက ယခုနှစ်ကာလတွင် ဒေသခံနှံ နှမ်းဝါ၊ နှမ်းနီတို့ စိုက်ပျိုးမှု နည်းကြောင်း၊ နှမ်းဝါ၊နှမ်းနီတို့မှာ ဦးစွာသွန်းပေးခြင်း၊ နည်းခြင်းခံစားရန် အထွက်နှုန်းကျတတ်သဖြင့် ရာသီဥတုအထိတ်တိတ်၊ ပြည်ပဝယ်လက်ရှိသော ဈေးကောင်းသော စနစ်နှစ်သစ်အား စိုက်ပျိုးမှုများပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆီစက်သမားများက ပြည်ပပို့ရန် အရည်အသွေးမရှိသော နှမ်းနက်များအား ဆီကြိတ်ရန် ဝယ်ယူမှုရှိသဖြင့် တရုတ်ဝယ်လက်မရှိသော်လည်း ဈေးတည်ငြိမ်နေပါသည်။ နှမ်းဖြူနှင့် နှမ်းညိုမှာ ဆောင်းနှစ်များ ဝင်ရောက်မှု ရှိသော်လည်း တရုတ်နှစ်သစ်ကူးကြောင့် အရောင်းအဝယ်အေးနေသော်လည်း ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀ရက်နောက်ပိုင်းတွင် မူဆယ်(၁၀၅)မိုင်နှင့် ရှမ်းရေဟော်စခန်းမှ တရုတ်သို့လည်းကောင်း၊ မြဝတီကုန်သွယ်ရေးစနစ်မှ ထိုင်းသို့လည်းကောင်း တင်ပို့မှုများရှိနိုင်သဖြင့် မြန်အောင်၊ ကြီးစင်း၊ ပေါက်ခေါင်း၊ မိုးညိုစသောဒေသများမှ ဆောင်းနှစ်များဝင်ရောက်ရာ ပြည်ဈေးကွက်သို့ လည်းကောင်း၊ မကွေး၊ ရေနံရောင်းသို့လည်းကောင်း မန္တလေးဝယ်လက်များကဆင်း၍ ဝယ်ယူမှုရှိကြောင်း၊ မန္တလေးဈေးကွက်အတွင်း ဈေးနှုန်းမသိမသာသဖြင့် တက်နေကြောင်း သိရှိရသည်။ မန္တလေး-မူဆယ်ကားဂိတ်မှ ယခင် ၁၂ တီး ကားစီးရေ ၇၀၀မှ ၁၀၀၀ စီး နေ့စဉ်အထွက်ရှိရာမှ ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ကားစီးရေ ၂၀၀ ခန့်သာ သယ်ယူပို့ဆောင်မှုရှိပြီး၊ ပဲတီစိမ်း၊ ဆန်၊ သကြားတို့အား တင်ပို့မှုရှိကြောင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀ ရက်ကျော်မှသာ ပုံမှန်ပြန်လည်ထွက်နိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြောင်း ကားဂိတ်မှ သိရှိရပါသည်။ ပန်းနှမ်းအနေဖြင့် မန္တလေးဈေးကွက်သို့ တက်လာပြီး၊ စစ်ကိုင်း၊ မြောင်း၊ မြင်းမူစသောဒေသများမှ ဝင်ရောက်လေ့ ရှိပါသည်။ ဈေးကွက်အတွင်းမှ ပန်းနှမ်းကို တရုတ်ဝယ်လက်များက တရုတ်သို့ တင်ပို့ရန် ဝယ်ယူကြပါသည်။ မြို့တွင်းသုံး အနေဖြင့် ရောဆီအဖြစ်သုံးရန်အတွက် ပန်းနှမ်းသီးသန့်ကြိတ်သောဆီစက်များက ဝယ်ယူလေ့ရှိပါသည်။ ယခုအပတ်တွင် ပန်းနှမ်းအသစ်များ အဝင်နည်းသေးခြင်း၊ လက်ကျန်နည်းခြင်းတို့ကြောင့် ၄၅ ပိဿာလျှင် ၆၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၇၅၀၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်ကြောင်းနှင့် ပန်းနှမ်းဆီအား တစ်ခါတစ်ရံ မြစ်ကြီးနားသို့ တင်ပို့မှုရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ စင်မေကြည် (မန္တလေးဈေးကွက်)

ရာသီဥတုအထိတ်တိတ်၊ ပြည်ပဝယ်လက်ရှိသော ဈေးကောင်းသော စနစ်နှစ်သစ်အား စိုက်ပျိုးမှုများပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆီစက်သမားများက ပြည်ပပို့ရန် အရည်အသွေးမရှိသော နှမ်းနက်များအား ဆီကြိတ်ရန် ဝယ်ယူမှုရှိသဖြင့် တရုတ်ဝယ်လက်မရှိသော်လည်း ဈေးတည်ငြိမ်နေပါသည်။ နှမ်းဖြူနှင့် နှမ်းညိုမှာ ဆောင်းနှစ်များ ဝင်ရောက်မှု ရှိသော်လည်း တရုတ်နှစ်သစ်ကူးကြောင့် အရောင်းအဝယ်အေးနေသော်လည်း ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀ရက်နောက်ပိုင်းတွင် မူဆယ်(၁၀၅)မိုင်နှင့် ရှမ်းရေဟော်စခန်းမှ တရုတ်သို့လည်းကောင်း၊ မြဝတီကုန်သွယ်ရေးစနစ်မှ ထိုင်းသို့လည်းကောင်း တင်ပို့မှုများရှိနိုင်သဖြင့် မြန်အောင်၊ ကြီးစင်း၊ ပေါက်ခေါင်း၊ မိုးညိုစသောဒေသများမှ ဆောင်းနှစ်များဝင်ရောက်ရာ ပြည်ဈေးကွက်သို့ လည်းကောင်း၊ မကွေး၊ ရေနံရောင်းသို့လည်းကောင်း မန္တလေးဝယ်လက်များကဆင်း၍ ဝယ်ယူမှုရှိကြောင်း၊ မန္တလေးဈေးကွက်အတွင်း ဈေးနှုန်းမသိမသာသဖြင့် တက်နေကြောင်း သိရှိရသည်။ မန္တလေး-မူဆယ်ကားဂိတ်မှ ယခင် ၁၂ တီး ကားစီးရေ ၇၀၀မှ ၁၀၀၀ စီး နေ့စဉ်အထွက်ရှိရာမှ ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ကားစီးရေ ၂၀၀ ခန့်သာ သယ်ယူပို့ဆောင်မှုရှိပြီး၊ ပဲတီစိမ်း၊ ဆန်၊ သကြားတို့အား တင်ပို့မှုရှိကြောင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀ ရက်ကျော်မှသာ ပုံမှန်ပြန်လည်ထွက်နိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြောင်း ကားဂိတ်မှ သိရှိရပါသည်။ ပန်းနှမ်းအနေဖြင့် မန္တလေးဈေးကွက်သို့ တက်လာပြီး၊ စစ်ကိုင်း၊ မြောင်း၊ မြင်းမူစသောဒေသများမှ ဝင်ရောက်လေ့ ရှိပါသည်။ ဈေးကွက်အတွင်းမှ ပန်းနှမ်းကို တရုတ်ဝယ်လက်များက တရုတ်သို့ တင်ပို့ရန် ဝယ်ယူကြပါသည်။ မြို့တွင်းသုံး အနေဖြင့် ရောဆီအဖြစ်သုံးရန်အတွက် ပန်းနှမ်းသီးသန့်ကြိတ်သောဆီစက်များက ဝယ်ယူလေ့ရှိပါသည်။ ယခုအပတ်တွင် ပန်းနှမ်းအသစ်များ အဝင်နည်းသေးခြင်း၊ လက်ကျန်နည်းခြင်းတို့ကြောင့် ၄၅ ပိဿာလျှင် ၆၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၇၅၀၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်ကြောင်းနှင့် ပန်းနှမ်းဆီအား တစ်ခါတစ်ရံ မြစ်ကြီးနားသို့ တင်ပို့မှုရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ စင်မေကြည် (မန္တလေးဈေးကွက်)

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

နေပြည်တော်ဈေးကွက်လယ်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ

Table with 5 columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes categories like 'ဝက်ကောင်', 'စားပို့', 'စားသုံးဆီ', 'ဟင်း', 'သီး', 'ဟင်း', 'ရွက်'.

Table titled 'စစ်တွေဈေးကွက်' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice and other grains.

Table titled 'မြိတ်မြို့ရေထွက်ကုန် ဈေးကွက်အခြေအနေ' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'တောင်သူထံမှယူသောလယ်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'တောင်ကြီး' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'မူဆယ် ၁၅၅ မိုင် ကုန်သွယ်ရေးဌာနမှ ရရှိသောဈေးနှုန်းများ' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'လားရှိုးဈေးကွက်' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'ပြည်မြို့ဈေးကြီး' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'ငါးရက်တစ်ဈေး အောင်ပန်းဈေးကွက်' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'ပြည်တွင်းဓာတ်မြေသြဇာဈေးနှုန်းများ' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'အမေရိကန် ၁ ဒေါ်လာနှင့်ညီမျှသောငွေကြေးတန်ဖိုး' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး သဲကုန်ဈေးနှုန်းများ' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled 'US\$/MT စက်မှုကုန်ကုန်ဈေးနှုန်းများ' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

Table titled '(US\$/MT) ပြည်ပသီးနှံဈေးနှုန်း' with columns for Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Lists various types of rice.

ယခု တစ်လော မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရေပန်းစားလာပြန်တာက ဖောဆိုတဲ့ ငမြောင်တောင်ဖျက်ပိုးတစ်မျိုးအကြောင်း။ ဒီအကြောင်းကို ဂျာနယ်တွေ၊ သတင်းစာတွေ၊ တီဗွီရုပ်သံလိုင်း တွေမှာ ပလုပျံအောင် ပြောကြားရေးကြ လွှင့်ကြနဲ့ တော်တော်လေး ခေတ်စားနေပါတယ်။

ဒီဖောအကြောင်းကို စာရေးသူတစ်ယောက်က ဂျာနယ်တစ်စောင်မှာ “ဒီဖောမြောင်တောင်ပိုးဟာ ပြည်ပနိုင်ငံများကနေ မြန်မာပြည်ထဲ ပျံ့နှံ့ဝင်ရောက်လာပြီး ဆောင်းဦးအစော့ထုတ်ပြောင်းစိုက်ခင်းတွေကို ကျရောက်ဖျက်ဆီးနေတယ်။ ဒီဖောမြောင်တောင်ဟာ အဖျက်စွမ်းအား ကြီးမားတယ်။ ပြန်ပွားမှုနှုန်းမြန်ဆန်တယ်။ အခြားစပါး၊ မြေပဲ၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်အပါအဝင် သီးနှံအမျိုးပေါင်း ၈၀ ကျော်ကို ကျရောက်ဖျက်ဆီး နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက အထူးသတိပြု ကာကွယ် နှိမ်နင်းသင့်ကြောင်းနဲ့ ထိရောက်စွာကာကွယ်နှိမ်နင်းမှုမပြုလုပ်နိုင်ရင်တော့ နိုင်ငံရဲ့ပြောင်းအထွက်နှုန်း ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်ကြောင်း၊ အာဖရိက ၁၂ နိုင်ငံရဲ့ အတွေ့အကြုံပေါ်မူတည်ပြီး သတိပေးထား ပါတယ်။

ပြီးတော့လည်း ယခုလတ်တလောမှာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မြင်းခြံမြို့နယ်၊ နေပြည်တော် တပ်ကုန်းမြို့နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်း ကျိုင်းတုံမြို့နယ်ကျေးရွာအချို့ရဲ့ အစော့ထုတ်ပြောင်းစိုက်ခင်းတွေမှာ ဖောမြောင်တောင်ဖျက်ပိုး ဝင်ရောက် နှိပ်စက်နေပြီဆိုတဲ့ အကြောင်းလည်း ပြောထားပါတယ်။ ဒီပိုးကျရောက်ဖျက်ဆီး မှုကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွေ မှာ ပိုဆိုးတယ်လို့လည်း ပြောထားပါတယ်။ တောင်သူလယ်သမား ကြီးများ အထူးသတိပြုပြီးနေကြဖို့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက နှိုးဆော်ထားတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

ဖောမြောင်တောင်ဖျက်ပိုးဟာ မကြာခင်မှာ ဓနဖြူ၊ ညောင်တုန်း၊ ပုသိမ်၊ သာပေါင်းမြို့နယ်တွေမှာရှိတဲ့ ပြောင်းခင်းတွေဆီကို ခြေဆန့်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် တောင်သူလယ်သမား ကြီးတွေ သတိပေးရယူနဲ့ စောင့်ကြည့်ကြဖို့ နှိုးဆော်ထား

တယ်လို့လည်း ပြောထား ပါတယ်။ ငမြောင်တောင်ပိုး စိုက်ခင်းမှာ စော့ထုတ်ပြန်ရင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန Call Center ဖုန်း - ၂၃၉၉၅၅၅ သို့ ဆက်သွယ် မေးမြန်းနိုင် ကြောင်းလည်း ပြောထားပါတယ်။

ပြီးတော့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဖောမြောင်တောင်ပိုး ကျရောက်ခဲ့ရင် ကာကွယ်နှိမ်နင်းရမယ့် နည်းလမ်း တွေ ပေးထားကြောင်း သူ့ရဲ့စာထဲမှာ ပြောထားပေမယ့် လယ်ကွင်းတွေ ထဲထိဆင်းပြီး ဘယ်လိုကာကွယ်နှိမ်နင်းနေပြီဆိုထားတော့ မပါဝင်တာ တွေ့ရပါတယ်။

ဒီဖောမြောင်တောင်အကြောင်းကိုပဲ တာဝန်ရှိသူတစ်ယောက်က သတင်းစာတစ်စောင်မှာ ပြောထားတာက ဒီဖောမြောင်တောင်ဟာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကစပြီး အာဖရိကမှာတွေ့ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ အာရှတိုက် က အိန္ဒိယ၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှာကျရောက်ခဲ့ပြီး ယခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံထဲကို ဝင်ရောက်လာတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး FAO ကလည်း သတိပေးထားတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန သီးနှံကာကွယ်ရေးဌာနကလည်း အောက်ခြေသီးနှံကာကွယ်ရေးဌာနခွဲ တွေအထိ ကြိုတင်သတိပေးချက်တွေ ထုတ်ရုံသာမက အလုပ်ရုံတွေ၊ ဆွေးနွေးပွဲတွေလည်း လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ တောင်သူလယ်သမားများထံကို လည်း သတင်းဖြန့်ဝေပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီပိုးရောက်လာရင် ကြိုတင် ကာကွယ်နှိမ်နင်းရမယ့်ဆိုတာလည်း လက်ကမ်းစာစောင်တွေ ဖြန့်ဝေ သတိပေးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဖောမြောင်တောင်ပိုးဟာ ကီလိုမီတာ တစ်ရာအထိ ပျံသန်းနိုင်ပြီး ယခုအခါ ဧရာဝတီ၊ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ ရှမ်း၊ ကယားစတဲ့ တိုင်းဒေသကြီးတွေနဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ အစော့ထုတ်ပြောင်းနဲ့ဖူးစားပြောင်း စိုက်ခင်းတွေအထိ ဧကသိန်းနဲ့ချီပြီး ပြန့်ပွားကျရောက်ဖျက်ဆီးနေပြီလို့ ပြောထားပါတယ်။

ဒီဖောမြောင်တောင်ပိုးကိုတွေ့တာနဲ့ ဖုန်းနဲ့ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး ရုံးချုပ်

သီးနှံကာကွယ်ရေးဌာနသို့ အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ Viber နဲ့ပို့ပေးဖို့လည်း နှိုးဆော်ထားတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓာတ်ပုံတွေကို စောင့်ကြည့်ရဦးမှာပါ။

နောက်ထပ်စာရေးသူတစ်ယောက်က ဖောမြောင်တောင်ဟာ ကြောက်စရာအလွန်ကောင်းတဲ့အကြောင်း ဂျာနယ်တစ်စောင်မှာ ပြောထားပြန်ပါတယ်။ သူပြောတာကတော့ ဖောမြောင်တောင်ပိုးဟာ အပူချိန်မြင့်ပြီး စိုထိုင်းဆများတဲ့ရာသီဥတုမှာ ပွားများမှုမြန်ဆန်ပြီး တစ်ရက်ထိုး ပေါက်ပွားနိုင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒီဖောမြောင်တောင်ပိုး ဟာ မူရင်းဒေသ အမေရိကန်နိုင်ငံကဖြစ်ပြီး Fall Armyworm, Spodoptera: Flugiperda (J.E Smith) Lepidoptera: Noctuidae ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ အာဖရိကနိုင်ငံများကို ရောက်ရှိ လာပြီး အာရှနိုင်ငံများဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယ၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံများသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိဖျက်ဆီးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပြီးတော့လည်း ဖောမြောင်တောင်ရဲ့ဘဝဖြစ်စဉ်ကြီးထွားမှု အဆင့်ဆင့် ပိုးရဲ့ဘယ်အဆင့်ဟာ အပင်ကိုဖျက်ဆီး တတ်တယ်။ ပိုးကောင်ရဲ့ အပင်ပေါ် ဖျက်ဆီးမှုလက္ခဏာ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ပုံ၊ ဖျက်ဆီးအစိတ်အပိုင်း၊ ဘက်စုံပိုးမွှား ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ အပြည့်အစုံ ပါဝင်အောင် ပြောထားပါတယ်။ ဒီပိုးကောင်ဟာ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မှသာ

ပျက်ပိုးသက်ဆုံးမရည်အောင်ထိရောက်စွာကာကွယ်နည်းကိုဆောင်

ထိရောက်မှုရှိနိုင်တယ်လို့ ပြောထားပါတယ်။

နောက်လေ့လာသူတစ်ဦးကတော့ အမေရိကားတိုက်မှာ ပျံ့နှံ့လာတဲ့ ဆောင်းဦး ဖောမြောင်တောင်ပိုးဟာ ဆာဟာရ တောင်ပိုင်း အာဖရိကဒေသတစ်ခုလုံးနီးပါးကို နှစ်နှစ်ထက် မပိုသောကာလသာ ကျရောက်ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး ယခုအခါမှာတော့ ကမ္ဘာ့အခြားဒေသများဆီသို့ပါ ခြေဆန့်လာပြီလို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီဖောမြောင်ရဲ့ ကမ္ဘာ့အနှံ့သို့ ခြေဆန့်နိုင်မည့် ခရီးစဉ်အလားအလာကို ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ အိတ်ဇီတာ တက္ကသိုလ် မှ ဒေါက်တာ Regan Early ဦးဆောင်ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေး နဲ့ဇီဝသိပ္ပံစတုရန်း ဒေါက်တာ Pablo Gonzoleg Morenoi Sean T. Murphy နှင့် Roger Day တို့က လေ့လာခဲ့ရာမှာ ဖောမြောင်တောင် ပိုးဟာ နိုင်ဂျီးယားရဲ့ဂါနာနိုင်ငံတို့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလက ဆောင်းဦးမှာ အကြီးအကျယ် ကျရောက်ဖျက်ဆီးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘီနင်၊ ဆောင်တူမေး၊ တိုဂိုနိုင်ငံတို့အထိ အလျင်အမြန်ရောက်ရှိသွားပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ (ဖော်ပြပါနှစ်နိုင်ငံတွင် ကျရောက်ပြီး ရှစ်လ အကြာ)မှာ ဆာဟာရတောင်ပိုင်း၊ အာဖရိက ၂၈ နိုင်ငံသို့ ပျံ့နှံ့သွားကာ အခြားကိုးနိုင်ငံသို့လည်း ပျံ့နှံ့ကျရောက် ဖျက်ဆီးဖို့ တာရှည်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီဖောပိုး အာဖရိကကို စတင်ရောက်ရှိလာတာဟာ သဘာဝ အလျောက်ထက် လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကတစ်ဆင့် ပါဝင်လာပြီး ပျံ့နှံ့မှုဖြစ်စေနိုင်တဲ့အခြေအနေက ပိုများတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အာဖရိကနိုင်ငံများဟာ ပူနွေးပြီးစိုထိုင်းတဲ့ရာသီဥတုနေတာကြောင့် ဖောမြောင်တောင် မြန်မြန်ဆန်ဆန်ပေါက်ပွားကြီးထွားပျံ့နှံ့ဖို့ အခွင့် အလမ်းကောင်းတစ်ခုဖြစ်နေတယ်လို့လည်း ဆိုထားပါတယ်။ ဖောမြောင်တောင်၏ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် အာဖရိကနိုင်ငံများမှာ ပြောင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်အထိ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပညာရှင်များက လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တာကာလကတည်းက ဖော မြောင်တောင် ပျံ့နှံ့ပေါက်ပွားမှုလျင်မြန်စွာ ကြီးထွားရှင်သန်နိုင်ဖို့ အတွက် စိုထိုင်းဆများပြီး အပူချိန်မြင့်တဲ့ အခြေအနေဟာ တောင်အာရှနဲ့

အရှေ့တောင်အာရှနှင့်ဩစတြေးလျစတဲ့ဒေသများဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဒေသတွေဟာ ဖောမြောင်တောင် မကြာမီအတွင်း နယ်မြေချဲ့ထွင် ခံရမယ့် အမြင့်မားဆုံးပါဝင်ပြီးအန္တရာယ်ရှိနေတဲ့ဒေသတွေဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အရှေ့တောင်အာရှဒေသထဲမှာပါဝင်ပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နဲ့ လက်တစ်ကမ်းသာရှိတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်ကတည်းက ဒီဖောမြောင်တောင်ပိုးကို မိမိနိုင်ငံတွင်းအဝင်မခံဖို့ အပူတပြင်းဂရုစိုက်ခဲ့ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသတင်းတွေကို သိလျှင်သိချင်း ကြိုတင်ကာကွယ်မှုတွေ ထိထိရောက်ရောက် (ထိထိရောက်ရောက်) စီမံခွဲဖို့သင့်တာ အမှန်ပါပဲ။

ယခုမှ သတင်းစာအစုံစုံ၊ ဂျာနယ်အဖုံဖုံနဲ့ တီဗွီရုပ်သံမှာ ‘ဖော’အကြောင်း ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးထောင်ဖြစ်လာလို့ နောက်ကျ နေသလိုဖြစ်နေပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ ‘ဖော’ဆိုတဲ့အဖျက်ပိုးဟာ ပြောင်းစကတစ်သိန်းကျော်တောင် ဖျက်ဆီးခံလိုက်ရပြီလို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ နောက်နှစ်ဆိုရင် ကြွင်းကျန်ရစ်တဲ့ မျိုးဆက်သစ်လေးတွေဟာ

ပေါက်ပွားနှုန်းကလည်းမြန်၊ ပျံ့နှံ့မှုကလည်း မြန်၊ ဖျက်ဆီးမှုကလည်း ပြင်းထန် ဆိုတော့ ပြောင်းသာမက အခြား သီးနှံများစွာပါ ဖောရဲ့

ဖျက်ဆီးဒဏ် ခံရဖို့ ရှိနေပါတယ်။ စာရေးသူရဲ့အတွေ့အကြုံ အရ သီးနှံကာကွယ်ရေး၊ နှိမ်နင်းရေး လုပ်ကြံတဲ့အခါ အပိုင်းကြီးသုံးပိုင်းနဲ့ လုပ်ကြံ ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပထမပိုင်းမှာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ကာကွယ်ခြင်း၊ ဒုတိယက နှိမ်နင်းခြင်းနဲ့ တတိယနဲ့ နောက်ဆုံး က လုပ်ငန်းအပြီးသတ်ခြင်း (လက်စသတ်ခြင်း)တို့ပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။

သီးနှံတစ်ခု ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်နိုင်ဖျက်ဆီးနိုင်တယ်လို့ တိကျတဲ့သတင်းအချက်အလက်ရလျှင်ရချင်း ကာကွယ်ဖို့အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနဲ့ ထိထိရောက်ရောက် ကွင်းထဲ၊ ဒေသထဲ အရောက် စီမံမှုတွေလုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ (ဥပမာ- ယခုအခါ ဖောက်စွဲမျိုး အကျယ်တဝင့်မရေးလိုပါ။) နှိမ်နင်းတဲ့အပိုင်းမှာလည်း ဖြစ်ပေါ်တဲ့ပမာဏ အနည်းအများ၊ သဘာဝထက်ကျော်လွန်ဖြစ်ပေါ်မှု (Out break) အပေါ် မူတည်ပြီး စီမံဆောင်ရွက်မှုဟာလည်း အလွန်အရေးကြီး ပါတယ်။ ထူးခြားတဲ့ဖြစ်စဉ်ဖြစ်နေပြီဆိုရင် သာမန်စီမံ ခန့်ခွဲမှုနဲ့သွားနေလို့ မရနိုင် ပါဘူး။ ထူးထူးခြားခြားစီမံခန့်ခွဲမှုနဲ့သွားမှ သာ ထိရောက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင်တော့ ရေးရင်းပြောရင်း ဆိုရင်းနဲ့ပဲ ‘ဖော’ကျရောက်မှု ဧက တစ်သိန်းကျော်ခံလိုက်ရတဲ့အဖြစ် မျိုးနဲ့ ကြိုကြိုရာမှာအမှန်ပါပဲ။ ဒီဒဏ်ကို ဧကန်ခံရမှာကတော့ လယ်သမား ကြီးတွေပါဘဲ။ ဒါဟာလည်း ဒီဧက တစ်သိန်းနဲ့ရပ်တန့်သွားသေး မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ရာသီရှိနေတော့ ဖောက ဆက်ဒုက္ခပေးနေဦးမှာ။

တတိယလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်တဲ့ အပြီးသတ်ခြင်းကို ဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။ ဥပမာ-အိမ်တစ်အိမ်မီးလောင်လို့ မီးငြိမ်းသတ်ပြီးရင် မီးကြွင်းမီးကျန် ရှိနေသလား။ ဘယ်နေရာလေးက မီးအကင်းမသေသေးဘူးလဲ။ ဘယ်နေရာလေးက မီးခိုးငွေ့ထနေသေးသလဲဆိုတာ သေချာအောင် စောင့်ကြည့်ပြီး လုပ်ငန်းလက်စသတ်ရသလိုပါပဲ။ သီးနှံစိုက်ခင်းတွေ (Out break) ဖြစ်လောက်အောင် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်ဖျက်ဆီးခံရလို့ ကာကွယ်နှိမ်နင်းပြီးရင် ဘယ်နေရာပိုးကောင်အကြွင်းအကျန်ရှိနေသေး သလဲ။ ဘယ်နေရာမှာ မျိုးဆက်အသစ်ဖြစ်လာမယ့်ရုပ်ပုံတွေ ကျန်သေး သလဲ။ မျိုးဆက်ပြတ် မျိုးတုံးသွားအောင် ဘာလုပ်ငန်းတွေဆက်လုပ် ရဦးမလဲ။ ဒီလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုစီမံခန့်ခွဲမလဲဆိုတဲ့ လက်စသတ်ရတဲ့လုပ်ငန်းဟာလည်း သီးနှံကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် အလွန်အရေးပါတယ်။

ကိစ္စရပ်တစ်ခုမှာ သာမန်ဖြစ်စဉ်ကို သာမန်စီမံခန့်ခွဲမှုနဲ့ဖြေရှင်း ရသလို ထူးခြားဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်လာပြီဆိုရင်လည်း ထူးခြားတဲ့စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်နဲ့ဆောင်ရွက်မှသာ အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု ‘ဖော’ ကိစ္စမှာလည်း ဒီလောက်ပြင်းထန်၊ ဒီလောက်မြန်ဆန်၊ ဒီလောက် ထူးခြား၊ ဒီလောက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများပြားနေတယ်လို့ ရေးကြပြောကြတဲ့သူတွေက သက်သေထူနေကြပြီဆိုတော့ ထူးခြားတဲ့ဖြစ်စဉ်လို့ သတ်မှတ်ပြီး ထိရောက်စွာ ကာကွယ်ကြရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သင့်အတွက်ကံကြမ္မာ

ဆ/၃၀၊ မယ်စိတုန်းလမ်း၊
၇-ရပ်ကွက်၊ လှိုင်မြို့နယ်၊
ဖုန်း-၀၉-၄၄၈၀၃၆၄၉၅

ခိုးဝင်းထက်

(၁၃-၂-၂၀၁၉) မှ (၂၆-၂-၂၀၁၉) ထိ

တနင်္ဂနွေ

လှည့် လည် သွားလာရသောလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရမည်။ နိုင်ငံခြားနှင့်ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများ အဆင်မပြေသေးပါ။ မြေ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေများ အကျိုးပေးမည်။ သင်္ဘောလုပ်ငန်း၊ ရေထွက်ပစ္စည်းများ အကျိုးပေးပါ။ ငွေလှည့်ပတ်နေရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်ပြေနေမည်။ ကျန်းမာရေးသင့်သည်။
ယတြာ။ ။ အိုးခွက်ပန်းကန် လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။

တနင်္လာ

ကံစမ်းသကဲ့သို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်လျှင် အကျိုးပေးမည်။ လုပ်ငန်းများ ရှုပ်ထွေးမှု၊ ပိတ်ပင်မှုများရှိနေတတ်သည်။ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားရမှု များမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး ရန်ဖြစ်ရကိန်းရှိသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာသာရှိပြီး ငွေမရှိဖြစ်နေမည်။ အဖျားကြီးဖျားတတ်သည်။
ယတြာ။ ။ ကောက်ညင်းပေါင်း ဒါနပြုလိုက်ပါ။

အင်္ဂါ

ဆရာအမည်ခံစီးပွားရှာသူများ အဆင်ပြေမည်။ စီးပွားရေး ပညာသင်တန်းများ သင်ယူခွင့်ရမည်။ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုများမှ အကျိုးစီးပွားဖြစ်လာမည်။ အသင်းအဖွဲ့အစည်းများ၌ လူကြီးဖြစ်မည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး ရှုပ်ထွေးမှုရှိမည်။ ငွေရကုန်ဖြစ်နေမည်။ ကျန်းမာရေးညံ့နေသည်။
ယတြာ။ ။ ကော်ဖီမှုန့် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

ဗုဒ္ဓဟူး

ညီအစ်ကိုမောင်နှမ စီးပွားရေးကိစ္စများ၌ ပါဝင်ရမည်။ ဆရာသမားကောင်းများ၏ ကူညီမစုမှုများရမည်။ မြေ၊ အခန်းကိစ္စအဆင်ပြေမည်။ တေးဂီတ၊ စားသောက်ဆိုင်များသို့ ရောက်သွားမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေပါ။ ငွေအကုန်အကျများမည်။ ကျန်းမာရေး ညံ့နေသည်။
ယတြာ။ ။ ပဲခံပြား ဒါနပြုလိုက်ပါ။

ကြာသပတေး

လုပ်ငန်းများ အဆက်မပြတ် လုပ်ကိုင်နေရမည်။ ခရီးမျိုးစုံသွားနေရမည်။ ရန်ဖြစ်စရာများ ရှိနေတတ်သည်။ ပြတ်သားရမည့်ကိစ္စများ အပြတ်ဖြတ် ဖြစ်မည်။ အချိန်မလောက်မငှဖြင့် လုပ်ငန်းများ အလျင်အမြန် လုပ်ရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးအဆင်ပြေသည်။ ကျန်းမာရေး သင့်သည်။
ယတြာ။ ။ ကြက်ဥထမင်းကြော် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

သောကြာ

ငွေကံကောင်းနေသည်။ ငွေရရန်ကိစ္စများ ပြုသင့်သည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ မျှော်လင့်ထားသောငွေများရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး အလွန်အဆင်ပြေနေသည်။ ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း အဆင်မပြေတတ်သည်။ အနီးအနားခရီးများမည်။ ကျန်းမာရေး သင့်သည်။
ယတြာ။ ။ သစ်သီးဆွမ်း လှူပေးပါ။

စနေ

ခက်ခဲသောကိစ္စများကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်မည်။ မိတ်ဆွေသစ်များနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဖြစ်မည်။ တောတောင်အရပ်ဒေသများနှင့် အကျိုးပေးနေသည်။ ငွေကြေးလှည့်ပတ်နေရဦးမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး တုံ့ဆိုင်းနေမည်။ ရောဂါဟောင်း ပြန်ဖြစ်တတ်သည်။
ယတြာ။ ။ နာနတ်သီး ဒါနပြုလိုက်ပါ။

အတွေးနှင့် ရသ

နုလုံးသားကဗျာ

မောင်မြင့်အောင်

ချ သည် ကလေးဘဝက အဖေ၊ အမေနှင့်အတူနေခဲ့ရသည်။ အမေမေတ္တာကို အပြည့်အဝရပြီး အဖေမေတ္တာကိုတော့ သူထင်သလောက်မရခဲ့ပေ။ သူ့အဖေသည် အိမ်ထောင်ဦးစီးတစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း တကယ်တမ်းမိသားစုကို ဦးဆောင်နေသူမှာ အမေဖြစ်၏။

သူ့အဖေက ပေါ့ပေါ့နေပြီး အလုပ်တစ်ခုကို စွဲစွဲမြဲမြဲ လုပ်ချင်သူမဟုတ်ပေ။ သူငယ်ချင်းများနှင့် အရက်သောက်လိုက်လောင်းကစားလုပ်လိုက်နှင့် အချိန်ကုန်လေ့ရှိသည်။ သူငါးနှစ်သားရောက်သောအခါ အဖေကအရက်စွဲပြီး အိမ်ကို မှန်မှန်ပြန်မလာတော့ဘဲ မိဘအိမ်မှာသာ အိပ်လေ့ရှိတော့သည်။ အမေကလည်း မာနရှိသည်။ ယောက္ခမထံမှ မည်သည့် အကူအညီမျှမယူ၊ နားကပ်လေးချွတ်ရောင်းပြီး အကြော်ရောင်းသည့် အလုပ်နှင့်ရပ်တည်ခဲ့သည်။

သည်လိုနှင့် ကာလတစ်ခုတွင် အကြော်ရောင်းပြီး လယ်ကွင်းထဲကဖြတ်အပြန် သူ့အမေပိုးထိပြီး ဆုံးခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဖခင်နှင့်အတူနေရပြန်သည်။ သူ 'ဖ'တန်းကျောင်းသားဘဝတွင် သူ့အဖေက နောက်ထပ်ရင်ခွင်သစ်တစ်ခုနှင့်အတူ သူ့ကို အဘိုးအဘွားနှင့်ထားကာ ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏ နားခိုရာနေရာလေးမှာ ရန်ကုန်မြို့ရှိ မြို့သစ်လေးတစ်ခုမှာ သူ့အဒေါ်၏ အိမ်ခန်းလေးသာ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ဇာတ်ပေါင်းသောအခါ သူ့အရွယ်မရောက်ခင်မှာပင် မိခင်နှင့်သေကွဲကွဲရသလို ဖခင်နှင့်လည်း ရှင်ကွဲကွဲခဲ့ရလေသည်။

ထို့နောက် ချို့တဲ့သောအဒေါ်မိသားစုနှင့်နေရင်း စတုတ္ထတန်းအောင်သောအခါ ကျောင်းထွက်ပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ စားပွဲထိုးလုပ်သည်။ ရထားပေါ်မှာ ဈေးရောင်းသည်။ ညဘက် လမ်းပေါ်က မော်တော်ကားများကို အစောင့်လုပ်ရသည်။

အနည်းငယ်အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ကြားကားစပယ်ယာလုပ်သည်။ ကုန်ထမ်းသည်။ လုံခြုံရေးလုပ်သည်။ ပညာမဲ့တစ်ယောက် လုပ်၍ရသောအလုပ်မှန်သမျှ ရိုးရိုးသားသား လုပ်ခဲ့သည်။ မိသားစုတွေ စုံစုံလင်လင်သွားလာနေသည်ကိုတွေ့လျှင် အဖေနှင့်အမေကို သတိရသည်။

× × ×
နောက်ဆုံး သူအိမ်ထောင်ကျသွားခဲ့၏။ ထို့နောက် မြို့သစ်လေးတစ်ခုမှာ အိမ်ငှားနေရင်း သူကကုန်ထမ်းပြီး

မိန်းမက ကုန်စိမ်းရောင်းသည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ရလာ သည်။ သူကလည်း ကျန်းမာရေး သိပ်မကောင်းတော့သဖြင့် အရင်လို ကုန်မထမ်းနိုင်တော့ပေ။

ထို့ကြောင့် လက်သမားအဖွဲ့နှင့်လိုက်ပြီး အလုပ်လုပ်သည်။ ရပ်ကွက်ထဲမှာ အိမ်အငှားမိုးသည်။ သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်။ မြောင်းဖော်သည်။ အိမ်သာတွင်းတူးသည်။ ပိုက်ဆံရပြီး အရင်းအနှီးမစိုက်ရသော အလေးအပင်မထမ်းရသော အလုပ်များကို လုပ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ရပ်ကွက်လေး၏ အထွေထွေအလုပ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ရပ်ကွက်ထဲတွင် သူ့အလုပ်လုပ်ပေးရသောအိမ်မှာ အန်တီ 'ဒေါ်မြမေ'တို့အိမ်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်မြမေက သဘောကောင်းသည်။ အစားအသောက်အဝတ်အထည်တချို့ကိုလည်း မကြာခဏပေးသည်။ မည်သည့်အလုပ်ခိုင်းခိုင်း လုပ်အားခပေးသည်။ ထို့ကြောင့် အန်တီဒေါ်မြမေ ဘာခိုင်းခိုင်း သူလုပ်ပေးသည်။ ယနေ့လည်း အန်တီက သူ့ကိုတစ်ခုခိုင်းသည်။ သူတွေ့ဝေနေမိသည်။

“ဘယ်လိုလဲ မောင်အုန်းမောင် အန်တီခိုင်းတာ လုပ်ပေးမှာလား”

သူ ဘာမှပြန်မပြောဖြစ်သလို ခေါင်းညိုခြင်း၊ ခေါင်းခါခြင်းသင်္ကေတကိုလည်း မသုံးခဲ့ပေ။

“ဘာလဲ-အန်တီပေးတဲ့လုပ်အားခက နည်းလို့လား”

“မဟုတ်ပါဘူး အန်တီ၊ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ၊ အန်တီစေတနာကို နားလည်ပါတယ်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်ပင် သူ အန်တီဒေါ်မြမေတို့အိမ်ပေါ်က ဆင်းလာခဲ့၏။ ယခင်က အန်တီခိုင်းသည့်အလုပ်များကို လုပ်ပေးခဲ့သော်လည်း အိမ်အောက်မှာ လာမွေးနေသော ခွေးလေးသုံးကောင်ကို ခွေးမကြီးနှင့်ခွဲပြီး ခပ်ဝေးဝေးသို့ သွားစွန့်ပစ်ရမည့်အလုပ်ကို ဘာကြောင့် ငြင်းဆန်ခဲ့ရသည့်ဆိုသည့် အကြောင်း တစ်နေ့နေ့မှာ သူ အန်တီကို ပြောပြရပေဦးမည်။ ■

မော်လမြိုင်ကျွန်းတွင် စပါးခွံ၊ ဘိုကာရီမြေဆွေးပြုလုပ်သုံးစွဲနည်း သရုပ်ပြသ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းနိုင်

မော်လမြိုင်ကျွန်း ဖေဖော်ဝါရီ ၄

တောင် သူများ စပါးသီးနှံတစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးတက်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သောစပါးခွံ၊ အိမ်အိမ်ဘိုကာရီ၊ မြေဆွေးပုံပြုလုပ်သုံးစွဲနည်း သရုပ်ပြသပွဲကို ယနေ့နံနက် ၁၁ နာရီက မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ် မရဲ့အုန်းပင်စုရွာမှ အကျိုးဆောင်တောင်သူ ဦးတင်အောင်သန်း၏ လယ်ယာစိုက်ခင်းအနီး ကောက်ရိုးပုံသရုပ်ပြကွင်း၌ ကျင်းပသည်။

ယင်းသရုပ်ပြပွဲကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယတိုင်းဒါးဦးစီးမှူး ဦးဌေးလွင်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဝေယံထွန်းနှင့်မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း၊ ဖျာပုံ၊ ဘိုကာလေး၊ ကျိုက်လတ်နှင့် ဒေးဒရဲမြို့နယ်များမှ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးမှူးများနှင့်ဝန်ထမ်းများ၊ မရဲ့အုန်းပင်စုနှင့်အနီးအပါး ကျေးရွာသုံးရွာမှ လေ့လာရေးတောင်သူ ၉၇ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

ယင်းစပါးခွံ၊ အိမ်အိမ်ဘိုကာရီမြေဆွေးပုံ ပြုလုပ်သုံးစွဲနည်းသရုပ်ပြပွဲတွင် တိုင်းဒေသကြီး ဒုတိယတိုင်းဒါးဦးစီးမှူး ဦးဌေးလွင်က အလျားပေ ၄၀၊ အနံပေ ၂၀ နှင့် အမြင့်ပေ ၅ပေရှိ မြေဆွေးပုံပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို လက်တွေ့သရုပ်ပြသကြသည်။

ထို့နောက် လေ့လာရေးတောင်သူများက စပါးခွံ၊ ဘိုကာရီမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းရာ တိုင်းဒေသကြီးမှ တာဝန်ရှိသူများက ပြန်လည်ရှင်းလင်းဖြေကြားကြသည်။ အဆိုပါ ငါးမြို့နယ်မှ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများသည် မြို့နယ်အလိုက် တောင်သူများ သက်သာလွယ်ကူစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် စပါးခွံ၊ အိမ်အိမ်ဘိုကာရီမြေဆွေးပုံပြုလုပ်နည်းများကို တောင်သူများအား သရုပ်ပြသသွားမည်ဖြစ်သည်။

မော်ကျွန်း - မြင့်အောင်

မြန်မာ-အစ္စရေး နှစ်နိုင်ငံလယ်ယာပွံ့ဖြိုးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဆွေးနွေး

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၂၉

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဦးကျော်မင်းဦးနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီခွဲက ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အစ္စရေးနိုင်ငံသံအမတ်ကြီး H.E. Mr.Ronen Gilor အား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး ဧည့်ခန်းမဆောင်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံ လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

ယင်းသို့ တွေ့ဆုံရာတွင် အစ္စရေးနိုင်ငံ နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်တို့အကြား နည်းပညာပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ရေသွင်းနည်းစနစ်ဆိုင်ရာ စမ်းသပ်ကွက် များ ဆောင်ရွက်ရေးစီမံချက် အကောင်

အထည်နေမှုများကိုလည်းကောင်း၊ သီးနှံ ပင်များရေသွင်းခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာ အသုံးပြုခြင်း၊ အပူချိန်ထိန်းညှိခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာရပ်များကို နှစ်နိုင်ငံတက္ကသိုလ် များအကြား သင်ကြားရေးနှင့်သုတေသန လုပ်ငန်းများတွင် အဆင့်မြှင့်တင် ပူးပေါင်း

ဆောင်ရွက် သွားရေးကိစ္စရပ်များကို လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်းများ ချမှတ် ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးကိစ္စရပ်များကို လည်းကောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။

MOALI ဖြန့်ကြားရေး

ကျော့ဖုံး - စိုက်ပျိုးရေး မှ

နည်းပညာပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ရန်များ GAP စံချိန်စံညွှန်းနှင့် အော်ဂဲနစ်စံချိန်စံညွှန်း များ၏ စံသတ်မှတ်ချက်များကို တောင်သူ များအပါအဝင် လုပ်ငန်းရှင်များအားလုံး သဘောပေါက်နားလည်ကျင့်သုံးနိုင်စေရန် နည်းပညာဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ပြသခြင်းများကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ကြရန် တိုက်တွန်းပြောကြား သည်။

ဒေသအသီးသီးတွင် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာန ဝန်ထမ်းများ၏ သုတေသနလုပ်ငန်း

များကို စာတမ်းပြုစု၍ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် စိစစ်ရွေးချယ်ပြီး ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်မှ ၃၀ ရက်အထိ နေပြည်တော်၌ သုတေသနနှင့်ပညာပေး လုပ်ငန်းတိုးတက်ဆောင်ရွက်ရေး စာတမ်း ဖတ်ပွဲကျင်းပရာ စာတမ်းရှင် ၃၁ ဦးတို့က သက်ဆိုင်ရာ စာတမ်းများကို ဖတ်ကြား ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။

စာတမ်းဖတ်ကြားတင်ပြခြင်းသည် ပထမအကြိမ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ် ဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီး ဌာနတို့နှင့်ပူးပေါင်း၍ အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်

ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ တောင်သူပညာပေးလုပ်ငန်းကို သုတေသနလုပ်ငန်းဖြင့် ယှဉ်တွဲလုပ်ကိုင် ခြင်းဖြင့် နည်းပညာပေးဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် ပိုမိုပြည့်ဝလာကာ သုတေသနဆောင်ရွက်ချက်လုပ်ငန်းစဉ် များသည် သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ ကိုက်ညီပြီး ခေတ်နှင့်လျော်ညီစွာ တောင်သူများအကျိုးအမြတ် အမှန် တကယ်ရရှိစေမည့် လက်တွေ့အသုံးချ နည်းပညာများဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

MOALI ဖြန့်ကြားရေး

ကျော့ဖုံး - မကွေးတိုင်း မှ

ဖြစ်သကဲ့သို့ ခိုင်မာသည့်ဈေးကွက်ဝင် အရည်အသွေးမြင့်ကော်ဖီများ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်လာနိုင်ရန် နည်းပညာပိုင်း လိုအပ်ချက်များကို မိမိတို့ဌာနက ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်၍ တောင်သူများ တက်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြစေ

လိုကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။ ထို့နောက် ဉာဏ်ကြီးရှင်ကုမ္ပဏီ (ရှမ်းတောင်မြင့်ကော်ဖီ)လုပ်ငန်းရှင်က ကော်ဖီသီးနှံနှင့်ဈေးကွက်ဆိုင်ရာများကို ရှင်းလင်းတင်ပြကာ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးလှိုင်ဦး က ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားသည်။

အခမ်းအနားတွင် မင်းတုန်းမြို့နယ် ကော်ဖီစိုက်ကျေးရွာနှစ်ရွာအား ကော်ဖီ အခွဲခွဲစက်နှင့်ကော်ဖီမျိုးစေ့များ၊ ကော်ဖီ GAP စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာပေး စာအုပ်များ၊ ကော်ဖီစိုက်နည်းပညာပေး လက်ကမ်းစာစောင်များ ပေးအပ်သည်။

MOALI ဖြန့်ကြားရေး

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းဟောင်းများ ၁၀ ကြိမ်မြောက် သက်ကြီးပူဇော်ပွဲ ရန်ကုန်တွင် ကျင်းပ

ရန်ကုန် ဖေဖော်ဝါရီ ၂

စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ရုံးချုပ်တွင် သက်ပြည့်၊ နှစ်ပြည့်တာဝန် ထမ်းဆောင် ခဲ့ကြသော အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းဟောင်းများအား ၁၀ ကြိမ်မြောက် သက်ကြီးပူဇော်ပွဲကို ယနေ့မုန်းလွဲ ၁ နာရီက အင်းစိန်မြို့နယ် ကြို့ကုန်းမျိုးစေ့ ဌာနခွဲ ခန်းမဆောင်တွင်ကျင်းပရာ အသင်းဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (ဒုတိယဝန်ကြီး-ငြိမ်း) ဦးအုန်းသန်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ ရဲတင့်ထွန်း တို့က ဂါရဝစကားပြောကြားကြပြီး ကန်တော့ခံများအားတစ်ဦးလျှင် ကျပ် တစ်သိန်းနှင့် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများ ပေးအပ်လှူဒါန်းကြသည်။

ကန်တော့ခံအငြိမ်းစား ၂၅ ဦး ရှိကြောင်း သိရသည်။

ဇော်မိုးအောင် (စိုက်ပျိုးရေး)

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စီမံကိန်းများ သုံးသပ် ဆွေးနွေး

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၃၁

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေ သနဦးစီးဌာန (DAR) နှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတို့ ပူးပေါင်း၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စီမံကိန်းများ၏ လုပ်ဆောင်ချက် များကို တင်ပြဆွေးနွေးသည့်အစည်းအဝေးကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန နဝရတ်ခန်းမ၌ ယနေ့မုန်းလွဲပိုင်းက ကျင်းပရာ အစည်းအဝေးတွင် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနအောက်ရှိ မြေဆီလွှာ၊ ရေအသုံးချရေး၊ ပဲမျိုးစုံ၊ စပါးသီးနှံ၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်နှင့်သစ်သီးဝလံ၊ မျိုးစေ့ဘဏ်၊ ဇီဝနည်းပညာ၊ သီးနှံစိုက် စနစ်၊ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာ၊ စာရင်းအင်း၊ စပါးဇီဝဥယျာဉ်နှင့် ပြည်ပ ဆက်သွယ်ရေးစသည့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများက နိုင်ငံ တကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်း ၂၅ ခု၏ ဆောင်ရွက်ထားမှုများနှင့် ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် သုတေသန လုပ်ငန်းအသီးသီးကို တင်ပြကြသည်။

တင်ပြချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုံးသပ်ဆွေးနွေးရာတွင် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် က စီမံကိန်းများမှ ရရှိလာသည့် သီးနှံမျိုး နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများကို တောင်သူ များလက်ဝယ်သို့ လက်ဆင့်ကမ်း ဖြန့်ဝေ၍ အကျိုးရှိရှိအသုံးချစေလိုကြောင်း၊ စိုက်ပျိုး သီးနှံများ အရည်အသွေးပြည့်မီကာ နိုင်ငံ တကာဈေးကွက်သို့ ထိုးဖောက်နိုင်ရန် သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ စီမံကိန်းကာလအတွင်း နည်းပညာ သုတေသနလုပ်ငန်းတွေ့ရှိချက်များကို စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနရှိ မျိုးဆက်သစ် သုတေသီ များကို မျှဝေပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ဆွေးနွေး ပြောကြားသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေးပြဿနာ အလျင်အမြန် အဖြေရှာကုမ္ပဏီသွားနိုင်ရန်နှင့် ခေတ်မီတိုးတက်သော နည်းပညာသစ်များ အသုံးပြုဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ Call Center သို့ ဆက်သွယ်ပါ။
Facebook, Messenger, Viber-09764000841,
Website - www.doa.gov.mm

How to Grow and Export Quality Freshwater Shrimp: 6000 CE&EF Export Quality Shrimp to International Markets

နေပြည်တော် ဖေဖော်ဝါရီ ၃

ပင် လယ်ရေးသံဃာတထိန်းသိမ်းရန်၊ လျော့နည်းလာသော ငါးသယ်စာတမျိုးမျိုးသုံးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့သော ငါးပုစွန်ထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ဖမ်းဆီးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ မွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်းသို့ ကူးပြောင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများက ဦးဆောင်ပြီး အားလုံးပါဝင်သော စုပေါင်းရင်းနှီးမြုပ်နှံလုပ်ကိုင်သည့် မြိတ်ဒေသ စီးပွားရေးအင်အားစုကြီးအဖြစ် ဖော်ဆောင်နိုင်ရေး မျှော်မှန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်းဖြင့် ကျွန်းစုမြို့နယ်အတွင်းရှိ ပုစွန်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆိုင်ရာ မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ပြောကြားသည်။

ထားရှိမှုများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေး အားပေးစဉ်ထိုကဲ့သို့ ပြောကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ရှင်းလင်းဆောင်တွင် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးခင်မောင်မောင်က ပြည်ပဈေးကွက်အတွက် လိုအပ်သော စံချိန်စံညွှန်းများ ပြည့်မီရေးအတွက် ဂျီအေဂျူပီ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၊ ထောက်ခံချက်

ထုတ်ပေးခြင်း၊ နော်ဝေနိုင်ငံ၏ နည်းပညာအထောက်အပံ့ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးနေမှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ ဆက်လက်၍ ရေငန်ပုစွန်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းရှင်များက လက်ရှိဆောင်ရွက်နေမှုနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ဆိုင်ရာများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ တင်ပြချက်များနှင့် ပတ်သက်၍

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက မိမိတို့လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ဒေသအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သော မြေယာအသုံးပြုခွင့်လုပ်ကိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အထူးဂရုပြုဆောင်ရွက်ကြ

စေလိုကြောင်း၊ ပြည်ပပို့ကုန်များဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ သတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်းများ စစ်ဆေးပေးသည့် ဓာတ်ခွဲခန်းများ၏ အရည်အသွေးမြှင့်တင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ယင်းနောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် ပြည်မြို့တွင်းကုမ္ပဏီလီမိတက်၏ ခေတ်မီရေငန်ပုစွန်မွေးမြူရေးစခန်းနှင့် အအေးခန်းစက်ရုံများကို လည်းကောင်း၊ ကဏန်းပျောမွေးမြူထုတ်လုပ်နေမှုကိုလည်းကောင်း လှည့်လည်ကြည့်ရှု အားပေးသည်။ (ပုံ)

ပုစွန်တစ်ကန်လျှင် ပုစွန်သားပေါက်ကောင်ရေ ၁၀ သိန်းထည့်သွင်းမွေးမြူနိုင်ပြီး မွေးရက် ၈၀ မှ ၁၀၀ အတွင်း ဖမ်းယူရောင်းချနိုင်ကာ ပုစွန်တန်ချိန် ၂၀ မှ ၂၅ တန်ကြား ထွက်ရှိနိုင်သဖြင့် တစ်ကြိမ်မွေးလျှင် ဒေါ်လာ ၂၀၀၀၀ ခန့် အမြတ်အစွန်းရရှိနိုင်ကြောင်း၊ တစ်နှစ်လျှင် သုံးကြိမ်မွေးနိုင်သည့်အတွက် ပုစွန်တစ်ကန်၏ တစ်နှစ်အမြတ်ငွေသည် ဒေါ်လာ ၆၀၀၀၀ခန့်ရှိသဖြင့် မြိတ်ဒေသအတွက် အလားအလာကောင်းသော စီးပွားရေးတစ်ခုအဖြစ် စိတ်ဝင်စားလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

သတင်းစဉ်

ပက္ခေးတိုင်း မင်းတုန်းကော်မီ အမည်သစ်ပေါ်ထွန်းရေး ကြိုးပမ်း

မင်းတုန်း ဇန်နဝါရီ ၂၇

ကော်မီ စိုက်တောင်သူများအတွက် ကော်မီအခွံချွတ်စက်၊ ကော်မီမျိုးစေ့များ ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲနှင့် ကော်မီစေ့များ ဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသည့် အခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီခွဲက မင်းတုန်းမြို့နယ်၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၌ကျင်းပရာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကျေးလက်ဒေသ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးရန်လင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးလှိုင်ဦး၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ကော်မီ-ရာသီသီးနှံဌာနခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်ဆွေနှင့် ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ မင်းတုန်းမြို့နယ်မှ ကော်မီစိုက်တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် ကော်မီ-ရာသီသီးနှံဌာနခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်ဆွေက ကော်မီသီးနှံအနေဖြင့် နိုင်ငံခြားဈေးကွက် ရရှိနေပြီဖြစ်၍ အခြေအနေပေးသည့် ဒေသများတွင် တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးသင့်ကြောင်း၊ ကော်မီစိုက်ပျိုးသည့် ကျေးရွာများတွင် မျိုးသန့်ပျိုးခြံများ ဆောင်ရွက်ပေးမည်

စာ - ၁၉ သို့

စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများ၏ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံသည့် သုတေသနနှင့်ပညာပေးလုပ်ငန်း တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရေး သုတေသနစာတမ်းပတ်ပွဲ ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၂၉

ဒေသ အလိုက် အသုံးချသုတေသနလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများအတွက် နည်းပညာသစ်များ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံဆောင်ရွက်ကြသည့် တောင်သူဦးကြီးများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အဆင့်မြင့်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာများ ဖြန့်ဝေသည့်လုပ်ငန်းများ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြရန် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များမှ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများက လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုသုတေသန စာတမ်းများပြုစုပြီး ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက နေပြည်တော် ရုံးအမှတ် ၁၅ ၌ သုတေသနနှင့်ပညာပေးလုပ်ငန်း တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရေး စာတမ်းပတ်ပွဲ ကျင်းပသည်။

စာတမ်းပတ်ပွဲတွင် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဦးကျော်မင်းဦးက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားရာ၌ မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် သုတေသနနှင့်ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ သုတေသနဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် နည်းပညာဖြန့်ဖြူး

ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကိုလည်း မူဝါဒတစ်ရပ်အဖြစ် ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ သုတေသနဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နေမှုများသည် လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဓိကအခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်ပြီး ခေတ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သည့် စမ်းသပ်ကွက်များနှင့် စံပြကွက်များ ဖော်ဆောင်ရေးနှင့်အောင်မြင်မှုရရှိရေးတို့

အတွက် သုတေသနနှင့်တောင်သူပညာပေးလုပ်ငန်းများကို တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ ဆက်လက်၍ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းက ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာပြန့်ပွားရေးမှသည် အရည်အသွေးဦးစားပေးသည့်

စာ - ၁၉ သို့

